"सुन्दर सुनकोशी, सम्वृद्ध सुनकोशी र सुखी सुनकोशी"

सुनकोशी गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को नीति, कार्यक्रम तथा बजेट पुस्तिका

सुनकोशी गाउँपालिका
पाङ्ग्रेटार, सिन्धुपाल्चोक
बागमती प्रदेश
२०७९

“सुन्दर सुनकोशी, सम्वृद्ध सुनकोशी र सुखी सुनकोशी“

आर्थिक वर्ष २०७९/८० को वार्षिक

नीति,कार्यक्रम तथा वजेट पुस्तिका

सुनकोशी गाउँपालिका

पाङ्ग्रेटार, सिन्धुपाल्चोक

बागमती प्रदेश

२०७९

सयौं थुँगा फूलका हामी, एउटै माला नेपाली
सार्वभौम भई फैलिएका, मेची–महाकाली ।
प्रकृतिका कोटी–कोटी सम्पदाको आंचल
वीरहरूका रगतले, स्वतन्त्र र अटल ।
ज्ञानभूमि, शान्तिभूमि तराई, पहाड, हिमाल
अखण्ड यो प्यारो हाम्रो मातृभूमि नेपाल ।
बहुल जाति, भाषा, धर्म, संस्कृति छन् विशाल
अग्रगामी राष्ट्र हाम्रो, जय जय नेपाल ।

शुभकामना मन्तव्य

स्थनीय तहको दोस्रो निर्वाचन मार्फत सुनकोशी गाउँपालिकाको अध्यक्षमा निर्वाचित भए पश्चातको पहिलो गाउँ सभाबाट स्वीकृत बजेट कार्यक्रम पुस्तक सुनकोशी गाउँ वासी समक्ष सार्वजनिक गर्न पाउँदा मलाई असाध्य खुसी लागेको छ । साविक ६ वटा गा.वि.स. लाई मिलाएर ७ वटा वडा कायम गरी गठन भएको यस गा.पा. को क्षेत्रफल ७२.८४ वर्ग कि.मी. रहेको छ । भौगोलिक विकटता सहितको सुनकोशी गा.पा. का अधिकांश सडकहरू कच्ची छन्, स्वच्छ खानेपानी सबै नागरिकसम्म पुऱ्याउन सकिएको छैन, गुणस्तरिय शिक्षाको प्रत्याभूती हुन सकेको छैन, स्वास्थ्य संस्थाहरूलाई भरपर्दो वनाउने चुनौती छन्, कृषि योग्य जमिनमा भरपर्दो सिंचाईका अभावका कारण उत्पादन र उत्पादकत्वको कमि छ।गरिवी र बेरोजगारीको अवस्था विकराल छ । समुदायमा विपन्नताको खाडल कहाली लाग्दो छ । साथै कार्यालयको संस्थागत क्षमता कमजोर रहेको छ । यी लगायत यावत परिस्थितीको विचमा हामिले जिम्मेवारी सम्हालेका छौं । आफ्नै साधन र श्रोतको कमी भएको यस गाउँपालिकाको आर्थिक क्षमता मजवुत वनाउने, दिगो विकासमा जोड दिने, विकास साझेदारसँग सहकार्य गर्ने तथा पहिलो जनप्रतिनिधीको कार्यकालमा भएका असल कार्यहरूलाई निरन्तरता दिंदै कमी कमजोरीहरू सुधार गर्ने तथा नीति, विधी, सुशासन र पारदर्शिता वृद्धी हुने गरी काम गर्ने नीति हामिले लिएका छौं । जनताका आवश्यकता र आकांक्षा अत्यन्त धेरै छन्, उपलब्ध श्रोत र साधन सिमित छ । यस्तो अवस्थामा विकास प्रतिको हाम्रा सोच, प्रतिवद्धता र जनताका आकांक्षा वीच तालमेल गर्दै यावत समस्या एवं चुनौतीको विचमा आ.व. २०७९/८० को नीति तथा कार्यक्रम गाउँसभाबाट पारित भई कार्यान्वयनको चरणमा छ । चालु आ.व.को बजेट निर्माण गर्दा दिगो पूर्वाधारको विकास, जनताको आधारभूत आवश्यक्ताहरूको सुनिश्चितता, आवश्यक नीति नियमको निर्माण, सुशासन, पारदर्शिता र संस्थागत विकासको जगमा टेक्दै अगाडी बढ्ने जमर्को गरेका छौं । हामीलाई थाहा छ, जनताका असिमित आवश्यकता माझमा प्रस्तुत यो बजेट निश्चय नै अधुरो र अपूरो छ तथापी उपलब्ध श्रोत र साधनलाई प्राथमिकरण गर्दै अधिकतम उपयोग गर्ने लक्ष्यका साथ तैयार भएको यो बजेट सफल कार्यान्वयनमा सम्पूर्ण राजनैतिक दल, समाजसेवी, बुद्धजिवी एवं आम सर्वसाधारणको सहयोग मिल्ने विश्वास लिएको छु ।

टपिन्द्र प्रसाद तिमल्सिना
गा.पा. अध्यक्ष
सुनकोशी गाउँपालिका, सिन्धुपाल्चोक

शुभकामना मन्तव्य

सुनकोशी गाउँपालकाको दोस्रो गाउँसभाको प्रथम अधिवेशनबाट आ.व. २०७९/०८० को बजेट पुस्तिका प्रकाशन गर्न लागेकोमा सुनकोशी गा.पा.का आमावुवा, दाजुभाई, दिदीवहिनी, शिक्षाप्रेमी तथा समाजसेवी लगायत विभिन्न पेशाकर्मीहरू प्रति सुनकोशी गा.पा.को उपाध्यक्षको तर्फबाट साथै सुनकोशी गा.पा. परिवार तर्फबाट हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछौं । "सुन्दर सुनकोशी, सम्वृद्ध सुनकोशी र सुखी सुनकोशी" नारालाई साँच्चिकै सफल बनाउनको लागि सुनकोशीका जनताले जनादेश दिएर जनप्रतिनिधिको रूपमा काम गर्न पठाएको हुँदा सुनकोशीमा आर्थिक, सामाजिक, न्यायिक, भौतिक लगायत विकासात्मक कार्यहरूलाई अगाडी बढाउनका लागि यस वर्षको सुनकोशी गा.पा. को दोस्रो गाउँसभाको प्रथम अधिवेशन २०७९ असार १० गतेको निती तथा कार्यक्रमलाई मिति २०७९ साउन १३ गतेको दोस्रो गाउँसभाबाट सर्वसम्मत पारित गरी आ.व. २०७९/०८० को बजेट पुस्तिका तयार पारी सुनकोशी गा.पा. का वडा नं. १ देखि ७ सम्मको वडा स्तरिय, गा.पा. स्तरिय र प्रदेश स्तरिय योजनाहरू समावेश गरी बजेट पारित गराइदिनु भएकोमा सम्पूर्ण सुनकोशी गा.पा.का जनप्रतिनिधि ज्यूहरू र गा.पा. परिवार प्रति हार्दिक धन्यवाद व्यक्त गर्दछु । अन्त्यमा "सुन्दर सुनकोशी, सम्वृद्ध सुनकोशी र सुखी सुनकोशी" को नारालाई सफल बनाउनको लागि सम्पूर्ण सुनकोशी वासीहरूसँग सदा सहकार्य गरी अगाडि बढ्नेछु भन्ने प्रतिवद्धता जाहेर गर्दै सम्पूर्णमा हार्दिक कृतज्ञता व्यक्त गर्न चाहन्छु ।

धन्यवाद ।

कान्छी लामा
उपाध्यक्ष
सुनकोशी गा.पा.
पांग्रेटार, सिन्धुपाल्चोक

शुभकामना मन्तव्य

सुनकोशी गा.पा.को दोस्रो कार्यकालका लागी निर्वाचित जनप्रतिनीधिहरूद्वारा आ.व. २०७९/८० लागी स्वीकृत वार्षिक बजेट पुस्तिका प्रकाशनको यस अवसरमा आफ्नो मन्तव्य राख्न पाउँदा मलाई असाध्यै खुशी लागेको छ । जनताको विकास प्रतिको आकांक्षा पूरा गर्ने माध्यम नीति, कार्यक्रम तथा बजेट हो । यसको सफल कार्यान्वयनबाट मात्र दिगो विकास सम्भव हुन्छ र जन आकांक्षा पूरा हुन्छ । जनता समाज जनप्रतिनीधिले गरेका वाचा, प्रतिवद्धता एवं विकास सम्बन्धी सोच कार्यान्वयन गर्ने साधन नै बजेट हो । २०७९/०४/१३ गते सम्पन्न गाउँ सभा बाट चालु आ. व. २०७९/०८० को लागी पारित बजेट कार्यान्वयन गर्ने जिम्मेवारी हाम्रो काँधमा आएको छ । चालु आ.व.को बजेट कार्यान्वयन गर्दा प्रचलित ऐन नियमको परिधिभित्र रहेर सरोकार वाला सवै पक्षहरूको सहभागितालाई जोड दिइने छ । साथै बजेटले लिएका लक्ष्य एवं उद्देश्यहरू पूरा गर्दा संस्थागत क्षमता विकास गर्दै सुशासन, पारदर्शिता एवं सेवा प्रवाहलाई सरल र झन्झट रहित बनाउने गरी कार्यान्वयनमा जोड दिइनेछ । योजना सफल कार्यान्वयनमा सरोकारवाला सबै पक्षको सकारात्मक सहभागिता र सुझावहरू जरूरी हुने भएकोले सबै पक्षको सहयोगमा चालु आ.व. को बजेटको सफल कार्यान्वयन हुने विश्वास लिएकोछु ।

पूर्ण प्रसाद दुलाल
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
सुनकोशी गाउँपालिका, सिन्धुपाल्चोक

विषय सूची

१.	सुनकोशी गाउँपालिकाको परिचय	१
२.	सुनकोशी गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को नीति तथा कार्यक्रम	२
३.	सुनकोशी गाउँपालिका, सिन्धुपाल्चोकको आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को बजेट वक्तव्य	२१
४.	आयको विवरण आ.व. ०७९/०८०	२३
५.	व्ययको विवरण	२४
६.	क्षेत्रगत बजेट	२५
७.	वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम	२६
८	संघिय सरकार अन्तर्गत स-शर्त अनुदान (रु. हजारमा)	५२
९.	प्रदेश सरकार स-शर्त अनुदान (रु. हजारमा)	५८
१०.	आ.व. २०७९/०८० को लागी गैरसरकारी संघ संस्थाबाट प्रप्त वजेट	५८
११.	सुनकोशी गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन, २०७९	६१
१२.	सुनकोशी गाउँपालिकाका केही झलकहरु	६९

खण्ड १
सुनकोशी गाउँपालिकाको परिचय

सुनकोशी गाउँपालिका वाग्मती प्रदेश को साबिकको सिन्धुपाल्चोक जिल्लामा अबस्थित छ । वि.सं. २०७३/११/२७ देखि लागु हुने गरी बनाइएको यस गाउँपालिका घोषणा गर्दा ठोकर्पा, कालिका, यमुनाडाँडा, सुनखानी, थुम्पाखर पाग्रेंटार गा.वि.स. लाई एकै स्थानमा गाभिएको थियो । हाल यस गाउँपालिकामा ७ वटा वडाहरू रहेका छन् । यस गाउँपालिकाको क्षेत्रफल ७२.८४ वर्ग किलो मिटर रहेको छ भने २०७८ सालको जनगणना अनुसार १५३०७ जनसंख्या रहेको छ । यस गाउँपालिकामा अधिकांशको कार्यक्षेत्र जलस्रोत, पर्यटन, कृषि र व्यापार रहेको छ । साथै, यो गाउँपालिका कफी ब्यवसायमा प्रचुर सम्भावना बोकेको छ । यस गाउँपालिकामा विशेष गरी हिन्दु र वौद्ध धर्मावालम्वीहरूको बसोबास रहेको छ । यहाँ ब्राह्मण, क्षेत्री र तामाङ्ग जातिको वाहुल्यता रहेको छ । यहाँका नागरिकहरूले कृषि, पशुपालन र व्यापारलाई मुख्य पेशाको रूपमा ऐतिहासिक काल बाटै अंगाल्दै आएका छन् । यहाँ उत्पादन हुने कृषिजन्य तथा पशुजन्य उपजहरू तिनै बजार क्षेत्रमा बढी खपत र बिक्री हुने गरेको छ । भौगोलिक रूपमा मध्यम स्तरीय पहाडी धरातल रहेको यस गाउँपालिकामा मानव बसोवास र पर्यटन व्यवसायको लागि अति उपयुक्त स्थानहरू रहेका छन् । यस गाउँपालिका हुदै बग्ने सुनकोशी खोलाको नाम बाट यस को नामाकरण भएको हो ।

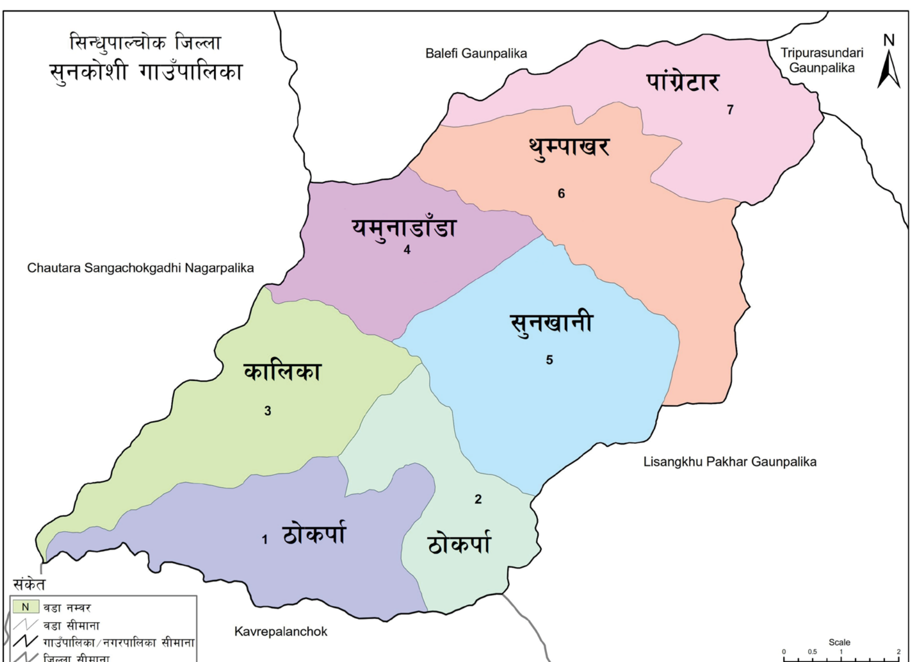

स्रोत: स्थलरुप नक्सा (स्केल १:२५००० /१:५००००), नापी विभाग र जनगणना २०६८, केन्द्रिय तथ्यांक विभाग
तयार पार्ने: गाउँपालिका, नगरपालिका तथा विशेष, संरक्षित वा स्वायत्त क्षेत्रको संख्या तथा सीमाना निर्धारण आयोग

Projection System: MUTM, Spheroid - Everest 1830
LLRC, 2016

खण्ड २
सुनकोशी गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को नीति तथा कार्यक्रम

सुनकोशी गाउँपालिका

दोस्रो गाउँसभाको प्रथम अधिबेशनमा गाउँपालिका

अध्यक्ष श्री टपिन्द्र प्रसाद तिमल्सिनाद्वारा प्रस्तुत

आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को

नीति तथा कार्यक्रम

"सभामा उपस्थित उपाध्यक्ष ज्यू प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत ज्यू ७ वटै वडाका वडाध्यक्ष ज्यूहरू सबै कार्यपालिका सदस्य ज्यूहरू लगायत सभाका सम्पूर्ण सदस्य ज्यूहरू राष्ट्रसेवक कर्मचारी सुरक्षा निकाय र पत्रकार मित्रहरू एवं उपस्थित सम्पूर्णमा हार्दिक नमस्कार/अभिवादन" ।

आज हामी सुनकोशी गाउँपालिकाको दोस्रो गाउँसभाको पहिलो अधिवेशनमा छौं । विक्रम संवत २०७९ साल बैशाख ३० गते सम्पन्न स्थानीय तह निर्वाचनबाट हामी निर्वाचीत भएपछि पहिलो पटक आगामी आ.ब. २०७९/८० को नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न पाउँदा गर्व महशुस गरेको छु । सम्बृद्ध सुनकोशी

बनाउने अभियान सहित हामी २०७९/८० को नीति तथा कार्यक्रमको तयारीमा जुटेका थियौं र सोही अनुरूप सबैको सरसल्लाह अनुसार सुनकोशीलाई सबल र सम्पन्न बनाउने तयारी स्वरूप नीति, कार्यक्रम तथा बजेटलाई ब्यापक जनमुखि, पारदर्शी विकासमुखी बनाउने आकांक्षका साथ आ.ब. २०७९/८० नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न गइरहेको यस महत्वपूर्ण घडीमा मुलुकको विकास परिवर्तन संघीय लोकतान्त्रीक गणतन्त्र, मानवअधिकार सुनिश्चितताका लागि विभिन्न समयमा भएका आन्दोलनहरूमा सहभागी भई बलिदान हुनुहुने ज्ञात अज्ञात सहिदहरू प्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली व्यक्त गर्दछु । साथै, राष्ट्रिय अखण्डता, स्वाधिनता, र लोकतन्त्र प्राप्तिको अभियानमा नेतृत्व प्रदान गर्नु हुने अग्रजहरूमा उच्च सम्मान व्यक्त गर्दछु ।

गाउँसभाका सदस्यज्युहरु,

सुनकोशी आफैमा प्राकृतिक विविधताले भरिपूर्ण, साधन स्रोत प्रशस्त रहेको र काखैमा सुनकोशी नदी सललल बगेको पर्यटन, उद्योग खानी, कृषि र पशुमा अथाहा सम्भावना भएको क्षेत्र हो । गाउँपालिकमा उपलब्ध स्रोत र साधनहरूलाई अधिकतम उपयोग गरी सम्बृद्ध सुनकोशीको सपनालाई साकार गर्न तपाई हामी सबै, प्रत्यक्ष अप्रत्यक्ष तवरबाट सलग्न हुन र सदैब आलोचनात्मक सुझाब सरसल्लाहको हामी अपेक्षा गर्दछौ । नीति तथा कार्यक्रमको आधारमा बनाइने बजेटमा पनि तपाईहरूको सल्लाह सुझाबलाई समेटिने प्रयास गरिने जानकारी गराउँदछु ।

जन समुदायले छुन सक्ने, देख्न सक्ने र महशुस गर्न सक्ने नजिकैको सरकार भनेको स्थानीय सरकार नै हो । स्थानीय सरकार नै जनतासँग प्रत्यक्ष सरोकार राख्ने र काठमाडौं सिंहदरबारको अधिकार गाउँमा स्थापना गर्ने एक मात्र निकाय हो ।

नदी पर्यटनमा सहि योजना र मार्गदर्शनको कमीले काखैमा सुनकोशी नदी बग्दा हामीले सुनकोशीको मुहार फेर्न सक्ने अबसरलाइ उपयोग गर्न सकेका छैनौ । पालिकावासीको सम्बृद्धी सम्भावना बोकेको

सुनकोशी नदीलाइ उपयोग गरी पर्यटिकय कोरिडोर मार्फत हजारौ स्थानीयलाई रोजगारी सृजना गर्ने तपाइ हामी सबैको सपना हो । कृषि पशुपालनलाई ब्यावसायिक बनाउने, स्थानीय स्रोत साधनमा आधारित घरेलु तथा साना र मझौला उद्योगको स्थापना र परम्परामा आधारित सिपमुलक कामलाई प्राथमिकिकरण गरी आय आर्जन बढाउने लगाएतका थुप्रै योजनाहरू तपाई हामी सबैको सामु छन । तर तपाई हाम्रो पालिकामा बित्तिय क्षमता धेरै कमजोर रहेको तथा उपलब्ध स्रोत साधनको सही परिचालनबाट बलियो बनाउने गाउँपालिकाको आम्दानी कोष लगभग न्युन अबस्थामा छ ।

उपस्थित सभासदस्य ज्युहरु,

सुनकोशी गाउँपालिका सिन्धुपाल्चोकको बलेफी गाउँपालिका, त्रिपूरासुन्दरी गाउँपालिका, लिसंखुपाखर गाउँपलिका, चौतारा सागाचोकगढी नगरपालिका र काभ्रेपलान्चोक जिल्लाका भुम्लु गाउँपालिकाले घेरि एको, पुर्बाधारमा फड्को मारीरहेको र बिकासमा प्रचुर सम्भावना रहेको बागमती प्रदेश,सिन्धुपाल्चोक जिल्ला अन्तरगतको गाउँपालिका हो ।

७ वटा वडा रहेको यस गाउँपालिका भित्र हालसम्म शिक्षाको क्षेत्रमा २ वटा सामुदायिक क्याम्पस, ११ मा.वि., २२ आधारभुत बिद्यालय र २ निजी विद्यालयहरू रहेका छन् । स्वास्थ्य क्षेत्रमा भने १ आधारभुत अस्पताल, ६ स्वास्थ्य चौकी र ४ वटा सामुदायिक स्वास्थ्य एकाई रहेका छन् । राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार यस गाउँपालिकामा ४५०९ घरधुरी र १५३०७ जनसंख्या रहेको छ । क्षेत्रफलको हिसाबले यस गाउँपालिका ७२.८४ वर्ग कि.मी. रहेको छ ।

जातिय हिसाबले यस पालिकामा क्षेत्री, बाहुन, दलित, आदिबासी, तामाङ (अल्पसंख्यक-थामी, प्रहरी) रहेको र हिन्दु, बौद्ध ईसाइ धर्मालम्बी रहेका छन् । खासगरी पछिल्लो समयमा मन्दिर, गुम्बा, चैत्य र चर्च लगायतका निर्माणले गतिशिलता लिंदा र कुल पुजा देवाली धार्मिक हिसाबले महत्व राख्ने अन्य पर्बहरूमा बढ्दो जमघटले सास्कृतिक र सामाजिक बिकासलाइ टेवा पुगेको पाइन्छ । खासगरि काठमाडौ लगायत सहरी क्षेत्रमा घर जग्गामा लगानी गर्नेको शहरी क्षेत्रको घर जग्गाको भाउ एक्कासी आकासिनाले उनीहरूको आर्थिक समृद्धीमा ठूलो मद्दत पुगेको देखिन्छ ।

बैदेशिक रोजगारीमा गएकाहरूले पनि एकाध घटना बाहेक उनीहरूले भित्राएको बिप्रेसणले जीवनस्तरमा सुधार ल्याएको पाइन्छ । तर कृषि ,पशुपालन र पर्यटन जस्ता अथाह सम्भावना बोकेका क्षेत्रलाइ अगालेर जिबनस्तर सध्रेको सुधारेको उदाहरण भने निकै कम देखिन्छ । कृषि, पशुपालन लगाएत अन्य घरेलु प्रबिधीमा आधारित लघु उद्यमलाई निर्बाह मुखीबाट ब्यबसायिक बनाउनु पर्ने तड्कारो आवस्यकता अहिले सुनकोशी गाउँपालिकामा देखिएको छ ।

नीति तथा कार्यक्रम पेश गर्दे गर्दा सुनकोशी गाउँपालिकाको अहिलेसम्म आफ्नै भवन निर्माण हुन सकिरहेको छैन । भर्खरै बनेको नयाँ स्थानीय सरकारले तमाम अन्यौल बिच बिबिध खालको परिस्थितिलाइ समेट्दै सम्बद्ध राजनैतिक दल, बिज्ञ बुद्धिजिबीहरूको राय सल्लाह सुझाबलाइ समेट्दै जन अपेक्षा अनुरूप नीति तथा कार्यक्रम बनाउने जमर्को गरेको छु । अहिले सम्म गाउँपालिकामा बनेका ऐन तथा कार्यबिधि अपुग रहेको र प्रक्रिया नपुर्याइ बिकास निर्माणमा खर्च गर्दा लेखा परिक्षणमा बेरूजु आउने अबस्था हुनाले गाउँपालिकाको नियमित कार्य सञ्चालन गर्न र कारोबारलाइ पारदर्शी बनाउन अति आवश्यक पर्ने ऐन तथा कार्यबिधीहरू तत्कालै बनाउनु पर्ने अबस्था पनि देखिएको छ ।

स्थानीय निर्बाचनबाट निर्बाचित सरकारको यो पहिलो नीति तथा कार्यक्रम संघिय गणतान्त्रिक नेपालको संबिधान २०७२ को अनुसूची ८ ले दिएको स्थानीय सरकारको अधिकारबाट, स्थानीयसरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को प्राबधानमा टेकेर, राष्ट्रिय योजना आयोगको आ.ब. २०७९/८० को बार्षिक कार्यक्रम र त्रिबर्षीय मध्यमकालिन खर्च संरचनाको खाका सहितको बजेट तर्जूमा सम्बन्धी मार्गदर्शन र ढाँचा २०७८ अनुसार

राष्ट्रिय योजना आयोगकै स्थानीयतहको योजना तर्जूमा दिग्दर्शनलाई गहन अध्ययन गरी सुनकोसीलाइ सम्बृद्द बनाउन हामीले तयार गरेको निम्न नीति तथा कार्यक्रम रहेको यस गरिमामय सभा समक्ष प्रस्तुत गर्न चाहन्छु । राष्ट्रिय योजना आयोगको पन्ध्रौ पञ्च बर्षिय योजना (आ.ब. २०७६-७७/२०८०-८१) को उद्देश्य अनुरूप नेपाल सरकारले अबलम्बन गरेको १५ बर्षीय दिगो बिकास योजना (२०७६-२०९१) को लक्ष्यलाइ भेट्टाउनको निम्ति हामीले यस गाउँपालिकामा स्थानीय, आवाश्यकता, स्रोत साधनको स्थिति र अनिबार्य तत्काल लागु गर्नू पर्ने कदमहरूलाइ मध्यनजर गरि वार्षिक योजना अन्तरगत कार्यपालिकाका सदस्यहरू द्वारा गठित बिभिन्न बिषयगत सुझाब सरसल्लाहलाइ समेट्दै यी बिषयगत स्थानीय सरकारका मन्त्रालयहरूको क्षेत्रलाइ सम्बोधन हुने गरि समृद्ध सुनकोशी बनाउने हाम्रो अठोटलाइ पूरा गर्न बिकास र समुन्नतिको पर्यायको रूपमा लिएको ३ खम्बे नीति, निजि, सार्बजनिक र सहकारीको मर्मलाइ छुने गरी निम्नानुसारका नीति तथा कार्यक्रमलाइ प्रस्तुत गरेको जानकारी गराउँदछु ।

दर्घकालिन सोच

२१ औं शताब्दीको सुनकोशी गाउँपालिका, आधुनिक प्रबिधी, नबिनतम सोच सहितको समुन्नत पालिका ।

लक्ष्य तथा उद्देश्य

सुनकोशी गाउँपालिकामा रहेका खेतियोग्य भुमि,बन जंगल, नदी, सडक हाल रहेका पुर्बाधारहरू, सहकारी संघसस्था, पालिका भित्र रहेका बिभिन्न क्षमताका जन शक्ति, पालिका भित्रका बासीले आय आर्जन र जिबिकोपार्जनको लागि गर्दै आइरहेका कृषि,पशुपालन तथा अन्य घरेलु प्रविधीका कार्यहरू लगायत समग्र पक्षको बारे, बिज्ञ तथा सम्बन्धित सबैको सहभागितामा बिस्तृत अध्यन गरि सुनकोशी गाउँपालिकाको अबस्थामा आमुल परिबर्तन ल्याउन सक्ने पञ्च बर्षीय आबधिक योजना बनाई दिगो बिकासका कार्यक्रम लागु गर्ने अठोट लिएको छु ।

माथी उल्लेखित लक्ष्य र उद्देश्य प्राप्ति गरि दिर्घकालिन सोचलाइ हासिल गर्न निम्नानुसारका नीति कार्यक्रमलाइ प्रस्तुत गर्न सम्मानिय सभा समक्ष अनुमती चाहन्छु ।

सुनकोशी गाउँपालिकाको आ.व. ०७९/८० को मुलभुत नीतिहरू

- राजनीतिक सहमति, सहकार्य, समन्वय र समझदारी कायम गरी गाउँपालिकाको विकासलाई अगाडि बढाईने छ ।
- बजेट, नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा दिगो विकासको लक्ष्य अनुरूप तर्जुमा गरी लागु गरिनेछ ।
- उपलब्ध साधन स्रोतको अधिकतम परिचालन गरी आर्थिक समृद्धि हाँसिल गर्न सार्वजनिक, निजी र सहकारी क्षेत्रको सहभागितामा उद्योग संचालनका लागि प्रोत्साहित गरिनेछ ।
- सहकारिता, सहअस्तित्व र समन्वयको सिद्धान्तमा आधारित भई संघ र प्रदेशसँग नियमित सम्पर्क र सम्बन्धको माध्यमबाट नगरको विकास गरिनेछ ।
- गाउँपालिकाको कार्यालय र वडा कार्यालयहरूबाट प्रविधि मैत्री, छिटो छरितो र गुणस्तरीय सेवा प्रवाह गर्ने व्यवस्था मिलाईने छ ।
- गाउँपालिकामा कानुन निर्माण प्रक्रियालाई सुदृढ गरिने छ, जारी भएका ऐन, कानुन र कार्यविधिलाई समयनुसार परिमार्जन तथा संसोधन गरिनेछ ।
- आर्थिक रूपले विपन्न तथा लोपोन्मुख समुदायका नागरिकको संरक्षण, उत्थान, सशक्तिकरण र

विकासका लागि शिक्षा, स्वास्थ्य, आवास, रोजगारी, खाद्यन्न र सामाजिक सुरक्षामा विशेष लाभ प्राप्त गर्ने अवस्था सिर्जना गराईनेछ ।

- सार्वजनिक सम्पत्तिको सुरक्षा र संरक्षण गर्न प्रोत्साहित गरिनेछ ।
- राजनीतिक, कार्यकर्ता, सामाजिक संघसंस्था र आम नागरिकलाई श्रम गर्न प्रोत्साहित गरिनेछ ।
- विभिन्न क्षेत्रका विशेषज्ञहरूको सीप र ज्ञानलाई गाउँको विकासमा लगाउने व्यवस्था मिलाईने छ ।
- तुलनात्मक लाभको क्षेत्रको पहिचान गरी छिमेकी पालिकासँग समन्वय र सहकार्य गरी उद्योग विकास र विस्तारद्वारा निर्यात प्रवर्द्धन गरिनेछ ।
- स्थानीय विकास निर्माण, प्राकृतिक स्रोत साधनको परिचालन, राहत तथा सहायता सम्बन्धी विषयलाई कानुन बनाएर मापदण्ड विकास गरी पारदर्शी बनाईने छ ।
- विकासको प्रमुख आधार स्तम्भको रूपमा रहेको सडक निर्माणकार्यलाई व्यवस्थीत बनाइने छ । सकेसम्म नयाँ ट्र्याक निर्माण नगर्ने र भएका सडकहरूलाई स्तोरन्नति गर्ने नीति लिइएको छ ।
- गाउँपालिकाद्धारा समुदायको सहभागिनतामा संचालन गरिने योजना तथा कार्यक्रमहरू टोल विकास संस्था मार्फत गर्ने गरी टोलटोलमा टोल विकास समितिहरू गठन गरिने छ ।

१. आर्थिक विकास

क) कृषि तथा पशु पंछी विकास नीति

सुनकोशी गाउँपालिकाले कृषि तथा पशु पंछीको क्षेत्रमा व्यवसायिकरण र आधुनिकीकरण गर्दै यो गाउँपालिकाका कृषि पशु पंछी पेशामा संलग्न कृषकहरूको समृद्धीका लागि उत्पादनमा जोड दिने गरी कृषि तथा पशु पंछी क्षेत्रको समग्र विकासको नीति अवलम्वन गरिनेछ ।

- "बारी बाँझो नराखौं, माटोले मागेको रोपौं" भन्ने अभियान अन्तर्गत कृषकलाई माटोको प्रकार गुणस्तर हावापानी अनुकुल खेती गर्न मल, बिउ, प्राबिधिक सेवामा सहजीकरण गरिनेछ ।
- पालिकाभरका खेती योग्य जमिनको माटो परिक्षण बाताबरणीय अध्ययन गरी कृषि बिज्ञको संलग्नतामा उच्च उत्पादन, प्रतिफल दिने अन्न,तरकारी फलफुल नगदे बाली वा अन्य बोट बिरूवाको सम्भाब्यता अध्ययन गरि पकेट क्षेत्रको बिस्तार गर्न पहल गरिने छ । हावापानी सुहाउँदो स्थानीयबाली तथा जातहरूको प्रबर्धन र बिस्तार गरिनेछ ।
- उन्नत जातको धेरै उत्पादन दिने बिउ बिजन कृषकलाइ सहुलियत दरमा प्रदान गर्न बिउ बिजनमा काम गर्ने सहकारी तथा अन्य संघ सस्था सम्बद्ध निकायसँग समन्बय गरिनेछ । सामुदायिक बिऊ बैकको स्थापना तथा सबलीकरण मार्फत जलबायु अनुकुलित स्थानीय बिऊहरूको संरक्षण, प्रर्बद्धन तथा सहज उपलब्धताको ब्यवस्था गरिनेछ ।
- रासायनिक मलको अभाब संकटलाइ समाधान गर्न सहकारीसँग समन्वय गरी उपलब्ध भएको बेला आवश्यक परिमाणमा खरिद गरी भण्डारण गर्न प्रोत्साहन गरिनेछ । कृषकहरूलाई रासयनीक मल ढुवानीमा अनुदानको लागि आवश्यक बजेट यही आर्थिक वर्षमा विनीयोजन गरिने छ ।
- पालिकाको किसानको उत्पादन सजिलै बजारमा पहुँच पुऱ्याउन कृषि संकलन तथा भण्डारण केन्द्र बनाउने, बजारिकरणमा मद्दत पुर्याउने र कृषि उपजको उत्पादनको आधारमा यथासक्य अनुदान उपलब्ध गराइनेछ ।
- कृषि बिमालाइ प्रभाबकारी बनाइने छ र सम्पूर्ण किसानहरूलाई यथासक्य बिमाको पहुँचमा

पुऱ्याउन पहल गरिनेछ ।

- कृषिलाइ आधुनिकिकरण गर्न आबश्यक प्रबिधि,कृषि सामाग्री भित्रयाउन पहल गरिनेछ ।
- युवाहरूलाइ कृषिमा आकर्षित गर्न बिशेष तालिमको ब्यबस्था गरिनेछ र आबश्यकतानुसार सबै वडामा कृषि बिज्ञ राखिनेछ । पर्याबरणीय कृषिका बिभिन्न अभ्यासहरू सम्बन्धी तालिम तथा सहयोग कार्यक्रम लागु गरिनेछ ।
- बहुउद्देश्यीय नर्सरी स्थापना र ब्यवस्थापन गर्नको लागि सम्बन्धित निकायहरू सँग पहल गरिनेछ ।
- महिला तथा बिपन्न कृषकहरूका लागि उत्पादनमा आधारित अनुदानका लागि पशुपन्छी प्रबर्धन सहयोग कार्यक्रम गरिनेछ । महिला मैत्री प्रबिधीहरूको प्रयोगमा सहयोग गरिनेछ ।
- ताजा तरकारी तथा दुग्ध उत्पादक कृषकहरूलाई उत्प्रेरित गरी उत्पादन वृद्धि गर्न उत्पादनको आधारमा अनुदान दिने नीति लिइनेछ त्यसको लागि चालु आ.व.मा आवश्यक कार्यविधी तयार गरिने छ ।
- ताजा तरकारीहरूको संकलन तथा बजारिकरणमा सहजीकरण गरिने छ साथै अगुवा कृषकहरूको अनुभव साटासाट गर्नका लागि कृषक भेटघाट कार्यक्रम राखिने ।
- कृषि तथा पशुपालन सम्बन्धी घरेलु उद्यमीहरूको लागि सहुलीयत पूर्ण कर्जाको व्यवस्था गरिने छ ।
- एक गाउँ एक उत्पादनको अवधारणा अनुसारको कृषि उत्पादनको पकेट क्षेत्र निर्धारण गरेर कृषकहरूलाई व्यवसायीक बनाउने नीति गाउँपालिकाको हुनेछ ।
- सम्पूर्ण पशुपालक किसानहरूलाइ पशु बिमा गर्न उत्प्रेरित गरिने छ ।
- सहकारी, पशु फर्म, पशुपालक कृषक हरूले कृषि तथा पशुपालनमा टेवा पुग्ने काम गरेमा उहाँहरूलाइ आवश्यक सहयोग गरिनेछ ।
- सुनकोशी गाउपालिका भरिका पशुपालक किसानहरूले आफ्नो दुध मासु उत्पादन गर्ने कृषकहरूलाइ वा सञ्चालनमा रहेका फर्महरूलाई बिशेष बिचार गरि उत्पादनमा अनुदानको ब्यवस्था गरिने छ र कार्यान्बयन भए नभएको अनुगमन गरिनेछ र बास्तबिक किसानहरूलाइ बिशेष सहयोग गरिनेछ ।
- उत्पादनलाइ बिशेष ध्यानमा राखि हाम्रो पालिकामा पशुपालन गर्ने कृषकहरूलाइ सहयोग हुने गरि आबाश्यकता अनुसार पशु प्राबिधिकको थप ब्यबस्था गरिनेछ ।
- पशुपालनमा संलग्न कृषकहरूलाई प्रोत्साहन गर्ने कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ । साथै हल गोरू पलन गर्ने कृषकहरूलाई प्रोत्साहन स्वरूप सहयोग गर्ने नीति लिइने छ ।
- "उन्नतिका लागि युवा जाँगर, विकासका लागि व्यवसायिक उत्पादन" भन्ने उद्देश्य सहित बैदेशिक रोजगारबाट फर्केका युवाहरूलाई कृषि र उद्योग व्यवसायमा आकर्षित गर्न व्यवसायीकरणमा विशेष प्राथमिकता सहित कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ ।
- कृषिवालीको सुरक्षा र संरक्षणको लागी जन्तु नियन्त्रणको नीति लिइने छ । कृषियोग्य जमिन बाँझै बढ्दै जाने र बुट्टयान तथा झाडी बढ्ने अवस्था बढ्दै गएकोले झाडी बुट्यानको नियन्त्रणको नीति लिइने छ ।
- कृषि उत्पादनलाई उद्योगसँग जोड्न र उत्पादकत्व बढाउन विशेष कार्यक्रमहरू चलाइ गाउँघरमा उत्पादन हुने लोकल रक्सीलाई ब्रान्डीङ्ग गर्ने नीति लिइने ।

- यस क्षेत्रमा सबैभन्दा बढी उत्पादन हुने मकै लगायत स्थानीय उत्पादनहरूलाई उपयोग गरी विश्व बजारमा पठाउने उद्योगहरूलाई प्रोत्साहन गर्ने नीति लिइने छ ।
- कफीको उत्पादन तथा बजारीकरणमा जोड दिइने छ ।

ख) पर्यटन बिकास

- पर्यटन बिकास समेतलाई मध्यनजर गरी अरनिको राजमार्गको बैकल्पिक सडकको रूपमा चेहेरे देखी बाह्रबिसेसम्म जुरे पहिरोको बैकल्पीक मार्ग समेत हुने गरी सुनकोशी नदीको गाउँपालिका तर्फको किनारैकिनार सडक निर्माण गर्नको लागि प्रदेश सरकारलाइ अनुरोध गरिएको छ साथै सुनकोशीमा पर्यटन बिकासको लागि बिभिन्न भु-भागको पहिचान गरि पर्यटनको प्रबर्धन गरिनेछ ।
- सुनकोसीको पर्यटन बिकासको लागि पाखरखोलामा ड्याम पाङग्रेटार खेल मैदान पौडी पोखरी बसन्तेश्वर महादेव, सुनकोशी पावर हाउसको पोखरीमा माछा पालन, ६ नम्वर वडाको गोल्मेको पर्यटन प्रवर्द्धन, सुनखानी भोटेयाम्ना सिल्कुको पर्यटकीय सम्भावना र बिश्वको पहिलो सामुदायिक ठोकर्पा सामुदायिक वनको पहिचान तथा प्रवर्द्धन, एवं सितापाइला, भ्यु-टावर, चमेरो गुफा लगायत पर्यटकको संभावना बोकेको क्षेत्रहरूको प्रवर्द्धन र विकासको नीति लिइने छ । सुनकोशी नदीको सदुपयोग गरि सुनकोशी गाउँपालिकामा होमस्टे लगायतका पर्यटन विकासको लागि सम्पूर्ण सुनकोशी बासीहरूको सहयोगका साथ पर्यटनको बिकास गरिनेछ ।
- पर्यटनको अन्य सम्भावना भएका क्षेत्रको पहिचान गरि सम्भाब्यत्ता अध्ययन गरिनेछ ।
- जलयात्रा पर्यटन प्रवर्द्धनको निम्ति सुनकोशी नदीमा जलयात्राको प्रबेशद्धार र अन्तिम बिन्दुमा आबश्यक पर्ने आधारभुत आबाश्यकताहरू जस्तै सडक बाटो, ब्यबस्थित पैदल मार्ग, प्रबेशमार्ग, Changing Room, Toilet Bathroom, फोहोरमैला ब्यस्थापनको गर्नको लागि, पर्यटकको लागि बिच भलिबल कोर्ट, टेनिस कोर्ट, नदिमा जलयात्रा पश्चात आराम गर्ने स्थलको ब्यस्थित निर्माण, ढल ब्यवस्थापनको लागि र साहसिक जलयात्राको क्षेत्र (Hub) बनाउनको लागि राष्ट्रिय,अन्तराष्ट्रिय सम्बद्ध संघ सस्था, दातृ निकाय र ब्यबसायी सँग आबश्यक समन्वय गरि कार्यक्रम तय गरिनेछ ।
- सुनकोशी नदी किनारलाई पर्यटकीय गन्तव्यका रूपमा विकास गर्न चेरे सुकुटे हुँदै ड्यामसाइड करिडोर सडक निर्माण गर्न निजी क्षेत्रलाई आकर्षित गरिनेछ । करिडोरभित्र पर्ने सार्वजनिक जग्गा निजी क्षेत्रलाई लिजमा उपलब्ध गराउन सहजीकरण गर्ने नीति लिइनेछ । साथै सुनकोशी नदि लाई आधार मानेर पर्यटन व्यवसाय संचालन गर्न चाहने व्यवसायीलाई प्रोत्साहन को नीति लिइने छ ।
- पर्यटन प्रवर्धनको लागि सम्भावना रहेका समुदायमा स्थानीय संस्कृति सहितको होमस्टे सेवा प्रवर्धन गरिने छ । होमस्टेमा स्थानीय उत्पादन प्रोत्साहित गरिनेछ ।
- राजधानीलगायत देश-विदेशका पाहुना लक्षित गरी सुनकोशी किनारमा सुविधा सम्पन्न रिसोर्टको प्रवद्धन गर्न सहिजकरण गरिने छ । यसबाट स्थानीयस्तरमा रोजगारसमेत सिर्जना हुनेछ ।
- गाउँ पर्यटन क्षेत्रको दिगो विकासका लागि गाउँ पर्यटन गुरूयोजना बनाई कार्यान्वयन गरिनेछ ।

ग) आर्थिक/राजस्व नीति

अर्थतन्त्रका तीन स्तम्भहरू सार्वजनिक, निजी र सहकारी क्षेत्रलाई सहभागिता, स्वःस्फुर्त विकास र परिपुरक भुमिकामार्फत गाँउपालिकाको अर्थतन्त्रलाई सुदृढ गर्दै समृद्धिको मार्गतर्फ आर्थिक नीतिहरू केन्द्रित गरिने छ । स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६९ मा प्राबधान रहेको स्थानीयसञ्चित कोष सबल बनाउने गरी आर्थिक तथा राजस्व नीति अबलम्बन गर्न पहल गरिने छ ।

- "गाउँपालिकाको कर हाम्रै गाउँको विकासका लागि" भन्ने नारालाई मुर्तरूप दिने गरी कार्यक्रम बनाइनेछ ।
- राष्ट्र चलेकै करकै कारणले हुनाले आयआर्जन गर्ने ब्यक्ति संघ संस्था वा निजि उद्योग, कम्पनिहरूले कर तिर्ने र आय स्रोत नभएका निमुखा जनताहरूले त्यसको सहयोग लिने बिवब्यापी प्रचलन छ र यदि हामी सुनकोशी समृद्धी चाहन्छौ भने आम्दानि हुनेले वा सम्पति हुनेले कर तिर्नू पर्छ र त्यो करले निमुखा आम्दानी नहुने निमुखा जनताहरूको टेवा पुऱ्याउने काम गर्नू पर्दछ त्यसैले कर बिनाको समृद्दि कल्पना गर्दछौ भने बेअर्थ हुनेछ र हामी सुनकोशी समृद्धीको लागि आबाश्यकतानुसार सक्नेलाइ कर लिन्छौ र निमुखा जनताहरूलाइ कर संकलनबाट भएको आम्दानीले गरिबी निवरणको लागि आवश्यक पहल गरिने छ ।
- करको दायरा फराकिलो पार्दै लगिने छ ।
- ब्यवसाय दर्ता, प्यान, भ्याटमा दर्ता, सरकारले लिने कर राजस्वको बिषयमा जनचेतना जगाउन सम्बन्धित कार्यालयको सहयोगमा पालिकामा अभिमुखिकरण शिविर गरिनेछ ।
- करको दर बैज्ञानिक तरिकाले निर्धारण गरिनेछ ।
- कर तिर्नू राष्ट्रलाइ योगदान गर्नू हो भन्ने मान्यतालाई स्थापित गर्न पहल गरिनेछ ।
- कर सम्बन्धी अभिलेख व्यवस्थापन तथा कर उठाउने कार्यलाई सरल, छिटो छरितो तथा व्यवस्थित बनाउन विभिन्न सफ्टवेयरहरूको विकास गरीएकोमा सबै वडाहरूबाट अनिवार्य रूपमा सफटवेयर प्रयोग गरी कर उठाउने व्यवस्था प्रभावकारी बनाइनेछ ।
- पालिका भित्रका सबैभन्दा बढी कर बुझाउने फर्म, व्यक्तिहरू छनौट गरी पुरस्कारको व्यवस्था गरिने छ ।

घ) रोजगार/उद्यम नीति

- परम्परागत पेशा, ब्यवसाय, स्थानीय स्रोत सिपमा आधारित घरेलु उधोग, हस्तकला -गलैचा, थान्का, मुखुण्डो) लाई ब्यबस्थित गरिनेछ, होटल तथा बिभिन्न प्रकृतिका पसल लगायतका मध्यम स्तरका उधोग स्थापना आबस्यक छ । यी पक्षहरूको प्रबर्धनमा जोड दिइनेछ ।साथै स्थानीय उत्पादनलाई व्राण्डीङ्ग गर्ने नीति लिइने छ ।
- गाउँका युवाहरूलाई ब्यबसायिक तालिमहरू दिइ उद्यमी बन्न उत्प्रेरित गरिनेछ ।
- पालिकाका युवाहरूलाइ आकर्षक र सम्मानित ठाउँहरूको पदमा प्रतिस्पर्धी बनाउन आवश्यक कार्य गरिने छ ।
- पालिका भित्र औद्योगिक ग्राम बनाउन पहल गरिनेछ ।
- बैदेशिक रोजगारी बाट फर्किएका युवाहरू र पालिका भित्रै केहि उद्यम गर्न चाहना भएकाहरूलाई उद्यमी बनाउन सहयोग गरिने छ ।

- ब्यवसायिक पशुपालन, कृषि, फलफुल खेतीलाई प्रवर्द्धन गर्दै रोजगारी सृजना गर्ने खालको नीति ल्याइनेछ ।
- महिला उद्यम बिकासको लागि कार्यक्रम ल्याइनेछ ।
- सुनकोशी गाउँपालिकाको औद्योगीक नीति तयार गरी बाहिय लगानी भित्राउन पहल गरिनेछ ।
- युवालाई रोजगारीसँग जोड्नका लागी Rafting Guide, kayak and paragliding Guide जस्ता सीप मुलक तालिम दिने नीति लिइने छ ।
- शिक्षित वेरोजगार व्यक्तिहरूलाई रोजगारी दिलाउन विभिन्न प्रतियोगितात्मक परिक्षाको लागी तैयारी कक्षाहरू संचालन गरिनेछ ।
- रोजगार सेवा केन्द्रलाई प्रभावकारी बनाई रोजगारी सृजनाका विविध कृयाकलाप संचालन गरिने छ ।
- युवालाई उद्यमसीलतामा प्रोत्साहन गर्न र creative बनाउनको लागी गाउँपालिकामा आइडिया कलेक्सन सेन्टर बनाउने नीति लिइनेछ ।

ङ) भु-उपयोग नीति

- पालिकाको सम्पूर्ण सार्बजनिक जग्गाहरूको अभिलेखिकरण गरिनेछ । उपलब्ध जग्गाहरूलाइ बाताबरणीय अध्ययन गरी आर्थिक उपार्जन गर्ने हिसाबले उपयोगमा ल्याइनेछ ।
- सम्पूर्ण खेतियोग्य जमिनहरूलाइ बाझो नराखिने र बाझो रहने जग्गाहरूलाइ समुचित रूपमा उपयोग गरि उत्पादन तथा ब्यबसायिक प्रवर्द्धन हुने खालको कार्य नीति ल्याइनेछ ।
- कृषि योग्य जमिनको पहिचान गरि उत्पादनमा बृद्धि हने खालको योजना ल्याइनेछ । परम्परागत रूपमा उपयोग गर्दै आएको तर स्वामित्व नभएको जग्गा जमिनको स्वामित्व प्रदान गर्न पहल गरिने छ । राष्ट्रिय भुमी आयोग सँग समन्वय र सहकार्य गरी भुमिहिन नागरिकलाई भु-स्वामित्व प्रदान गरिनेछ ।

च) सहकारी

बिकासको ३ खम्बे अर्थनीति अन्तर्गत एक खम्बा सहकारी पनि भएको र सुनकोशीको समृद्धिमा सहकारीलाइ उपयोग र सहकार्य गर्ने नीति लिइने छ पालिका भरिका सहकारीहरू बिच गाउँपालिका सहकारी ऐन बमोजिम सहकारी लक्षित कार्यक्रम ल्याइनेछ ।

सहकारी सम्बन्धी नीतिहरु :

- सहकारी संस्था सम्वन्धी गाउँपालिकाको नियमावली, मापदण्डको निर्माण, कार्यान्वयन र नियमन गरिनेछ ।
- सहकारी बचत तथा ऋण परिचालन सम्वन्धी गाउँपालिकाको मापदण्ड स्वीकृति र नियमनको व्यवस्था गरिनेछ ।
- सहकारी संस्थाको दर्ता, नवीकरण तथा वर्गीकरण गर्ने व्यवस्था मिलाईने छ ।
- सहकारी सम्वन्धी राष्ट्रिय, केन्द्रीय, प्रादेशिक र स्थानीय संघ संस्थासँग समन्वय र सहकार्य गरिनेछ ।
- स्थानीय सहकारी सम्वन्धी क्षमता अभिवृद्धिको लागि विशेष कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

- गरीवीको रेखामुनी रहेको जनसंख्यालाई सीप तथा आय आर्जनमा गोलवन्द गर्नको लागि महिला सहकारी, कृषक सहकारी, लघुउद्यम सहकारी गठन गर्न प्रोत्साहन गरी यस्ता संस्थाको संचालनमा गाउँपालिकाबाट विशेष सहयोग गरिनेछ ।
- एकीकरण हुने सहकारी संस्थाहरूलाई विशेष प्रोत्साहनका कार्यक्रम ल्याइनेछ ।
- सहकारी संस्थाको अनुगमन तथा जाँचाङ्न प्रणालीलाई व्यवस्थित गरिनेछ ।
- उत्पादनमा (दुधजन्य र तरकारी जन्य) अनुदान दिइने व्यवस्था सहकारी मार्फत गरिनेछ ।

२. सामाजिक विकास

क) शिक्षा

- शिक्षाको मुख्यआधार,जग नै वालविकास हो, त्यसैले शिक्षाको जगलाई नै बलियो बनाउनका लागि सबै विद्यालयहरूमा रहेका वालविकास सहजकर्ताहरूलाई मन्टेश्वरी तालिम प्रदान गर्ने र वालविकास कक्षा लाई बालमैत्री बनाउने गरेर आवश्यक सजावट, शिक्षण सामग्री लगायतका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरिने छ । बढी वालवालिका भएका वालविकास केन्द्रमा आवश्यक्ता अनुसार वालविकास सहजकर्ता व्यवस्था गर्ने नीति लिइने छ ।
- गाउँपालिका भित्रका विद्यालयहरूमा विज्ञान प्रयोगशाला स्थापना भएपनि त्यसको प्रभावकारी सञ्चालन हुन सकेको छैन, त्यसको सिकाइलाई थप प्रभावकारीता नाउनका लागि आवश्यक तालिम प्रदान गरिने छ ।
- लामो समय देखि विद्यालयमा अध्यापन गराइरहनु भएका तर सेवानिवृत्त हुने अवधि नपुगेका शिक्षकहरूलाई निजहरूले सेवानिवृत्त हुन चाहेमा आर्थिक सुविधा प्राप्त हुने गरी कार्यविधि बनाई सेवानिवृत्तीका लागि Golden Handshake नीति लिइनेछ ।
- सुनकोशी गाउँपालिका क्षेत्र भित्रका सामुदायिक विद्यालयहरूका लागि स्थानीय पाठ्यक्रम तयार गरी लागु गरिनेछ ।
- विद्यालय मर्ज अभियान सुरू गरिने छ ।
- सबै विद्यालयहरूमा शिक्षक र विद्यार्थी अनुपात मिलाईने छ ।
- प्रधानध्यापकहरूको लागि तीन तीन महिनामा घुम्ती बैठकको आयोजना गरिने छ ।
- पालिका भित्रका सबै बिद्यालयको अनुगमन गरी राष्ट्रको शिक्षा नीति नियमानुसार शिक्षक र बिधार्थीको मिलान गर्न पहल गरिने छ र शिक्षाको सम्बन्धमा शिक्षा बिद सहितको समिति बनाएर शिक्षामा सुधारका साथै स्थानीय बिषय बस्तुमा आधारित पाठ्यक्रम छिट्टै सञ्चालनमा ल्याइनेछ ।
- सम्भव भएसम्मका बिद्यालयहरूमा यसै वर्षबाट अंग्रेजी भाषामा पढाई शुरूवात गराउन पहल गरिनेछ । पहिले नै अंग्रेजीमा सुरू भैसकेका विद्यालयहरूमा थप गुणस्तर र साधन स्रोतले सम्भव भएसम्म शिक्षाको गुणस्तर अभिबृद्धि गरिनेछ ।
- विद्यालयलाई बालमैत्री बनाउनको लागि हरसम्मत प्रयास गरिनेछ र बिद्यालयको अवस्था पहिचान गर्न हरेक ३ महिनामा सम्भब भएसम्म बिद्यालयको आर्थिक,सामाजिक भौतिक अबस्था जानकारी लिनको लागि विद्यालय भ्रमण गरिनेछ र बिद्यालयमा पर्ने आवश्यक सम्पूर्ण कृयाकलापको पालिकाले भरपुर साधन श्रोतले भ्याए सम्म र दाताहरूको समेत सहयोग लिई सम्भब भएसम्मको सहयोग गरिनेछ ।
- आवश्यकता अनुसार आफ्नै पालिका भित्र पनि विद्यालय-विद्यालय बिच अतिरिक्त क्रियाकलाप सञ्चालन गरिनेछ ।

- प्रत्येक वर्ष शिक्षकहरू मध्येबाट कामको आधारमा उत्कृष्ट हुनु हुने १ जना शिक्षक लाइपुरस्कृत गरिनेछ ।
- यसै आर्थिक वर्षदेखि माध्यमिक विद्यालय र क्याम्पसहरूमा अध्ययनरत छात्राहरूको लागि लक्षित गरेर 'स्यानीट्यारी एटिएम' को सुरूवात गरिने छ ।
- विद्यालय क्रमश प्रविधी मैत्री बनाइने छ, प्रविधीको मार्फत बाट अध्यापन गर्नका लागि विद्यालयहरूमा अभियान सुरूवात गरिने छ ।
- विद्यालयहरूमा कार्यरत जनशक्तिको क्षमता विकास गरी EMIS प्रणलीलाई प्रभावकारी बनाइनेछ ।
- चिकित्साशास्त्र र इन्जिनियरिङ पढ्न सरकारी स्तरमा लिइने प्रवेश परीक्षामा नाम निकाल्न सफल दलित, अल्पसंख्यक र सीमान्तकृत समुदायका विद्यार्थीलाई शिक्षण शुल्कको सत् प्रतिशत र अन्य समुदायका लागि पचास प्रतिशत छात्रवृत्ति उपलब्ध गराइनेछ । यसरी छात्रवृत्ति लिएर उत्पादन हुने जनशक्तिले प्रचलित सरकारी सेवा-सुविधा पाउने गरी कम्तिमा सात वर्ष गाउँपालिकामै सेवा दिनुपर्नेछ ।
- प्रत्येक विद्यालयबाट कम्तीमा १ जना शिक्षकलाई आइ.सि.टी. सम्बन्धी तालिमको व्यवस्था गरिनेछ ।
- पालिकास्तरमा विषयगत शिक्षकहरूको रोष्टर बनाइ आवश्यकतामा आधारित विषय शिक्षकलाई तालिमको व्यवस्था गरिनेछ ।
- सामुदायिक विद्यालयहरूको गुणस्तर बढाउन सामुदायिक विद्यालय सुदृढीकरण अभियान संचालन गरिनेछ । विद्यालय कर्मचारीहरूलाई संघीय सरकारले घोषणा गरे अनुसार दरबन्दीमा थप प्रोत्साहन गरिने छ ।
- शिक्षकहरूको पेशागत संघ,संगठन,शिक्षक महासंघ लगायत शिक्षा क्षेत्रमा क्रियाशिल संघ संस्था,वुद्धिजीविहरूसँग गाउँपालिकाको शिक्षा क्षेत्र सुधारका लागि आवश्यक समन्वय गरिने छ ।
- 'सामुदायिक विद्यालयको परिवर्तन सम्भव छ, हाम्रै पालामा' भन्ने भनाईका साथ सामुदायिक विद्यालयका शिक्षकहरूलाई आफ्नो पेशाप्रति इमान्दार हुन र सदाचार बन्नका लागि शिक्षकहरूसँग समय समयमा अर्न्तक्रिया गरिने छ ।
- सबै विद्यायलहरूमा चिल्ड्रेनपार्क बनाउन पहल गरिनेछ र निर्माणाधिन चिल्ड्रेनपार्क सम्पन गर्न प्रथामिकता दिइनेछ ।
- प्रवाविधीक शिक्षालाई प्रोत्साहन गर्ने नीति लिइने छ ।
- सामुदायिक सिकाई केन्दलाई सक्रिय बनाइने छ ।
- हरित विद्यालयको अवधारणालाई क्रमशः विस्तार गरिदै लगिने छ ।
- सुरक्षित विद्यालयको अवधारणालाई कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- प्रत्येक विद्यालयमा बाल क्लब गठन गरी रचनात्मक तथा सिर्जनात्मक कार्य तर्फ अग्रसर गराइने छ ।
- नमुना विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापनका लागि आवश्यक प्रवन्ध मिलाइनेछ ।
- संस्थागत विद्यालयको शुल्क सम्बन्धी नीतिगत व्यवस्थापन गरिनेछ । संस्थागत विद्यालयहरूलाई पनि गाउँपालिकाको नीति नियम भित्र ल्याउनका लागि आवश्यक गृहकार्य सुरू गरिने छ ।
- बालबालिकाको प्रतिभाको पहिचान गर्न शैक्षिक मेला आयोजना गरिनेछ ।
- पढ्दै कमाउँदै कार्यक्रमलाई क्रमशः विस्तार गरिनेछ ।

ख) खेलकुद

- गाउँपालिका स्तरीय खेलकुद विकास समिति गठन गरिनेछ । खेलकुदका लागि परिचितपालिकाको पहिचानको निरन्तरताका लागि वर्षमा एकपटक पालिका कप जिल्लास्तरीय प्रतियोगिता (प्रचलित खेलको) आयोजना गरिने छ । विद्यालय-विद्यालय बिच खेलकुद प्रतियो गिता गर्न पहल गरिनेछ । कालिका लगायत अन्य वडामा रहेका ठुला खेल मैदानलाई व्यवस्थित गरिनेछ । वडास्तर खेल मैदानको स्तरान्नतीमा ध्यान दिइनेछ ।
- लामोसाँघुको बसन्तपुर क्षेत्रलाई अन्तर्राष्ट्रिय खेलग्रामको रूपमा विकास गरिनेछ । ठोकर्पामा निर्माणधिन रंगशालालाई निर्माणका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरिने छ । वडास्तरमा रहेका ठुला खेल मैदानलाई व्यवस्थित गरिनेछ । वडास्तरका खेल मैदानको स्तरोन्नतीमा ध्यान दिइनेछ ।
- विद्यालयमा रहेका खेलमैदानलाई व्यवस्थीत गरिने छ ।
- जुनसुकै खेलको पनि राष्ट्रियस्तरको प्रतियोगिताका बिजेता (प्रथम) लाई आकर्षक पुरस्कार प्रदान गरिने छ ।
- विद्यालय स्तरमा लोकप्रिय खेल राष्ट्रपति रनिङ शिल्ड प्रतियोगीतालाई निरन्तरता दिइने छ ।
- प्रत्येक विद्यालयका बालबालिकाहरूलाइ खेल प्रति रूची बढाउन प्रोत्साहन गरिनेछ ।

ग) सामाजिक सुरक्षा

६० वर्ष माथिका एकल पुरूषलाई जीविकोपार्जनका लागि आर्थिक सहयोग नीति लिइनेछ ।

घ) स्वास्थ्य

- स्वास्थ्यको क्षेत्रमा आकस्मिक रूपमा देखा पर्न सक्ने स्वास्थ्य बिपद्‌लाई ध्यानमा राख्दै आवश्यक बजेट बिनियोजन गरिनेछ ।
- अहिले सम्म भएका स्वास्थ्य पूर्वाधारको ब्यवस्थापनमा जोड दिइनेछ । स्वास्थ्य संस्थासम्म खाने पानी, सडक बिजुली जस्ता अत्यावश्यक सेवाको सुनिश्चिततामा जोड दिनाका साथै स्वास्थ्य संस्थाको सेवालाइ प्रभाबकारी बनाउन प्रयास गरिनेछ ।
- बर्थिङ सेन्टरलाइ थप ब्यवस्थित गर्न पहल गरिने छ ।
- स्वास्थ्य सम्बन्धी आकस्मिक आइपर्ने समस्यालाई सम्बोधन गर्न पालिका स्तरिय स्वास्थ्य कोष खडा गरिने छ । कोषलाइ मजबुद बनाउन पहल गरिनेछ ।
- सबै पालिकाबासीलाई स्वास्थ्य बिमाका बारेमा सचेतना अभियान चलाइनेछ । महिला स्वास्थ्य स्वयम्‌सेविकाको स्वास्थ्य सेवा सुबिधा बृद्धि गरि थप जिम्मेवार बनाइनेछ ।
- स्वास्थ्य केन्द्रमा बच्चा जन्माउनेलाई जन्म प्रमाणित कागजातका आधारमा २ हजार रूपैया सुत्केरी स्याहार खर्च उपलब्ध गराइने छ ।
- सत्तरी वर्षमाथिका नियमित औषधी खानुपर्ने दीर्घरोगी जेष्ठ नागरिकलाई चिकित्सकीय कागजातका आधारमा स्वीकृत कार्यविधी अनुसार घरमै नियमित औषधी उपलब्ध हुने व्यवस्था मिलाइने छ ।
- गर्भवती र सुत्केरी महिलाहरूको घरमै पुगेर स्वास्थ्य परिक्षणको व्यवस्था गरिने छ । गर्भवती महिलाको परिक्षण एवं सुत्केरी पश्चातको परिक्षण (ANC- PNC) लाई प्रभावकारी बनाइने छ । यसका लागि सुत्केरी पश्चात गरिने परिक्षण गर्न घरमै चेक जाँच गर्ने व्यवस्था मिलाइने छ ।

- सुत्केरी महिलाहरूका लागि पोषणका लागि अण्डा, गेडागुढी लगायतका पोषिलो सामग्री उपलब्ध गराइनेछ ।
- बिशेष शिबिरहरू मार्फत स्वास्थ्य संस्थाहरू र भौगोलिक रूपमा बिकट स्थानहरूमा स्क्रिनिङ सेवाहरू सन्चालन गरिनेछ तथा केही जटिल रोगहरू (Uterine Prolapses, Obstetrics Fistula, VIA, PAP smear) का लागि सेटलाइट सेवा कार्यक्रमहरू लागु गरिनेछ ।
- गर्भवतीहरूको लागी ग्रामिण अल्ट्रासोनोग्राफी कार्यक्रमहरू लागु गरिनेछ ।
- एक एक पाइला ठोकर्पा आधारभुत अस्पतालको सुसंचालन एवं व्यवस्थापनका लागि यथासक्य आर्थिक सहयोग गरिनेछ ।

ङ) खानेपानी तथा सरसफाइ

- सुनकोशी गा.पा. का सबैलाई खानेपानीको सुबिधा पुर्याउन पहल गरिने छ । एक घर एक धारा अभियानलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- बजार तथा ब्यबसाय जन्य क्रियाकलाप तथा सरकारी र संघसस्थाका कार्यालय भएका ठाँउका वरिपरिका बाताबरण सफा राख्न नीति ल्याइने छ ।
- लिफ्टिङ वा बोरिङबाहेक परम्परागत स्रोत संरक्षण गरेर पानी प्रयोग गरिरहेक उपभोक्तालाई न्युनतम् भन्दा माथिको शुल्कमा बीस प्रतिशत छुटको व्यवस्था गरिनेछ ।
- वडा नम्बर १, २ र ३ को बृहत् खानेपानी आयोजनाको काम समयमै सुरू र अन्त्य गर्न प्रभावकारी समन्वय गरिनेछ । सो आयोजना प्रभावित बनाउने गरी सिर्जना हुन सक्ने स्थानीय समस्या तत्काल समाधानमा भुमिका निर्वाह गरिनेछ । वडा नम्बर ६ र ७ का खानेपानी योजनालाई प्रभावकारी बनाइनेछ । वडा नम्वर ४ र ५ मा स्रोत संरक्षण र मर्मततर्फ ध्यान दिइनेछ ।
- विभिन्न बस्तीहरूमा रहेका परम्परागत धाराहरूको ऐतिहासिकता झल्कने गरेर पुननिर्माण गरिने छ ।

च) धार्मिक तथा सास्कृतिक नीति

- धार्मिक रूपमा निर्माणमा रहेका बौद्ध, गुम्बा, मन्दिर पाटी पौवा, चर्च आदिलाइ संरक्षण सम्बर्द्धन गर्न आबश्यक पहल गरिनेछ ।
- परम्परा देखी चलि आएको संस्कृति रहनसहन चालचलन रितिरिवाजको संरक्षण गर्न र अभिलेखिकरणको काम अगाडि बढाइने छ ।
- धर्म तथा सास्कृतिक बिद, पण्डित, पूरोहित र लामा, पाष्टर तथा पालिका भित्रका सम्बद्ध धर्मगुरू बिच छलफल गरि परम्परालाइ कसरी थप ब्यबस्थित,कम खर्चालु र ब्यापक सहभागिमुलक बनाउन सकिन्छ भनी बहसको आयोजना गरिने छ ।
- साँस्कृतिक पर्व एवं जात्राको सञ्चालन र व्यवस्थापनमा सम्बन्धित समुदायसँग सहकार्य गरिनेछ । विभिन्न समुदायले बोल्ने भाषा, संस्कृति र ललितकलाको संरक्षण र विकासमा प्रोत्साहन हुनेछ ।
- मलामी आश्रयस्थल तथा चिहानडाँडामा पूर्वाधार विकास गरिनेछ ।

छ) महिला

- महिलालाई आय आर्जन सँग जोडिने गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्न पहल गरिने छ ।
- महिलाको क्षमता सिप बिकास हुने किसिमका कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- महिलाहरूले उत्पादन गरेका सामानहरूलाई बजार सम्म पुऱ्याउन पहल गरिनेछ ।
- महिला हक हित र अधिकारको संरक्षणको निम्ति आबश्यक पहल गरिने छ ।
- समाजमा हुने महिला हिंसालाई निरूत्साहित गरी महिला हिंसा मुक्त गाउँपालिका बनाइने छ ।
- एकल महिलाको पालिका स्तरीय संजाल गठन गरिने छ र उनीहरूको क्षमता विकासका लागी सीप मुलक तालिम संचालन गरिने छ ।

ज) बालबालिका

- सबै बालबालिकाको शिक्षामा पहुँच हुने गरि कार्यक्रम ल्याइने छ ।
- बालवालिकाको हक संरक्षण गरी सर्वोत्तम विकासका लागि पालिकामा एक वाल संरक्षण अधिकारीको व्यवस्था गरिनेछ ।
- समुदाय, वडा र पालिका स्तरमा बाल वालिकाको बाल क्लब एवं बाल संजालको गठन गरिनेछ ।
- बालक्लबहरूलाई क्रियाशील गराइने छ ।

झ) बृद्ध तथा ज्येष्ठ नागरिक

- ज्येष्ठ तथा बृद्ध नागरिकको लागि उपयुक्त स्थानमा दिवा आश्रम निर्माणको अबधारणालाइ अगाडि बढाई सुरूवात गरिनेछ ।
- सामाजिक सेवा सुरक्षा अन्तर्गत प्रदान गरिने बृद्ध भत्तालाइ घरमा नै पुऱ्याउन ब्यवस्था मिलाउन बैंक तथा बित्तिय संस्था मार्फत पहल थालिनेछ ।
- पालिका स्तरिय ज्येष्ठ नागरिक मञ्चलाइ सक्रिय बनाइ सो मार्फत कानुन प्रदत्त हक अधिकार र सेवौ पुऱ्याउन सरोकारवाला सँग समन्बय र सहकार्य गरिनेछ ।
- स्थानीय गैह-सरकारी संस्थाको साझेदारीमा असहाय, अशक्त र अनाथको लागि गाउँपालिकामा पुर्नःस्थापना केन्द्र सञ्चालनमा ल्याइनेछ ।
- बृद्ध तथा ज्येष्ठ नागरिकका लागि बृद्ध तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्च गठन गरिनेछ । बृद्ध तथा ज्येष्ठ नागरिकका लागि सम्मान कार्यक्रम राखिने छ ।
- यदाकदा पुरूष हिंसाका घटनाका कुराहरू देखिनु आएको हुनाले यस्ता घटनाहरूको न्यूनीकरणका लागि पहल गरिने छ ।
- अध्यक्षसँग जेष्ठ नागरिक कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

ञ) अपाङ्ग

- शारिरिक रूपले असक्त ब्यक्तिहरूको समाजमा पुनः स्थापनाको लागि सम्बद्ध निकायहरूको समन्वयमा उपयुक्त कार्यक्रमको निम्ति पहल गरिनेछ ।
- अपाङ्गताको प्रकृति हेरि सिपमुलक तालिममा सहभागि गराई आय आर्जनको बाटोलाई अगाडि बढाउन पहल गरिनेछ ।

- अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको परिचयपत्र प्रदान गर्न शुरू गरिनेछ ।
- अपाङ्गता संजाल निर्माणमा जोड दिइने छ ।

ट) पिछडिएको वर्ग, अल्पसंख्यक एवं दलित

- सुनकोशी गाउँपालिका भित्रका पिछडिएका वर्ग, अल्पसंख्यक एवं दलित समुदायको आर्थिक सामाजिक विकासको नीति लिइनेछ ।
- पिछडिएको वर्ग, अल्पसंख्यक, दलित एवं सिमान्तकृत समुदायको हक हित स्थापित गर्न पालिका स्तारिय सञ्जाल गठन गरिनेछ ।

३. पुर्वाधार विकास

क) भौतिक पूर्वाधार

- गाउँपालिकाको भवन निर्माणको लागि उचित स्थान पहिचान गरी जग्गा व्यवस्थापन गर्ने र यही वर्ष पालिका भवनका लागि डीपीआर गराउने । पालिका भबन निर्माणको लागि संघ प्रदेशसँग सहकार्य गरी आवश्यक कदम चालिनेछ ।
- नयाँ ट्रयाक खोल्ने कार्यलाइ निरूत्साहित गरि खनिसकेका सडकलाइ ग्रयाबेलिङ गर्ने, सोलिङ गर्ने, नाला खन्ने तथा पर्खाल लगाउने कार्यलाइ अगाडि बढाइनेछ । खनिसकेका सडकको ईन्जिनियरिङ प्रबिधीबाट इस्टिमेट गर्न लगाई उपयुक्त देखेमा मात्र योजनालाई अगाडि बढाइनेछ ।
- चलन चल्तीका आवश्यकता अनुसार गोरेटो बाटोलाई स्तरोन्ती गर्न आवस्यक पहल गरिनेछ । बेंसी फाँट तथा बस्तिको बिच सञ्जाल जोड्ने उत्पादनलाइ बृद्धि गर्ने खालको कृषि सडकको परियोजना लाइ आवस्यक परेमा अगाडि बढाइनेछ ।
- भवन-संहिता र मापदण्डको तर्जुमा, कार्यान्वयन र अनुगमनसहित घरको नक्सा पास प्रणाली क्रमशः लागु गरिनेछ । काठको पोल मुक्त गाउँपालिका बनाइने छ ।
- निजी आवास निर्माण अधुरो रहेका र अझै पनि गुनासो सुनुवाई नभएका लाभग्राहीको पुनर्निर्माण तथा भुकम्प प्रभावितको पुनःस्थापनाको काम दुई वर्षभित्र पूरा गरिनेछ । अधुरा रहेका शिक्षण र स्वास्थ्य संस्थाको पुनर्निर्माण सम्पन्न गरिनेछ ।
- अधुरो रहेको वडा कार्यालयहरूको भवनलाई निर्माण सम्पन्न गरिने छ ।
- गाउँपालिका भित्रका मुख्य सडकहरूको डीपीआर गरेर स्तोरन्नति गर्दै लगिने छ ।
- चेहेरे देखि बाल्का सम्मको सुनकोशी नदी कोरिडोरको सम्भावयत्ता अध्ययन गरी उक्त स्थानमा संघ तथा प्रदेश सरकार सँग समन्वय गरेर सडक निर्माण गरिने छ ।
- पालिका भित्रका स्वास्थ्य संस्थाहरूसम्म एम्बुलेन्स पुग्न सक्ने गरेर सडक स्तोरन्नति गरिने छ ।
- बैकल्पिक ऊर्जा तथा प्रवर्द्धन केन्द्रसँग समन्वय गरी गुणस्तरीय सडक बत्ती जडान कार्य गरिनेछ ।
- फुटपाथ सहितको सडक निर्माण गर्ने र नगरभित्र रहेका सडकलाई सूचीकृत गरी सडकहरूको लगत कट्टा गरीने नीति अवलम्वन गरिनेछ ।
- मर्मत संभार कोषको कार्यविधि निर्माण गरी कोषको व्यवस्था गरिनेछ ।
- व्यवस्थित बसोवासको लागी नगर विकास योजना (Town Development Plan) लागु गर्ने नीति लिइनेछ ।

ख) बिद्युत

- सिन्धुपाल्चोक जिल्लामा पहिलो पटक स्थापना भएको सुनकोशी जलविद्युत केन्द्र र सिन्धुपाल्चोक वितरण केन्द्रसँग समन्वय गरेर नियमित विद्युत आपुर्ती हुने व्यवस्थाका लागिसहजीकरण गरिने छ ।
- विद्युत उत्पादन प्रकृयामा अवलोकन गर्ने प्राविधिकसँग समन्वय गरी पर्यटन प्रवर्द्धनमा जोड दिइने छ र सुनकोशी जलविद्युत आयोजनाको पोखरीमा माछा पालन व्यवसाय गर्न सम्बन्धित विद्युत कार्यालयसँग समन्वय गरिनेछ ।
- बिद्युतका नाङ्गो लाइनहरूलाइ केबुल तारले बिस्थापित गर्नको निम्ति प्राधिकरण सँग अनुरोध गरिनेछ ।
- पालिकाका सब ट्रान्सफर्मरहरूको क्षमता बिस्तार गरि कम्तिमा ५० के. भी.को क्षमतामा बिस्तार गराउन नेपाल बिद्युत प्राधिकरण मार्फत पहल गरिने छ ।
- काठको पोलको अन्त्य गरिनेछ ।

ग) सिंचाई नीति

- कृषि तथा पशुपालनको लागी पानीको उचित स्रोत नभएको ठाँउमा "निर्माण गरौ प्लाष्टिक पोखरी, हुने छ बर्षाको पानी भकारी" भन्ने अभियान चलाई प्लास्टिक पोखरीको अवधारणा ल्याइ सम्भाब्य अध्ययन गरिनेछ ।
- रणनीतिक योजनाको सिंचाईको सम्भाब्यताको अध्ययन गरिने छ ।
- स्थानीय तथा राष्ट्रिय संघ सस्थाहरूको सहयोगमा साना सिंचाई मर्मत वा निर्माण गरिने प्रक्रियालाइ अगाडि बढाइनेछ ।
- खेतीयोग्य जमिनमा सम्भब भएसम्म सिंचाई ब्यवस्था गर्न सम्भाब्यताको अध्ययन गरी संघ प्रदेशमा योजनाको पहल गरिनेछ ।

४) वन वातवरण तथा विपद विकास

वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन क्षेत्र

- वातावरण मैत्री स्थानीय शासनका प्रारूप सुचकहरू सम्बन्धित निकायहरू, सामुदायिक वनहरूसँग सहकार्य गरेर कार्यान्वयन गर्दै गाँउलाई हरीत वातावरण गाँउ बनाउन पहल गरिने छ ।
- गाउँपालिका भित्र हरियाली प्रवर्द्धन, बृक्षारोपण तथा वन विस्तार एवं वातावरण मैत्री बनाउन जोड दिईनेछ ।
- वन क्षेत्रको बैज्ञानिक एवं दिगो व्यवस्थापन गरी महत्वपूर्ण वनस्पति एवं जडीबुटि तथा फलफुल विकास र विस्तार गरिनेछ । जलवायु अनुकुलन र पर्यावरण संरक्षण कार्यक्रमलाई जोड दिइनेछ ।
- गाउँपालिका भित्रका पोखरी, ताल तलैया, वरपिपल चौतारीको संरक्षण र सम्वर्द्धन गरिनेछ ।
- परम्परागत खानेपानीका स्रोत र मुहानहरूको संरक्षण गर्दै पूराना एवं जीर्ण अवस्थाका कुवा तथा पोखरी मर्मत तथा संरक्षण गरिनेछ ।
- प्रदुषण नियन्त्रणको लागि वातावरणीय मापदण्डहरू निर्माण गरिनेछ ।
- सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहहरूसंगको सहकार्यमा सामुदायिक वन क्षेत्रमा नगदे बालिको उत्पादन सुरूवात, वनमा आधारित उद्यमहरूको विकास गरिनेछ।

- विपद् व्यवस्थापनलाई सहज बनाउन गाउँपालिकामा विपद ब्यवस्थापन कोष स्थापना गरिनेछ ।
- विपद्को आवश्यक पूर्व तयारी तथा विपद् पश्चात ब्यवस्थापनको प्रभावकारी नीति लागु गरिनेछ । साथै विपद् व्यवस्थापन गुरू योजनालाई क्रमिकः रूपमा कार्यान्वयन गरिने छ ।
- गाउँपालिका क्षेत्रभित्र रहेका पर्ति र सार्वजनिक जग्गाहरूको लगत संकलन गर्ने कार्यको थालनी गरिनेछ ।
- सामुदायिक तथा नीजि वनलाई आय आर्जनको श्रोत बन्ने गरी आर्थिक उपार्जन दिने किसिमका फलफुल लगायतका उपयोगी बिरूवा रोपिने अभियान चलाइनेछ ।

५. सुशासन तथा संस्थागत विकास

- गुनासो ब्यवस्थापन समितिलाइ सक्रिय बनाई सम्भव भएसम्म नियमित रूपमा गुनासो सुनेर ब्यबस्थापन गर्ने कार्यलाइ जोड दिइनेछ ।
- गाउँपालिका, वडा लगायत सबै कार्यालयहरूमा डिजीटल हाजिरीको व्यवस्था गरिने छ ।
- नागरिक वडापत्र बाट गाउँपालिकाबाट हुने सबै सेवा प्रवाहको जानकारी गराउने ।
- सुनकोसी-५ मा रहेको अस्थायी प्रहरी चौकीको लागि भवन बनाउन सम्बन्धित निकाय समक्ष पहल गरिनेछ । अन्य आवश्यक ठाउँमा पनि चौकी राख्न पहल गरिने छ ।
- पालिका र सबै वडा कार्यालयमा गुनासो पेटिका राखिने छ । गुनासो सुन्नको निमित्त निःशुल्क हटलाइन र सामजिक सञ्जाल जस्तो फेसबुकको प्रयोगलाइ पनि जोड दिइनेछ ।
- पालिकाबाट प्रदान गरिने सम्भब भएसम्मका सेवालाइ ई-सेवा मार्फत बिस्तार गर्ने पहल गरिनेछ ।
- स्थानीयले आफ्ना जनप्रतिनिधिहरूलाई सहज रूपमा सर्म्पक गर्न सक्ने वातवरणका लागि नेपाल टेलिकमसँग समन्वय गरेर गाउँपालिका अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, प्रमुश प्रशासकीय अधिकृत र वडाध्यक्षहरूलाई सीओजी नम्बर यही आर्थिक वर्षबाट प्रदान गरिने छ ।

क) राष्ट्रसेवक कर्मचारी

- कार्यसम्पादन मूल्याङ्कनको आधारमा पुरस्कार र दण्डको व्यवस्था गरिने छ ।
- कर्मचारी कल्याण कोषको स्थापना गरी निरन्तरता दिइने छ ।
- राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरूको मनोवल उच्च गर्न पर्यटन भ्रमणको व्यवस्था गरिने छ ।

ख) सूचना तथा सञ्चार

- गाउँपालिका भित्रका सबै सूचनाहरू सहजै उपलब्ध गराउनका लागि आवश्यक कार्यको थालनी गरिने छ ।
- सञ्चार क्षेत्रको विकासको लागि नेपाल पत्रकार महासंघ सिन्धुपाल्चोक शाखासँग समन्वय र सहकार्य गर्दै अघि बढ्ने नीति अघि सारिने छ ।
- गाउँपालिकाको गतिविधिहरूको विभिन्न सञ्चार माध्यमबाट प्रकाशन, प्रशारण गरिने छ ।
- बार्षिक रूपमा कम्तीमा पनि तीन पटक सार्वजनिक सुनुवाई गरेर गाउँपालिकाबाट हुने सेवा प्रवाहको बारेमा जानकारी गराइने छ ।
- उपभोक्ता समितिहरूको सट्टा अब टोल विकास समिति गठन गर्ने नीति अघि सारीने छ ।
- गाउँपालिकाको डिजिटल प्रोफाइल तयार गरि सबैले हेर्न मिल्ने गरि मोबाइल एप्सको विकासका साथै वेभसाईटलाई थप ब्यबस्थित गरिने छ ।
- गाउँपालिकाका सबै गतिबिधिलाइ रेडियो, पत्रपत्रिका, इन्टरनेट र सामाजिक सञ्जाल मार्फत नागरिकलाइ सुसुचित गरिने छ ।
- सबै माध्यमिक तहको विद्यालयहरूमा सम्भब भएसम्म बिज्ञान प्रयोगशाला स्थापनाको लागि पहल गरिने छ र बनिसकेका विद्यालयहरूमा यसको नियमित प्रयोग गराउनको निम्ति पहल गरिनेछ ।
- सेवा प्रबाहमा, उत्पादनमा अथवा अन्य क्रियाकलापलाइ सहज बनाउने प्रबिधीको प्रयोगमा जोड दिइनेछ । सबै विद्यालयहरूमा ईन्टरनेट सेवा उपलब्ध गराउन पहल गरिनेछ ।
- गाउँपालिका भरका सार्वजनिक, सरकारी कार्यालयहरूमा क्रमशः प्रविधी मैत्री बनाउँदै लगिने छ, यसका लागि क्यान महासंघ सिन्धुपाल्चोक सँग आवश्यक समन्वय गरिने छ ।
- माध्यमिक विद्यालयहरूमा विद्यालयको गतिविधि नियमित अपडेटका लागि आफ्नै एकै प्रकारको वेभसाइट निर्माणको सुरूवात गरिने छ ।

ग) भगिनी सम्बन्ध

देश भित्र देश बाहिर आर्थिक सामाजिक तथा अन्य हिसाबले महत्व राख्ने गाउँपालिका, नगरपालिका बिच मितेरी सम्बन्ध कायम गर्ने पहल गरिने छ ।

घ) ऐन, कार्यबिधि तथा न्याय सम्पादन

- न्यायिक समिति मार्फत कानुनी सेवा सरल ढंगबाट प्राप्त गर्न सकिने गरिने गरी सहज बनाइने छ ।
- नीति तथा कार्यक्रम अन्तरगत बनाउनु पर्ने कार्यबिधि तथा गाउँपालिकालाइ आवश्यक पर्ने ऐन कानुन तयार गरी सभामा पेश गरिने छ ।

ङ) गैर सरकारी संघ/संस्था सम्बन्धी नीतिहरु

- गाउँपालिका भित्र क्रियाशिल गैरसरकारी संघ/संस्थामार्फत सञ्चालन हुने योजना तथाकार्यक्रमलाई थप प्रभावकारी बनाउन पालिकास्तरीय अनुगमन संयन्त्र निर्माण गरी अनुगमनको व्यवस्था गरिनेछ।
- गैरसरकारी संघ/सस्थाद्वारा गाउँपालिका भित्र सञ्चालित योजना तथा कार्यक्रमहरूका अर्धवार्षिक तथा वार्षिक जाँचांकन/मूल्याकंन तथा समीक्षा गरिनेछ ।
- गैर सरकारी संघ/संस्थाबाट संचालन हुने योजना तथा कार्यक्रमलाई गाउँपालिकाको वार्षिक योजना, कार्यक्रम तथा बजेटमा समावेश गरी कार्यान्वयन गर्ने व्यवस्था मिलाईने छ ।
- यस गाउँपालिकामा कार्यक्षेत्र भएका गैरसरकारी संघ/सस्थासँग साझेदारीको नीति लिइने छ ।

"अन्त्यमा प्रस्तुत नीति तथा कार्यक्रम माथि गहन छलफल गरि रचनात्मक सुझाब सल्लाह सहित पारित गरिदिनु हुन सम्मानित सभा समक्ष हार्दिक अनुरोध गर्दछ" ।

१० असार २०७९
सुनकोशी गाउँपालिकाको
मितिः २०७९/०४/१३ को गाउँसभाको बैठकबाट पारित

खण्ड ३
सुनकोशी गाउँपालिका, सिन्धुपाल्चोकको आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को बजेट वक्तव्य ।

सुनकोशी गाँउपालिकाको गाँउसभाको अधिवेशनका सभाध्यक्ष ज्यु, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत ज्यू, विभिन्न विषयगत समितिका संयोजक ज्यूहरू, गाँउसभामा उपस्थित गाँउसभा सदस्य ज्यूहरू, उपस्थित सञ्चारकर्मी, पत्रकार, सुरक्षाकर्मी र सहभागी कर्मचारी मित्रहरू । सुनकोशी गाँउपालिकाको उपाध्यक्षको हैसियतले गाँउसभाको अधिवेसनमा आ.व २०७९/०८० को बजेट प्रस्तुत गर्न पाउँदा गर्व महसुस गरेको छु । सर्वप्रथम देशको राजनैतिक परिवर्तन र आर्थिक परिवर्तन, सामाजिक रूपान्तरणका लागि विभिन्न कालखण्डमा भएका ऐतिहासिक जनआन्दोलन र न्यायपूर्ण सर्घसको क्रममा जीवन आहुति गर्नुहुने ज्ञात-अज्ञात सहिदहरूप्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्न चाहन्छु । वि.सं २०७४ सालको पहिलो स्थानिय सरकार गठन भएसगै संघियताको मर्म अनुसार स्थानीय तहमा विभिन्न अधिकारहरू प्राप्त भएका छन । अधिकारको सहि प्रयोग गदै आफ्ना जिम्वेवारी पनि निर्वाह गरी सुनकोशी गाँउपालिकालाई समृद्ध बनाउनु हामी सबैको दायित्व हो । सुनकोशी गाँउपालिकाले विभिन्न आरोह अवरोह, कोभीड-१९ माहामारी, स्रोत साधनको अभाव, कर्मचारी अभाव र अनुभवको कमिको बावजुद पनि सुनकोशी बासी सबै को समृद्धीको लागि आफ्नो बलबुताले भ्याएसम्म कार्य गरी संस्थागत विकासको यथोचित प्रयत्न र व्यवस्था गर्ने कोशिस गदै आएको छ । आर्थिक सामाजिक र पूर्वाधार विकासको दृष्टिकोणले पछाडी परेको यस सुनकोशी गाउँपालिका वासीमा सुशासन र विकासको आकांक्षा उच्च छ । विकासका आवश्यकताहरू असिमित छन् तर जनताको विकास प्रतिको अपेक्षा पूरा गर्ने साधन र स्रोत सिमित छ । आवश्यकतालाई प्राथमिकीकरण गरी साधन स्रोतको सन्तुलित वितरण गर्नु चुनौतीपूर्ण रहेको छ । तथापी हामी सबै मिलेर सुनकोशीको विकास र सुनकोशीवासीको मुहारमा आशाको किरण जगाउनुको विकल्प छैन । यही मूल मर्मलाई आत्मसात गर्दै आगामी आ. व. को बजेटका उद्देश्य र प्राथमिकता निर्धारण गरी बजेट विनियोजन गर्ने जमर्को गरेको छु । साथै आगामी आर्थिक बर्षको योजना तर्जुमा गर्दा नेपालको संविधान, १५ औं योजना, सहश्राव्दी विकास लक्ष्य, दिगो विकास लक्ष्य, समृद्ध सुनकोशीको आकाङ्क्षा तथा यस अघि सम्मानित सभा समक्ष सभाध्यक्ष ज्युले पेश गर्नु भएको नीति तथा कार्यक्रम लाई महत्वपूर्ण आधारको रूपमा लिएको छु ।

आदरणीय सभाध्यक्ष ज्यू,

अव म आगामी आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को बजेटको उद्देश्य तथा प्राथमिकता प्रस्तुत गर्ने अनुमती चाहन्छु ।

प्रस्तुत बजेटको उद्देश्य र प्राथमिकताहरू निम्न रहेका छन्

- संघ र प्रदेश सरकारले लिएको नीति तथा कार्यक्रम र बजेटको उद्देश्य र प्राथमिकता सँग तादम्यता कायम गर्ने ।
- रोजगारी सिर्जना गरी उत्पादनमा जोड दिने ।
- पालिकाबासीको आयआर्जन बृद्धि गदै गरिविनिवारण गर्ने खालका योजना तथा कार्यक्रम संचालन गर्ने ।
- दिगो विकास बातावरण संरक्षण तथा प्रवर्द्धनमा जोड दिने ।

- शहश्राव्दी विकासका लक्ष्य हासिल गर्ने गरी योजना तथा कार्यक्रम संचालन गर्ने ।
- महिला, बालबालिका ,दलित, अपाङ्ग, जेष्ठ नागरीक जस्ता लक्षित समुदायहरूको सशक्तीकरण र विकास गर्ने ।
- युवा तथा खेलकुद क्षेत्रको विकास गर्ने ।
- सुशासनलाई प्रवर्द्धन गर्दै सेवा प्रवाहलाई सर्वसुलव र जनमैत्रि बनाउने ।

त्यसैगरी अब म गत आ.व २०७७/०७८ को यथार्थ चालु आ.व २०७८/०७९ को संशोधित विवरण र आगामी आ.व २०७९/०८० आय व्ययको अनुमान प्रस्तुत गर्न अनुमति चाहन्छु । आ.व. २०७७/७८को यथार्थ आय सामाजिक सुरक्षा बाहेक रू. ५०९१५८९२०.०० (पचास करोड एकानब्बे लाख अन्ठाउन्न हजार नौ सय बिस) र व्यय तर्फ सामाजिक सुरक्षा बाहेक रू ४७८३५७४६६.०० (सत्चालिस करोड त्रियासी लाख सन्ताउन्न हजार चार सय छैसट्ठी) रहेको थियो । चालु आ.व. २०७८.७९ मा सामाजिक सुरक्षा बाहेक आय रू. ४७३६२३६००.०० (सत्चालिस करोड छत्तिस लाख तेईस हजार छ सय) र व्यय तर्फ सामाजिक सुरक्षा बाहेक रू ४७३६२३६००.०० (सत्चालिस करोड छत्तिस लाख तेईस हजार छ सय) हुन सक्ने संशोधित अनुमान पेश गरेको छु । आगामी आ.व. २०७९/८० मा संघ, प्रदेश र स्थानीय गरी रू ५४,५८,४०,०००/- (चौवन्न करोड अन्ठाउन्न लाख चालिस हजार) बराबरको आय प्राप्त भई सोही बराबर व्यय हुनेगरी बजेट विनियोजन गरेको छु । यस सम्बन्धमा आय र व्ययको विस्तृत विवरण संलग्न अनुसूचीमा व्यवस्था गरेको छु । प्रस्तुत वजेटको सफल कार्यान्वयन बाट सुनकोशी गाउँपालिकाको सम्वृद्धीमा सहयोग पुग्ने अपेक्षा गरेको छु । यस बजेट निर्माण कार्यमा सहयोग गर्नुहुने नागरिक समाज तथा संलग्न सबैलाई हाद्धिक धन्यवाद दिन चाहान्छु । बजेटको सफल कार्यान्वयनमा सबैको साथ र सहयोगको अपेक्षा गर्दछु ।

धन्यवाद ।

कान्छि लामा
गाउँपालिका उपाध्यक्ष
सुनकोशी गाउँपालिका, सिन्धुपाल्चोक
१० असार २०७९

अनुसूचि - १
सुनकोशी गाउँपालिका
आयको विवरण
आ.व. ०७९/०८०

	विवरण	आ.व. ०७७/७८ को यथार्थ	आ.व. ०७८/७९ को संसोधित अनुमान	आ.व. ०७९/८० को अनुमान
१	**आय तर्फ**	**५७,७८,८७,९२०.००**	**५५,४०,१४,८४०.००**	**५४,५८,४०,०००.००**
क	**राजश्व**	**७१५८३१७५.००**	**८२९१३१७६.००**	**११०९३१०००.००**
	आन्तरिक राजश्व	६३९८५२०/-	७१००००० /-	२००००००० /-
	राजश्व बाँडफाँडबाट प्राप्त रकम संघ	४७७१६५०१/-	५८३६३०००/-	७०७००००० /-
	राजश्व बाँडफाँडबाट प्राप्त रकम प्रदेश	१७४६८१५४/-	१७४५०१७६/-	२०२३१०००/-
ख	**अन्तरसरकारी वित्तीय हस्तान्तरण**	**३८६१९०५४०.००**	**३६२१९५०००.००**	**४३४९०९०००.००**
	नेपाल सरकारबाट प्राप्त वित्तीय समानीकरण अनुदान	१११००००००/-	११५६०००००/-	१२३८०००००/-
	नेपाल सरकारबाट प्राप्त शशर्त अनुदान	२१९८५१५४०/-	२०४६०००००/-	२१९३०००००/-
	नेपाल सरकारबाट प्राप्त समपुरक अनुदान	-	-	२००००००० /-
	प्रदेश सरकारबाट प्राप्त शशर्त अनुदान	१५४०९०००/-	२१०७७०००/-	१९०१००००/-
	प्रदेश सरकारबाट प्राप्त समानीकरण अनुदान	९९३००००/-	९९१८०००/-	११७९९०००/-
	प्रदेश सरकारबाट प्राप्त समपुरक अनुदान	३००००००० /-	१००००००० /-	३००००००० /-
	प्रदेश सरकारबाट प्राप्त विशेष अनुदान	-	-	११००००००/-
	अन्य NCC बैंकबाट	-	१००००००/-	-
ग	**अन्तर स्थानीय तहवाट प्राप्त अनुदान**	**१२०११४२०५.००**	**१०८९०६६६४.००**	**-**
	गत आ।व।को नगद बाँकी अ।ल्या।	५१३८५२०५/-	२८५१५४२४/-	-
	सामाजिक सुरक्षा भत्ता	६८७२९०००/-	८०३९१२४०/-	-
	जनसहभागिता	-	-	-
	नगद सहभागिता	-	-	-
	श्रम तथा वस्तुगत सहयाता	०	०	०

व्ययको विवरण				
	विवरण	आ.व. ०७७/७८ को यथार्थ	आ.व. ०७८/७९ को संसोधित अनुमान	आ.व.०७९/८० को अनुमान
२	**व्यय तर्फ**	**५४६२४२३८७**	**५४३५३८१३९**	**५४५८४०००० **
	चालु खर्च (प्रशासनिक)	६१९२५०७०	७४७६१४६१	६३८०००००
	पूँजिगत खर्च (कार्यक्रम तर्फ)	१८२५०१६३३	१४०५००१३९	१४७७३००००
	शशर्त अनुदान संघ	१९३४६२८५४	२१७२८५०००	२१९३०००००
	समपुरक अनुदान संघ	०	०	२००००००००
	समपुरक म्याचिङ फण्ड	-	-	३५००००००
	शशर्त अनुदान प्रदेश	११३३८७३५	२१०७७०००	१९०१००००
	समपुरक अनुदान प्रदेश	२९१२९१७४	२००००००००	३००००००००
	विशेष अनुदान प्रदेश	०	०	११००००००
	सामाजिक सुरक्षा भत्ता	६७८८४९२१	६९९१४५३९	०

न्यायिक समिति

सुनकोशी गाउँपालिका स्थानिय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ परिच्छेद ८ तथा दफा ४७ को उपदफा १ र २ बमोजिमका बिबादहरू समाधान गर्दा न्यायिक समितिले विवादको निरूपण गर्न सक्ने विषयहरू १३ वटा निर्णय द्वारा र मेलमिलाप माध्यमबाट मात्र विवादको निरूपण गर्ने विषयहरू ११ वटा रहेका छन् यस भित्रका कुनै विवाद भएमा न्यायिक समिति मार्फत समाधान गरौ ।

- स्थानीय स्तरका विवादहरू साता दिन भित्र मेलमिलापकर्ता मार्फत मेलमिलाप बाट समाधान गरौ ।
- स्थानीय न्यायिक समितिको क्षेत्राधिकार भित्रका विवादहरू समाधानको लागि स्थानीय न्यायिक समिति समक्ष जाऔं ।
- सहज ढङ्गले विवादको स्थायी समाधान गरी न्यायमा सबैको पहुँचलाई सुनिश्चित गरौ ।
- मेलमिलाप मार्फत विाद समाधान गरी सामाजिक सौहार्दता र सदभाव प्रवर्द्वनमा टेवा पुर्याउँ ।
- शिघ्र न्याय प्राप्त गर्न र त्यस्तो न्याय स्थानीय स्तरबाटै प्राप्त गर्न स्थानिय न्यायिक समिति नै रोजौ ।
- भाइचाराको विकास, कमजोर बर्गको सशक्तिकरण, सामाजिक समाबेशिकरण, समय र खर्चको कमीको लागि स्थानीय न्यायिक समिति नै रोजौ ।
- स्थानीय न्यायिक समितिबाट हुने न्याय सम्पादनलाई स्वच्छ, निष्पक्ष र प्रभावकारी बनाउन महत्वपूर्ण भुमिका खेलौ ।

क्षेत्रगत बजेट

रू. हजारमा

सि.नं.	क्षेत्र/उप क्षेत्र	विनियोजन	मौज्दात
क	आर्थिक विकास	२,४०,५०,०००	२,४०,५०,०००
१	कृषि	१,२९,००,०००	१,२९,००,०००
२	उद्योग	३८,००,०००	३८,००,०००
३	पर्यटन	१२,००,०००	१२,००,०००
४	जलश्रोत तथा सिंचाई	५१,००,०००	५१,००,०००
५	पशुपन्छी विकास	८,५०,०००	८,५०,०००
६	भूमि व्यवस्था	२,००,०००	२,००,०००
ख	**सामाजिक विकास**	**२५,०४,९५,०००**	**२५,०४,९५,०००**
१	शिक्षा	१८,२५,८८,२२५	१८,२५,८८,२२५
२	स्वास्थ्य	५,०४,२२,०००	५,०४,२२,०००
३	खानेपानी तथा सरसफाई	८७,४५,०००	८७,४५,०००
४	भाषा तथा संस्कृति	८,००,०००	८,००,०००
५	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	५७,६२,७७५	५७,६२,७७५
६	युवा तथा खेलकुद	१६,६०,०००	१६,६०,०००
७	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	४,३७,०००	४,३७,०००
ग	**पूर्वाधार विकास**	**१७,१९,५०,०००**	**१७,१९,५०,०००**
१	यातयात पूर्वाधार	५,८९,८०,०००	५,८९,८०,०००
२	भवन, आवास तथा सहरी विकास	१०,०२,७०,०००	१०,०२,७०,०००
३	उर्जा	११,००,०००	११,००,०००
४	संचार तथा सूचना प्रबिधि	५,५०,०००	५,५०,०००
५	सम्पदा पूर्वाधार	९०,५०,०००	९०,५०,०००
६	पुन निर्माण	२०,००,०००	२०,००,०००
घ	**सुशासन तथा अन्तरसम्बन्धित क्षेत्र**	**३,४७,२५,०००**	**३,४७,२५,०००**
१	वातावरण तथा जलवायु	५,००,०००	५,००,०००
२	विपद व्यवस्थापन	९२,२५,०००	९२,२५,०००
३	मानब संशाधन विकास	३,००,०००	३,००,०००
४	शान्ति तथा सुव्यवस्था	१६,००,०००	१६,००,०००
५	कानुन तथा न्याय	१५,००,०००	१५,००,०००
६	तथ्यांक प्रणाली	२,००,०००	२,००,०००
७	श्रम तथा रोजगारी	७२,००,०००	७२,००,०००
८	योजना तर्जुमा र कार्यन्वयन	१०,००,०००	१०,००,०००
९	प्रशासकीय सुशासन	३२,००,०००	३२,००,०००
१०	वित्तीय सुशासन	१,००,००,०००	१,००,००,०००
ङ	**कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक**	**६,४७,००,०००**	**६,४७,००,०००**
१	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	६,४७,००,०००	६,४७,००,०००
कुल जम्मा		**५८,५८,४०,०००**	**५८,५८,४०,०००**

वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम
आ.व. ०७९/०८०

संकेत नं. /विषयगत शिर्षक

सि. नं.	कार्यक्रम/आयोजनाको नाम	प्रस्तावित अनुमान	आन्तरिक श्रोत	प्रस्तावित अनुमानको स्रोत									गत आ.व. को मौज्दात	जि. स. स	उद्योग मन्त्रालय
				संघीय सरकार				प्रदेश सरकार							
				राजश्व बाँडफाँड	वित्तीय समानिकरण	समपुरक अनुदान	सशर्त अनुदान	राजश्व बाँडफाँड	वित्तीय समानिकरण	विशेश अनुदान	सशर्त अनुदान	समपुरक अनुदान			
	वार्षिक स्वीकृत बजेट	५४५८४००००	२०००००००	७०७००००००	१२३८०००००	२०००००००	२१९३०००००	२०२३१०००	११७९९०००	११००००००	१९०१००००	३००००००			
अ. क	**प्रशासनिक चालु खर्च**	**५११९०००००**		**५११९०००००**											
१	कर्मचारीको तलब	२१००००००		२१००००००											
२	पदाधिकारी सुविधा	६२०००००		६२०००००											
३	स्थानिय भत्ता	३०००००		३०००००											
४	महंगी भत्ता	६०००००		६०००००											
५	बैठक भत्ता	१००००००		१००००००											
६	दैं.भ्र.भत्ता	१००००००		१००००००											
७	प्रोत्साहन भत्ता	७०००००		७०००००											
८	पोशाक भत्ता	८०००००		८०००००											
९	पानी बिजुली महसुल	५०००००		५०००००											
१०	संचार महशुल	५०००००		५०००००											
११	कार्यालय संचालन खर्च	४००००००		४००००००											
१२	छपाई खर्च	५०००००		५०००००											
१३	सन्देश मुलक सूचना प्रकाशन तथा प्रसारण खर्च	२०००००		२०००००											
१४	बोलपत्र सूचना प्रकाशन खर्च	३०००००		३०००००											
१५	घर भाडा	२००००००		२००००००											
१६	मर्मत संभार खर्च	१००००००		१००००००											
१७	इन्धन खर्च	१५०००००		१५०००००											
१८	अन्य इनधन	२०००००		२०००००											
१९	सरसफाई तथा अन्य सेवा	२००००००		२००००००											
२०	परामर्श सेवा	१००००००		१००००००											
२१	आर्थिक सहायता	३०००००		३०००००											
२२	गाउँसभा खर्च	५०००००		५०००००											
२३	सवारी भाडा	५०००००		५०००००											
२४	वडा कार्यालय संचालन खर्च	१००००००		१००००००											
२५	सवारी साधन विमा तथा नविकरण खर्च	५०००००		५०००००											

सि. नं.	कार्यक्रम/आयोजनाको नाम	प्रस्तावित अनुमान	आन्तरिक श्रोत	प्रस्तावित अनुमानको स्रोत									गत आ.व. को मौज्दात	जि. स. स	उद्योग मन्त्रालय
				संघीय सरकार				प्रदेश सरकार							
				राजस्व बाँडफाँड	वित्तीय समानिकरण	समपुरक अनुदान	सशर्त अनुदान	राजस्व बाँडफाँड	वित्तीय समानिकरण	विषेश अनुदान	सशर्त अनुदान	समपुरक अनुदान			
२६	अनुगमन तथा मूल्यांकन खर्च	५०००००		५०००००											
२७	आन्तरिक पर्यटन काज खर्च	१८०००००		१८०००००											
२८	विविध खर्च	११०००००		११०००००											
२९	संचार मैत्री कार्यक्रम	२०००००		२०००००											
३०	पत्रकारिता क्षमता विकास कार्यक्रम	२०००००		२०००००											
ख	**प्रशासनिक कार्यक्रम खर्च**	**५२०००००**		**५२०००००**											
३१	जनप्रतिनीधि क्षमता विकास कार्यक्रम	३०००००		३०००००											
३२	जनप्रतिनीधि अद्ययन अवलोकन भ्रमण	३०००००		३०००००											
३३	कर्मचारी अध्ययन अवलोकन भ्रमण	३०००००		३०००००											
३४	सकृय तथा निष्कृय सहकारी संस्थाको क्षमता विकास कार्यक्रम	३०००००		३०००००											
३५	कर्मचारी क्षमता विकास	३०००००		३०००००											
३६	उपभोक्ता समितिलाई अनुशिक्षण कार्यक्रम	३५००००		३५००००											
३७	टोल विकास समिति गठन तथा सञ्चालन कार्यक्रम	१०००००		१०००००											
३८	विधालयका प्रधानाध्यापक र लेखा प्रमुखलाई लेखा तथा जिन्सी व्यवस्थापन तालिम	३०००००		३०००००											
३९	कार्यालय प्रयोजनको लागि नयाँ लिने भाडाको घरमा कार्यकक्षहरू निमार्ण खर्च	२००००००		२००००००											
४०	अन्य कार्यक्रम खर्च	३५००००		३५००००											
४१	सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम	३०००००		३०००००											
४२	सामाजिक परिक्षण कार्यक्रम	१०००००		१०००००											
४३	वार्षिक तथा अर्धवार्षिक प्रगति समिक्षा	२०००००		२०००००											
ग	**प्रशासनिक पुँजिगत खर्च**	**६८०००००**		**६८०००००**											
४४	सवारी साधान खरिद	४००००००		४००००००											
४५	फर्निचर तथा फिक्सचर खर्च	१३०००००		१३०००००											
४६	मेशिनरी औजार खरिद	१५०००००		१५०००००											

सि.नं.	कार्यक्रम/आयोजनाको नाम	प्रस्तावित अनुमान	आन्तरिक श्रोत	प्रस्तावित अनुमानको स्रोत									गत आ.व. को मौज्दात	जि.स.स	उद्योग मन्त्रालय
				संघीय सरकार				प्रदेश सरकार							
				राजश्व बाँडफाँड	वित्तीय समानिकरण	समपुरक अनुदान	सशर्त अनुदान	राजश्व बाँडफाँड	वित्तीय समानिकरण	विशेष अनुदान	सशर्त अनुदान	समपुरक अनुदान			
आ	**अन्य योजना कार्यक्रम**	**३७४२०७७५**	**५७०००००**	**५५०००००**	**२६२२०७७५**										
४७	विविध पूर्वाधार निर्माण	३००००००		३००००००											
४८	मर्मत संभार कोष	८००००००			८००००००										
४९	धर्म संस्कृति प्रवर्द्धधनात्मक कार्यक्रम	५०००००			५०००००										
५०	मठ मन्दिर चर्च गुम्वा निर्माणर सुधार	१००००००		१००००००											
५१	एक एक पाइला सामुदायिक अस्पताल	५००००००			५००००००										
५२	गत बर्षको योजनाको भुक्तानी दिन बाँकी	२७०००००			२७०००००										
५३	विन्धवासिनी मन्दिर निर्माण	१५०००००		१५०००००											
५४	पर्यटन विकास योजना	१२०००००	१२०००००												
५५	विविध साझेदारी कार्यक्रम झो पु समेत	२००००००	२००००००												
५६	महिला उत्थान तथा संस्कृति जगेर्ना कार्यक्रम	२०७७५			२०७७५										
५७	भिलेज प्रोफाईल निर्माण	१५०००००	१५०००००												
५८	आावधिक योजना र मध्यम कालिन खर्च संरचना (MTEF) निर्माण	१००००००	१००००००												
५९	फिर्ता गर्नु पर्ने रकम बेरूजु दाखिला	१०००००००			१०००००००										
इ	**साझेदारी तर्फ**	**८५००००००**			**३५००००००**	**२००००००००**						**३००००००००**			
ई	सममुरक योजना	८५००००००													
६०	सुकुटे उखुबारी पूरानाकोट मिलडाँडा महेन्द्रकान्ती सडक	२००००००००				२००००००००									
६१	कालिका वडा कार्यालय मिलडाँडा पूरानकोट सडक	१००००००००										१००००००००			
६२	सितापाइला थामडाँडा पदमार्ग	५००००००			३५००००००							५००००००			
६३	जिसी गाउँ बेखसिम्ले सडक	५००००००										५००००००			
६४	१२ किलो सुनखानी रतनकोट सडक	५००००००										५००००००			
६५	सियाले सुनखानी सडक	५००००००										५००००००			

सि.नं.	कार्यक्रम/आयोजनाको नाम	प्रस्तावित अनुमान	आन्तरिक श्रोत	प्रस्तावित अनुमानको स्रोत: संघीय सरकार				प्रदेश सरकार					गत आ.व. को मौज्दात	जि.स.स	उद्योग मन्त्रालय
				राजश्व बाँडफाँड	वित्तीय समानिकरण	समपुरक अनुदान	सशर्त अनुदान	राजश्व बाँडफाँड	वित्तीय समानिकरण	विशेश अनुदान	सशर्त अनुदान	समपुरक अनुदान			
६६	समपुरक म्याचिङ्ग फण्ड	३५००००००			३५००००००										
३.६७	**विशेष योजना**	**११००००००**								**११००००००**					
६८	कृषि उपज संकलन तथा भण्डारण गृह	७५०००००								७५०००००					
६९	शैक्षिक गुणस्तर तथा सुशासन प्रवर्द्धन	३५०००००								३५०००००					
ऊ	**विषयगत शाखा तर्फ**	**५०२०९२२५**													
क	**शिक्षा तथा खेलकुद विकास**	**२१९८७२२५**			**२५७९२२५**			**७६०९०००**	**११७९२०००**						
७०	स्थानीय पाठ्यक्रम निर्माण	३०००००							३०००००						
७१	गाउँ शिक्षा योजना र पार्श्वचित्र निर्माण	३०००००							३०००००						
७२	पाठ्यक्रम प्रवोधिकरण	१०००००			१०००००										
७३	पालिका स्तरीय अतिरिक्त क्रियाकलाप	३०००००							३०००००						
७४	राष्ट्रपति रनिङ सिल्ड	१५००००			१५००००										
७५	कक्षा ८ को पक्षिा संचालन तथा व्यवस्थापन	१०००००			१०००००										
७६	नियमित प्रधानाध्यापक वैठक	१०००००			१०००००										
७७	अन्तर विद्यालय अनुभव आदान प्रदान तथा सिकाई	२०००००							२०००००						
७८	बालक्लब गठन, संचालन, व्यवस्थापन एवं क्षमता विकास	२०००००			२०००००										
७९	शिक्षक तालिम तथा क्षमता विकास	२०००००			२०००००										
८०	विद्यालय समायोजन तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम	१०००००			९२२२५				७७७५						
८१	बालविकास सहकर्ता तलबभत्ता (७ हजारका दरले थप र १५ प्रतिसतले बृद्धि)	३८४८०००							३८४८०००						
८२	विद्यालय सहयोगी तलब भत्ता (७ हजारका दरले थप र १५ प्रतिसतले बृद्धि)	४१०००००							४१०००००						
८३	माध्यमिक विद्यालयका लेखा सहायक कर्मचारीको तलब भत्ता (७ हजारका दरले थप र १५ प्रतिसतले बृद्धि)	१५१२२२५						१०९०००	१४०३२२५						

सि. नं.	कार्यक्रम/आयोजनाको नाम	प्रस्तावित अनुमान	आन्तरिक श्रोत	प्रस्तावित अनुमानको स्रोत									गत आ.व. को मौज्दात	जि. स. स	उद्योग मन्त्रालय
				संघीय सरकार				प्रदेश सरकार							
				राजश्व बाँडफाँड	वित्तीय समानिकरण	समपुरक अनुदान	सशर्त अनुदान	राजश्व बाँडफाँड	वित्तीय समानिकरण	विशेश अनुदान	सशर्त अनुदान	समपुरक अनुदान			
८४	पालिका अनुदानका बालविकास सहजकर्ताको तलब भत्ता	८९७०००			८९७०००										
८५	पालिका अनुदान शिक्षक कर्मचारी	७५०००००						७५०००००							
८६	गाउँपालिका शिक्षक तथा वालविकास सहजकर्ताको पाशाक भत्ता	३४००००							३४००००						
८७	जामुने बालविकास केन्द्रको कक्षा कोठा व्यवस्थापन	५००००			५००००										
८८	ठोकर्पा सामुदायिक पुस्तकालय र पुस्तकालय कर्मचारी	१५००००			१५००००										
८९	सामुदायिक सिकाइ केन्द्रका सहजकर्ताको तलब (४ हजारका दरले थप)	२४००००			२४००००										
९०	सामुदयिक अध्ययन केन्द्र कार्यक्रम सञ्चालन	२०००००			२०००००										
९१	खेलकुद विकास कार्यक्रम	५०००००							५०००००						
९२	स्काउट सम्बन्धी कार्यक्रम	१०००००			१०००००										
९३	सुनकोशी क्याम्पस संचालन अनुदान	५०००००							५०००००						
ख	**न्यायिक समिति तर्फ**	**१५०००००**						**१५०००००**							
९४	मेलमिलाप कर्ताहरूलाई तालिम (७ दिन)	३०००००						३०००००							
९५	न्यायिक समिति र मेलमिलाप केन्द्र संयोजक बिचमा त्रैमासिक बैठक	१०००००						१०००००							
९६	वडा स्तरिय मेलमिलाप सम्बन्धि सचेतनामुलक कार्यक्रम (मिसिल ब्यवस्थापन तथा अभिलेख तालिम)	३०००००						३०००००							
९७	मेलमिलाप केन्द्रमा आवश्यक सामाग्री वितरण तथा प्रोत्साहान भत्ता, बैठक खर्च	२३००००						२३००००							

सि. नं.	कार्यक्रम/आयोजनाको नाम	प्रस्तावित अनुमान	आन्तरिक श्रोत	प्रस्तावित अनुमानको स्रोत									गत आ.व. को मौज्दात	जि. स. स	उद्योग मन्त्रालय
				संघीय सरकार				प्रदेश सरकार							
				राजश्व बाँडफाँड	वित्तीय समानिकरण	समपुरक अनुदान	सशर्त अनुदान	राजश्व बाँडफाँड	वित्तीय समानिकरण	विशेश अनुदान	सशर्त अनुदान	समपुरक अनुदान			
९८	होर्डिङ्ग बोर्ड , ब्यानर , फोटो सहितको सूचि मेलमिलाप केन्द्रलाई	१०००००						१०००००							
९९	न्यायिक समिति क्षमता विकास , तथा कानुनी परामर्श सेवा	२०००००						२०००००							
१००	कानून तथा मेलमिलाप सम्बन्धि किताब तथा श्रोत सामाग्री खरिद	२००००						२००००							
१०१	अर्न्तपालिका न्यायिक अभ्यास अवलोकन भ्रमण	२५००००						२५००००							
ग	**स्वास्थ्य शाखा तर्फ**	**४३८२०००**						**४३८२०००**							
१०२	स्वास्थ्य तर्फका कर्मचारीहरूको लागि अपुग तलब	१००००००						१००००००							
१०३	USGमेशिन खरिद	५०००००						५०००००							
१०४	राष्ट्रिय महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयं सेविका मासिक प्रोत्साहन भत्ता	९७२०००						९७२०००							
१०५	संस्थागत सुत्केरी हुने सुत्केरीमा आमाहरूको लागि प्रोत्साहन खर्च	१५००००						१५००००							
१०६	राष्ट्रिय महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयं सेविका दिवस खर्च एकमुष्ठ	५००००						५००००							
१०७	सुगर परिक्षण मेशिन खरिद तथा परिक्षण	६००००						६००००							
१०८	स्वास्थ्य संस्थाको लागि औषधी खरिद तथा दिर्घ रोगीहरूका सुगर, प्रेसर, दम, मानसिक, रोगीहरूको लागि औषधी खरिद तथा वितरण एकमुष्ठ	१५०००००						१५०००००							
१०९	मोतिविन्दुको लागि स्क्रिनिङ्ग तथा क्याम्प संचालन	१५००००						१५००००							

सि. नं.	कार्यक्रम/आयोजनाको नाम	प्रस्तावित अनुमान	आन्तरिक श्रोत	प्रस्तावित अनुमानको स्रोत										गत आ.व. को मौज्दात	जि. स. स	उद्योग मन्त्रालय
				संघीय सरकार				प्रदेश सरकार								
				राजश्व बाँडफाँड	वित्तीय समानिकरण	समपुरक अनुदान	सशर्त अनुदान	राजश्व बाँडफाँड	वित्तीय समानिकरण	विषेश अनुदान	सशर्त अनुदान	समपुरक अनुदान				
घ	**पशुपालन तर्फ**	**८५००००**						**८५००००**								
११०	नमुना बंगुर पालन बाख्रापालन गाई भैंसी पालन गोठ सुधार कार्यक्रम	२०००००						२०००००								
१११	नश्लसुधारको लागी उन्नत बोका वितरण कार्यक्रम ५०% अनुदान	२०००००						२०००००								
११२	पि.पि.आर,एफ.एम.डि तथा रेविज भ्याक्सिन कार्यक्रम	१५००००						१५००००								
११३	हलगोरू पाल्ने कृषक प्रोत्साहन कार्यक्रम	१५००००						१५००००								
११४	दुग्ध उत्पाद तथा संकलन केन्द्र सञ्चालन र दुग्ध कृषक प्रोत्साहन कार्यक्रम	१५००००						१५००००								
ङ	**कृषि विकास शाखा**	**४७५००००**	**१००००००**					**३७५००००**								
११५	५०% अनुदानमा विद्युतिय स्प्रेयर पम्प वितरण	३०००००						३०००००								
११६	आकस्मिक बाली संरक्षण तथा रोग किरा व्यवस्थापन तथा प्रकोप न्युनिकरण कार्यक्रम तथा अन्य संघ संस्था साझेदारी कार्यक्रम	५००००						५००००								
११७	मिनि ल्याव व्यवस्थापन	५०००००						५०००००								
११८	५०% अनुदानमा मौरी घार वितरण	१५००००						१५००००								
११९	मासिक प्रगति समिक्षा अनुगमन कार्यक्रम	५००००						५००००								
१२०	मिनिटेलर मर्मत तालिम तथा वर्कशप स्थापना सहयोग कार्यक्रम	२०००००						२०००००								
१२१	नर्सरी स्थापना	५०००००						५०००००								
१२२	७५% अनुदानमा हिउँदे फलफूलको बिरूवा वितरण	१५००००						१५००००								
१२३	७५% अनुदानमा बर्षे फलफूलको बिरूवा वितरण	१५००००						१५००००								
१२४	कृषि उपज उत्पादन अनुदान															
	(क) ताजा तरकारी बाली	५०००००						५०००००								

सि.नं.	कार्यक्रम/आयोजनाको नाम	प्रस्तावित अनुमान	आन्तरिक श्रोत	प्रस्तावित अनुमानको स्रोत									गत आ.व. को मौज्दात	जि.स.स	उद्योग मन्त्रालय
				संघीय सरकार				प्रदेश सरकार							
				राजश्व बाँडफाँड	वित्तीय समानिकरण	समपुरक अनुदान	सशर्त अनुदान	राजश्व बाँडफाँड	वित्तीय समानिकरण	विशेश अनुदान	सशर्त अनुदान	समपुरक अनुदान			
१२५	हलगोरू पालक कृषक दाना अनुदान	१५००००						१५००००							
१२६	बाँझो जमिन बुट्यान क्षेत्र खेती कार्यक्रम	५०००००						५०००००							
१२७	कफि उत्पादन कार्यक्रम	५००००						५००००							
१२८	फ्रुटजोन बिकास कार्यक्रम	५०००००						५०००००							
१२९	गाउँपालिका स्तरीय सिंचाईको संभाव्यता अद्ययन र गुरूयोजना निर्माण	१००००००	१००००००												
च	**सामाजिक विकास शाखा**	**२८५००००**	**२२५००००**					**६०००००**							
अ	**सामाजिक समावेशीकरण तर्फ**	**४७५०००**	**४७५०००**												
१३०	सामाजिक विभेद न्यूनीकरण संविधाको धारा १८ अनुसारको कार्यक्रम	५००००	५००००												
१३१	समानुपातिक सहभागिता स्थानिय सरकार संचालन ऐन बमोजिमका कार्यक्रम	५००००	५००००												
१३२	घरेलु हिंशा अन्त्यका लागि बहस पैरवी तथा चेतनामुलक अभियान सम्बन्धी कार्यक्रम	५००००	५००००												
१३३	GESI Audit Report	१०००००	१०००००												
१३४	महिला बिरूद्द हुने घरेलु हिंशाको घटना घट्न न्युनिकरण मुलक कार्यक्रम	५००००	५००००												
१३५	महिला दलित अपागंताभएका व्यक्ती संयोजक अध्यक्ष भएको उपभोक्ता समितिको संख्या बढाउने कार्यक्रम	२५०००	२५०००												
१३६	आर्थिक तथा सामाजिक रूपले पछाडी परेका महिला, बालबालिका, दलित, अपाग्ता, भएका व्यक्ती ज्येष्ठ नागरिक,अल्प संख्यक, सिमान्तकृत समुदायको सामाजिक आर्थिक उत्थानमा गरिने लगानी	१५००००	१५००००												

सि. नं.	कार्यक्रम/आयोजनाको नाम	प्रस्तावित अनुमान	आन्तरिक श्रोत	प्रस्तावित अनुमानको स्रोत									गत आ.व. को मौज्दात	जि. स. स	उद्योग मन्त्रालय
				संघीय सरकार				प्रदेश सरकार							
				राजश्व बाँडफाँड	वित्तीय समानिकरण	समपुरक अनुदान	सशर्त अनुदान	राजश्व बाँडफाँड	वित्तीय समानिकरण	विषेश अनुदान	सशर्त अनुदान	समपुरक अनुदान			
आ	**महिला तर्फ**	**९००००० **	**९००००० **												
१३७	नारी दिवस मनाउने राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय कार्यक्रम	२५००००	२५००००												
१३८	महिला संजाल गठन वडा तथा पालिका	५००००	५००००												
१३९	एकल महिला स्वरोजगार तालिम	२५००००	२५००००												
१४०	महिला शीपमुलक तालिम	३०००००	३०००००												
१४१	एकल महिला संजाल गठन	५०,०००	५००००												
इ	**समाज कल्याण तर्फको कार्यक्रम**	**११०००००**	**५०००००**					**६०००००**							
१४२	समाजमा छुवाछुत विद्यमान रहेको, सामाजिक कुरिती र अन्धविश्वास कायम रहेको, लैङ्गीक विभेद र हिंशाका घटना न्युनिकरण सम्बन्धित कार्यक्रम	१५००००	१५००००												
१४३	जेष्ठ नागरिक कल्याण समिति गठन तथा बैठक पालिका तथा वडा कार्यालय	५००००	५००००												
१४४	जेष्ठ नागरिक दिवस तथा सम्मान कार्यक्रम	१,००,०००						१०००००							
१४५	अपागं समन्वय समितिको गठन तथा परिचयपत्र वितरण कार्यक्रम	२५००००	२५००००												
१४६	पिछाडिएको वर्ग एवं दलित उत्थानको लागि सीपमुलक कार्यक्रम	३०००००						३०००००							
१४७	दलित संजाल गठन	५००००	५००००												
१४८	दलित किशोरी महिला सीप मुलक तालिम	२०००००						२०००००							
ई	**बालबालिका तर्फ**	**३७५०००**	**३७५०००**												
१४९	बाल दिवस कार्यक्रम	५००००	५००००												
१५०	पालिका तथा वडा स्तरीय बाल संजाल गठन तथा बैठक	१५००००	१५००००												

सि.नं.	कार्यक्रम/आयोजनाको नाम	प्रस्तावित अनुमान	आन्तरिक श्रोत	प्रस्तावित अनुमानको स्रोत									गत आ.व. को मौज्दात	जि.स.स	उद्योग मन्त्रालय
				संघीय सरकार				प्रदेश सरकार							
				राजश्व बाँडफाँड	वित्तीय समानिकरण	समपुरक अनुदान	सशर्त अनुदान	राजश्व बाँडफाँड	वित्तीय समानिकरण	विषेश अनुदान	सशर्त अनुदान	समपुरक अनुदान			
१५१	किशोर किशोरीहरूलाई खेलकुल सम्बन्धीत कार्यक्रम	१०००००	१०००००												
१५२	बालश्रम, बाल विवाह, बहुविवाह, दाइजो , बोक्सी, छाउपडी जस्ता प्रथासंग सम्बन्धीत कार्यक्रम	५००००	५००००												
१५३	बाल बालिकाहरूलाई बौधिक क्षमता विकास कार्यक्रम	२५०००	२५०००												
छ	**सूचना प्रविधि शाखा**	**१८५००००**	**१८५००००**												
१५४	ई-हाजिरी र ई विलिङ्ग	१२०००००	१२०००००												
१५५	सिसिटिभि व्यवस्थापन	४०००००	४०००००												
१५६	सफ्टवेयर व्यवस्थापन तथा साधन	२५००००	२५००००												
ज	**प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम**	**६०००००**						**६०००००**							
१५७	क) निर्धारित योजनामा ज्याला बाहेक सामाग्री खरिदमा साझेदारी	४०००००						४०००००							
१५८	हाउस वायरिङ तथा इलेक्ट्रोनिक तालिम	२०००००						२०००००							
झ	**आयुर्वेद शाखा**	**२०००००**						**२०००००**							
१५९	अति आवश्यक औषधि खरिद	२०००००						२०००००							
ञ	**प्राविधिक र योजना शाखा संयुक्त**	**५२०००००**	**३९०००००**	**१३०००००**											
१६०	प्राबिधिक कर्मचारी क्षमता विकास अभिवृद्धी तालिम	३०००००		३०००००											
१६१	नगर स्तरीय यातायात गुरूयोजना MTMP	१००००००		१००००००											
१६२	गाउँपालिकास्तरीय सडक डि पी आर	१५०००००	१५०००००												
१६३	सुनकोशी खोलाका IEE प्रतिवेदन निमार्ण	४०००००	४०००००												
१६४	प्राविधिक सामाग्री तथा औजार खरिद	५०००००	५०००००												
१६५	तारजाली खरिद	१००००००	१००००००												
१६६	खानेपानी पाईप खरिद	५०००००	५०००००												

सि. नं.	कार्यक्रम/आयोजनाको नाम	प्रस्तावित अनुमान	आन्तरिक श्रोत	प्रस्तावित अनुमानको स्रोत									गत आ.व. को मौज्दात	जि. स. स	उद्योग मन्त्रालय
				संघीय सरकार				प्रदेश सरकार							
				राजश्व बाँडफाँड	वित्तीय समानिकरण	समपुरक अनुदान	सशर्त अनुदान	राजश्व बाँडफाँड	वित्तीय समानिकरण	विशेश अनुदान	सशर्त अनुदान	समपुरक अनुदान			
ट	**वन वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन**	**५३०००००**	**५३०००००**												
१६७	विपद् व्यवस्थापन पूर्वतयारीका लागी ३ दिने अभिमुखिकरण तालिम	२०००००	२०००००												
१६८	विपद् व्यवस्थापन कोष	५००००००	५००००००												
१६९	वृक्षारोपन कार्यक्रम	५००००	५००००												
१७०	वातावरण संरक्षण	५००००	५००००												
ठ	**बहुक्षेत्रीय पोषण कार्यक्रम**	**२४००००**						**२४००००**							
१७१	ANC बढाउनको लागी ८ भिजिट मध्य ४ भिजिट गर्न आउँदा प्रत्येक पटक १/१ क्रेट अण्डा वितरण	२४००००						२४००००							
ड	**लघु उद्यम विकास कार्यक्रम (मेड्पा)**	**३०००००**						**३०००००**							
१७२	यस कार्यक्रमबाट सिप विकास तालिम लिई उद्यम व्यवसाय संचालन गरिरहेका सहभागीहरूको लागि थप प्रविधि सहयोग	३०००००						३०००००							
ढ	**पञ्जिकरण सेवा इकाई केन्द्र**	**२०००००**						**२०००००**							
१७३	अभिमुखीकरण कार्यक्रम (वडा सचिव र वडाका कर्मचारी) सामाजिक सुरक्षा तथा व्यक्तिगत घटना दर्ता सम्बन्धी)	१०००००						१०००००							
१७४	घटना दर्ता शिविर सञ्चालन	१०००००						१०००००							
ऋ	**वडास्तरीय योजना /कार्यक्रम**	**६००००००० **			**६०००००००**										
क	**वडा नं. १ मा सञ्चालन हुने योजना/कार्यक्रम**	**८५०००००**			**८५०००००**										
१७५	महाँकाल मन्दिर सतल निर्माण	१००००००			१००००००										
१७६	खमारे कुलो मर्मत	५०००००			५०००००										
१७७	काईटार देवीस्थान मन्दिर निर्माण	५०००००			५०००००										

सि.नं.	कार्यक्रम/आयोजनाको नाम	प्रस्तावित अनुमान	आन्तरिक श्रोत	प्रस्तावित अनुमानको स्रोत									गत आ.व. को मौज्दात	जि.स.स	उद्योग मन्त्रालय
				संघीय सरकार				प्रदेश सरकार							
				राजश्व बाँडफाँड	वित्तीय समानिकरण	समपुरक अनुदान	सशर्त अनुदान	राजश्व बाँडफाँड	वित्तीय समानिकरण	विशेश अनुदान	सशर्त अनुदान	समपुरक अनुदान			
१७८	जामुने बालशिक्षा भवन निर्माण	५०००००			५०००००										
१७९	वडा कार्यालय परिसर मर्मत	५०००००			५०००००										
१८०	खानेपानी महशुसल तथा मुहान संरक्षण	४५००००			४५००००										
१८१	खेलकुद कार्यक्रम संचालन	२०००००			२०००००										
१८२	महिला बालबालिका तथा अपागं लक्षित कार्यक्रम संचालन	१०००००			१०००००										
१८३	धारापानी आँगेटार सडक	२०००००			२०००००										
१८४	विमिरे कृषि सडक	२०००००			२०००००										
१८५	जोगीकुटी वडारे कृषि सडक	१५००००			१५००००										
१८६	धारापानी भिमसेन मन्दिर निर्माण	२५००००			२५००००										
१८७	गैरी खोला आँगेखेत कुलो निर्माण	३०००००			३०००००										
१८८	जामुने भुमेश्वरी मन्दिर निर्माण	५०००००			५०००००										
१८९	कोटगाउँ महिला सामुदायिक भवन	५०००००			५०००००										
१९०	भेडिडाँडा अधूरो महादेव स्थान मन्दिर निर्माण	१०००००			१०००००										
१९१	लट्टेश्वर मन्दिर सत्तल	१५००००			१५००००										
१९२	ठोकर्पा आधारभूत अस्पताल अधुरो निर्माण	१९०००००			१९०००००										
१९३	अम्बोटे मूलखर्क भुक्षय नियन्त्रण	३०००००			३०००००										
१९४	बालशिक्षा आ.वि. खेलमैदान सुनकोशी १ जमुने	१०००००			१०००००										
१९५	नवज्योती आ.वि. खेलमैदान सुनकोशी १ काईटर	१०००००			१०००००										
ख	**वडा नं २ मा सञ्चालन हुने योजना/ कार्यक्रम**	**८५०००००**			**८५०००००**										
१९६	पिङडाँडा गैरे सडक	५०००००			५०००००										
१९७	रैकरडाँडा सामुदायिक भवन	५०००००			५०००००										

सि. नं.	कार्यक्रम/आयोजनाको नाम	प्रस्तावित अनुमान	आन्तरिक श्रोत	प्रस्तावित अनुमानको स्रोत									गत आ.व. को मौज्दात	जि. स. स	उद्योग मन्त्रालय
				संघीय सरकार				प्रदेश सरकार							
				राजश्व बाँडफाँड	वित्तीय समानिकरण	समपुरक अनुदान	सशर्त अनुदान	राजश्व बाँडफाँड	वित्तीय समानिकरण	विशेष अनुदान	सशर्त अनुदान	समपुरक अनुदान			
१९८	रायधारा बुढाथोकी गाउँ कार्की चोक सडक	५०००००			५०००००										
१९९	काउलेखोला गैरीगाउँ कान्टार सिंचाई	५०००००			५०००००										
२००	वडा कार्यालय कभर्डहल घेरावार निर्माण	१००००००			१००००००										
२०१	जोर खम्बा कृषि सडक	१०००००			१०००००										
२०२	खानेपानी मर्मत संभार तथा मुहान संरक्षण	१५०००००			१५०००००										
२०३	माने पोखरी घेरावार तथा ढुँगेधारा निर्माण	१०००००			१०००००										
२०४	तित्रे आहाल घेरावार तथा संरक्षण	१०००००			१०००००										
२०५	मकैवारी सिम्ले ढाँडेवेशी सिँचाई कुलो	२५००००			२५००००										
२०६	चिण्डेटार सिँचाई पोखरी	२०००००			२०००००										
२०७	आईतबारे मन्दिर निर्माण काफ्ले	१०००००			१०००००										
२०८	भँगेरी घाट घेराबार	१०००००			१०००००										
२०९	मानेश्वरी मन्दिर मर्मत तथा घेराबार	१०००००			१०००००										
२१०	कार्कीटोल चौतारी निर्माण	१०००००			१०००००										
२११	औषधी पशु स्वास्थ्य सेवा केन्द्र ठोकर्पा	१५००००			१५००००										
२१२	शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धि कार्यक्रम	२०००००			२०००००										
२१३	स्वास्थ्य सुधार तथा पोषण कार्यक्रम	५००००			५००००										
२१४	बिद्युतीकरण सम्बन्धी कार्यक्रम	१०००००			१०००००										
२१५	डाँडाटोल पहिरो नियन्त्रण	१५००००			१५००००										
२१६	युवा खेलकुद तथा बालबालिका खेलकुद कार्यक्रम	१५००००			१५००००										
२१७	कवर्डहल अधुरो पूरा	१५०००००			१५०००००										
२१८	सामुदायिक भवन भञ्यागं	१०००००			१०००००										

सि.नं.	कार्यक्रम/आयोजनाको नाम	प्रस्तावित अनुमान	आन्तरिक श्रोत	प्रस्तावित अनुमानको स्रोत									गत आ.व. को मौज्दात	जि.स.स	उद्योग मन्त्रालय
				संघीय सरकार				प्रदेश सरकार							
				राजश्व बाँडफाँड	वित्तीय समानिकरण	समपुरक अनुदान	सशर्त अनुदान	राजश्व बाँडफाँड	वित्तीय समानिकरण	विषेश अनुदान	सशर्त अनुदान	समपुरक अनुदान			
२१९	लक्षित वर्ग कार्यक्रम	२५००००			२५००००										
२२०	माने पिपलवोट चौतारी निर्माण	५००००			५००००										
२२१	डाँडा कटेरी बरपिपल चौतारी	१०००००			१०००००										
२२२	महिला सम्बन्धि विभिन्न विभिन्न कार्यक्रम	५००००			५००००										
ग	**वडा नं ३ मा सञ्चालन हुने योजना/ कार्यक्रम**	**८५०००००**			**८५०००००**										
२२३	उखुवारी पूरानाकोट पदमार्ग	५०००००			५०००००										
२२४	पूरानाकोट स्वास्थ्य चौकी भवन	५०००००			५०००००										
२२५	स्वारा पूरानागाउ तोरीबारी सडक	५०००००			५०००००										
२२६	तिनथुम्के छाप वुद्धपार्क निर्माण	५०००००			५०००००										
२२७	ढाँडेखोला गिदरी खानेपानी योजना	३०००००			३०००००										
२२८	होमस्टे अधुरो सामुदायिक भवन	५०००००			५०००००										
२२९	आँपवोट कल्लावारी सडक	२०००००			२०००००										
२३०	पूरानकोट आन्तरिक सडक निर्माण तथा मर्मत	२५००००			२५००००										
२३१	महिला आय आर्जन सिप मुलक कार्यक्रम	७००००			७००००										
२३२	करडखोला भिगेटार रूम्टी केराबारी कुहिले सिंचाई	१०००००			१०००००										
२३३	जेष्ठ नागरीक तथा बालबालिका लक्षित कार्यक्रम	१०००००			१०००००										
२३४	कुटेश्वँरा खानेपानी मर्मत	७००००			७००००										
२३५	तिनथुम्के सतल मर्मत	१५००००			१५००००										
२३६	कुसुलेखोला गैराटोल जगन्नाथ चारपाटे आहाल मोटर बाटो मर्मत	३५००००			३५००००										
२३७	गाउँघर क्लिनिक सञ्चालन सामाग्री व्यवस्थापन	५००००			५००००										

सि. नं.	कार्यक्रम/आयोजनाको नाम	प्रस्तावित अनुमान	आन्तरिक श्रोत	प्रस्तावित अनुमानको स्रोत									गत आ.व. को मौज्दात	जि. स. स	उद्योग मन्त्रालय
				संघीय सरकार				प्रदेश सरकार							
				राजश्व बाँडफाँड	वित्तीय समानिकरण	समपुरक अनुदान	सशर्त अनुदान	राजश्व बाँडफाँड	वित्तीय समानिकरण	विशेश अनुदान	सशर्त अनुदान	समपुरक अनुदान			
२३८	उतिसघारी खानेपानी मर्मत	१०००००			१०००००										
२३९	कुईले डाडाँ भगवती मन्दिर मर्मत	१०००००			१०००००										
२४०	उखुबारी दुधडेरी न्यौपाने टोल मगरगाउँ सडक स्तर उन्नती	२०००००			२०००००										
२४१	वडा कार्यालय ब्यवस्थापन अपूरो शौचालय	५००००			५००००										
२४२	सामुदायिक मेलमिलाप फर्निचर व्यवस्थापन	५००००			५००००										
२४३	कार्की देवाली घर निर्माण रणदिपटार	१५००००			१५००००										
२४४	भुमेथान ठुलचौर कृषि सडक निर्माण	२०००००			२०००००										
२४५	कृषि बीउ विजन यन्त्र उपकरण वितरण	१५००००			१५००००										
२४६	युवा तथा खेलकुद कार्याक्रम	७००००			७००००										
२४७	गहते खानेपानी मर्मत	७००००			७००००										
२४८	ठुलढुङ्गे कल्लाबारी मलमासी सडक स्तर उन्नती	३५००००			३५००००										
२४९	सुत्केरी महिला तथा मृतक घरपरिवार	५००००			५००००										
२५०	चर्चघर मर्मत डाडाँटोल	७००००			७००००										
२५१	बाघखोर सिरेको पाटो बाजे खेत कृषि सडक निर्माण	१५००००			१५००००										
२५२	छाम्का सिञ्चाई पोखरी निर्माण	२०००००			२०००००										
२५३	सिउँडीबार धारा तथा प्रतिक्षालय	१०००००			१०००००										
२५४	छाम्का कृषि सडक	१०००००			१०००००										
२५५	जेष्ठनागरिक सामुदायिक भवन फर्निचर ब्यवस्थापन	५००००			५००००										
२५६	कार्की गाउँ देवीस्थान मोटर बाटो निर्माण	३०००००			३०००००										
२५७	चमेरो गुफा खानेपानी मर्मत	१०००००			१०००००										

सि. नं.	कार्यक्रम/आयोजनाको नाम	प्रस्तावित अनुमान	आन्तरिक श्रोत	प्रस्तावित अनुमानको स्रोत									गत आ.व. को मौज्दात	जि. स. स	उद्योग मन्त्रालय
				संघीय सरकार				प्रदेश सरकार							
				राजश्व बाँडफाँड	वित्तीय समानिकरण	समपुरक अनुदान	सशर्त अनुदान	राजश्व बाँडफाँड	वित्तीय समानिकरण	विशेश अनुदान	सशर्त अनुदान	समपुरक अनुदान			
२५८	ठूलो पधेरा छमुरे सिम्बारी खानेपानी मर्मत	१०००००			१०००००										
२५९	ठूलो सालविरौटा सिञ्चाई	७००००			७००००										
२६०	ढुङगेनी खानेपानी इन्टेक तथा पाइप बिस्तार	१०००००			१०००००										
२६१	बाघखोर दक्षिणकाली डफलगैरा सडक मर्मत	१०००००			१०००००										
२६२	सिंहदेवी मन्दिर निर्माण सल्लेडाडाँ	१५००००			१५००००										
२६३	उखुबारी माझी संग्रालय पौराणिक भेषभुसा खरिद	५००००			५००००										
२६४	उखुबारी पाखेडाडाँ सामुदायिक भवन निर्माण	१०००००			१०००००										
२६५	छाप महेन्द्रकान्ति सेरडाँडा मोटर बाटो मर्मत गत आ.व. मा सुरू भई भुक्तानी बाँकी ।	२०००००			२०००००										
२६६	अधुरो जगन्नाथ अधुरो सतल निर्माण	१५००००			१५००००										
२६७	पहरी देवाली थान निर्माण	७००००			७००००										
२६८	तिर्थश्वर माहादेव स्थान सतल निर्माण	५००००			५००००										
२६९	अन्चुरबोटे सिञ्चाई पाईप खरिद	५००००			५००००										
२७०	पौडेल देवाली थान मर्मत	१०००००			१०००००										
२७१	मिलडाँडा प्रतिक्षालय निर्माण	१५००००			१५००००										
२७२	अम्विका देवी मन्दिर निर्माण	१७००००			१७००००										
२७३	कुरसिम्ला पल्लो खेत सिंचाई	७००००			७००००										
२७४	पैरोखोला तल्लो खेत सिंचाई	७००००			७००००										
घ	**वडा नं ४ मा सञ्चालन हुने योजना/ कार्यक्रम**	**८५०००००**			**८५०००००**										
२७५	अम्वावोटे सत्तल निर्माण	४०००००			४०००००										
२७६	डाँडागाउँ सत्तल निर्माण	४०००००			४०००००										
२७७	भोगटेधारा दिवा आश्रम निर्माण	१५०००००			१५०००००										
२७८	रातोमाटे अम्वोटेडाँडा बाघखोर सडक	७०००००			७०००००										

सि. नं.	कार्यक्रम/आयोजनाको नाम	प्रस्तावित अनुमान	आन्तरिक श्रोत	प्रस्तावित अनुमानको स्रोत: संघीय सरकार: राजश्व बाँडफाँड	संघीय सरकार: वित्तीय समानिकरण	संघीय सरकार: समपुरक अनुदान	संघीय सरकार: सशर्त अनुदान	प्रदेश सरकार: राजश्व बाँडफाँड	प्रदेश सरकार: वित्तीय समानिकरण	प्रदेश सरकार: विशेष अनुदान	प्रदेश सरकार: सशर्त अनुदान	प्रदेश सरकार: समपुरक अनुदान	गत आ.व. को मौज्दात	जि. स. स	उद्योग मन्त्रालय
२७९	बृहत खानेपानी योजना यमुनाडाँडा	८०००००			८०००००										
२८०	पेमा छोईलिङ गुम्बा निर्माण (कात्तिके)	५०००००			५०००००										
२८१	लहरेमाने निर्माण पञ्चमीडाँडा	३०००००			३०००००										
२८२	तिलखोरिया खेलमैदान निर्माण	२०००००			२०००००										
२८३	माफगाउँ सातभाई टोल पयरूख वि.क टोल नाला निर्माण	३०००००			३०००००										
२८४	महिला भवन चर्पी निर्माण (डाँडागाउँ)	५००००			५००००										
२८५	चौताराडाँडा हिकी निर्माण	१०००००			१०००००										
२८६	सिम्पानी टोल पैदल मार्ग	४०००००			४०००००										
२८७	कोटाटोल खोलापारी सडक मर्मत	१०००००			१०००००										
२८८	बाटोमनि कृष्ण मन्दिर बालुवा टोल बाउन टोल वाल निर्माण	४०००००			४०००००										
२८९	ढोडेनी ताप्लुङ मोजेदोङ सेरा कृषि सडक	४०००००			४०००००										
२९०	कात्तिके कुल्छी मौवा रूख सडक मर्मत	३०००००			३०००००										
२९१	ईन्टरनेट विस्तार	५०००००			५०००००										
२९२	बैदावारी मन्दिर सिढी निर्माण	४०००००			४०००००										
२९३	रक्तकाली मन्दिर सिढी निर्माण	१०००००			१०००००										
२९४	कफि संकलन केन्द्र निर्माण	५००००			५००००										
२९५	खानेपानी पाईप तथा सिंचाई पाईप खरिद	५००००			५००००										
२९६	यमुनाडाँडा स्वास्थ्य चौकी घेराबार	१५००००			१५००००										
२९७	बेत्रावती आधारभूत विद्यालयको छत मर्मत	१५००००			१५००००										
२९८	यमुनाडाँडा सडक मर्मत	२०००००			२०००००										

सि. नं.	कार्यक्रम/आयोजनाको नाम	प्रस्तावित अनुमान	आन्तरिक श्रोत	प्रस्तावित अनुमानको स्रोत									गत आ.व. को मौज्दात	जि. स. स	उद्योग मन्त्रालय
				संघीय सरकार				प्रदेश सरकार							
				राजश्व बाँडफाँड	वित्तीय समानिकरण	समपुरक अनुदान	सशर्त अनुदान	राजश्व बाँडफाँड	वित्तीय समानिकरण	विषेश अनुदान	सशर्त अनुदान	समपुरक अनुदान			
२९९	वडा कार्यालयको च्यानल गेट निर्माण	५००००			५००००										
ङ	**वडा नं ५ मा सञ्चालन हुने योजना/कार्यक्रमहरु**	**८५०००००**			**८५०००००**										
३००	सेतीदेवी मन्दिर थामीटोल	२०००००			२०००००										
३०१	पिपलबोट सामुदायिक भवन	२०००००			२०००००										
३०२	रतनकोट सामुदायिक भवन	८०००००			८०००००										
३०३	पेङ्गलखोला पूरानोगाउँ टीमुरे खोला सडक मर्मत	६०००००			६०००००										
३०४	ठूलोढुङ्गे चेल्वा खोला सडक	२०००००			२०००००										
३०५	मानेडाँडा सत्तल तथा लहरे माने मर्मत	१००००००			१००००००										
३०६	थापाटोल पहिरो नियन्त्रण	५००००			५००००										
३०७	विकटोल पहिरो नियन्त्रण	५००००			५००००										
३०८	पोवाच्यात पहिरो नियन्त्रण	५००००			५००००										
३०९	पेल्दुङ्ग पहिरो नियन्त्रण	५००००			५००००										
३१०	भुजेलटोल पहिरो नियन्त्रण	५००००			५००००										
३११	दमैटोल गोगनेरूख पहिरो नियन्त्रण	५००००			५००००										
३१२	भोटेयामुना भिरकुना पहिरो नियन्त्रण	५००००			५००००										
३१३	च्यान्छयावा पहिरो नियन्त्रण	५००००			५००००										
३१४	श्री भुमेश्वरी मा.वि	२०००००			२०००००										
३१५	श्री रतनकोट आ.वि	२०००००			२०००००										
३१६	श्री सरस्वती आ.वि	२०००००			२०००००										
३१७	सुत्केरी महिला पोषण तथा सहायता कार्यक्रम	५००००			५००००										
३१८	महिला लक्षित कार्यकम सन्चालन	५००००			५००००										
३१९	वालवालिका लक्षित कार्यक्रम सन्चालन	५००००			५००००										
३२०	बस्ती स्तरीय सडक मर्मत तथा सुधार कार्यक्रम	२०००००			२०००००										

सि. नं.	कार्यक्रम/आयोजनाको नाम	प्रस्तावित अनुमान	आन्तरिक श्रोत	प्रस्तावित अनुमानको स्रोत									गत आ.व. को मौज्दात	जि. स. स	उद्योग मन्त्रालय
				संघीय सरकार				प्रदेश सरकार							
				राजश्व बाँडफाँड	वित्तीय समानिकरण	समपुरक अनुदान	सशर्त अनुदान	राजश्व बाँडफाँड	वित्तीय समानिकरण	विशेश अनुदान	सशर्त अनुदान	समपुरक अनुदान			
३२१	फून्डाँडा,देउराली चौतारडाँडा गोरेटोबाटो निर्माण	१०००००			१०००००										
३२२	पिपलबोट सिचाई	१०००००			१०००००										
३२३	याङ्गला सिं गुम्बा	५००००			५००००										
३२४	कुल्छी खानेपानी	१०००००			१०००००										
३२५	राम्चेकुलो पात्ले खेत सिचाई	५००००			५००००										
३२६	विकटोल खानेपानी मर्मत	५००००			५००००										
३२७	पेङ्गल खोला बराबुखेत संघारेखोला पाइप कुलो मर्मत	५००००			५००००										
३२८	सामुदायिक भवन निर्माण बुढाथोकीगाउँ	१५००००			१५००००										
३२९	क्रियापुत्री भवन निर्माण बुढाथोकी गाउँ	५००००			५००००										
३३०	गोरदोङ्डाँडा ठोस्नेरी नन्द्रमारङ्ग सडक निर्माण	२०००००			२०००००										
३३१	सेतीदेवी मन्दिर असौजे	५००००			५००००										
३३२	सिरानटोल बद्रि खानेपानी मर्मत खोलाखर्क	५००००			५००००										
३३३	बरदानेश्वर महादेव मन्दिर मर्मत	५००००			५००००										
३३४	नर्सिङ्खोला ओदेपु सिचाई	१०००००			१०००००										
३३५	पेङ्गलखोला योन्जन मिजारटोल खानेपानी	१५००००			१५००००										
३३६	बुजिनटोल खानेपानी	१,००,०००			१०००००										
३३७	कोल्गाङ्ग सिचाई निर्माण	१५००००			१५००००										
३३८	गौराईखोला पहिरो नियन्त्रण	५००००			५००००										
३३९	देविस्थान हे.पो.तिरतिरे धारा सडक सोलिङ मर्मत (काफलबोट)	१०००००			१०००००										
३४०	पुछारटोल बिचबाटो हुदै लामाटोल सिढी निर्माण	१०००००			१०००००										
३४१	घिसिङ्गटोल खानेपानी टयाङ्की मर्मत	५००००			५००००										

सि. नं.	कार्यक्रम/आयोजनाको नाम	प्रस्तावित अनुमान	आन्तरिक श्रोत	प्रस्तावित अनुमानको स्रोत									गत आ.व. को मौज्दात	जि. स. स	उद्योग मन्त्रालय
				संघीय सरकार				प्रदेश सरकार							
				राजश्व बाँडफाँड	वित्तीय समानिकरण	समपुरक अनुदान	सशर्त अनुदान	राजश्व बाँडफाँड	वित्तीय समानिकरण	विशेश अनुदान	सशर्त अनुदान	समपुरक अनुदान			
३४२	पल्लो भंगेरीटोल खानेपानी	१०००००			१०००००										
३४३	थामीटोल कमरटोल, नेवारटोल खानेपानी (साविक ६)	२५००००			२५००००										
३४४	पेन्डिङ्ग पंधेरा खानेपानी ट्यांकी निर्माण	२०००००			२०००००										
३४५	मेलचउर माथिल्लो टोल खानेपानी	५००००			५००००										
३४६	संघारे कुसुम घाप्रो कुलो मर्मत	५००००			५००००										
३४७	रतनकोट ड सत्तल	१५००००			१५००००										
३४८	प्लेपाङ डाडाटोल खानेपानी	१०००००			१०००००										
३४९	देविस्थान सिल्कु बागखोर सडक	२०००००			२०००००										
३५०	थापाटोल हरिसिद्दि मन्दिर	५००००			५००००										
३५१	खोलाखर्क रतनकोट मेरवु सडक	१०००००			१०००००										
३५२	रतनकोट माफटोल खानेपानी	१५००००			१५००००										
३५३	बाघखोर खानेपानी	१०००००			१०००००										
३५४	भूमेश्वरी पुरगाउँ मेलचउर सिढीबाटो	५००००			५००००										
३५५	टासीछेलिङ गुम्वा	१०००००			१०००००										
३५६	छेरिङ युङबा व्रागा लाखङ गुम्बा	५००००			५००००										
३५७	काकादोङ सिचाई मर्मत	५००००			५००००										
३५८	जेष्ठ नागरिक तथा अन्य प्रतिभा सम्मान कार्यक्रम	५००००			५००००										
३५९	दलित समुदाय कार्यक्रम	५००००			५००००										
३६०	असक्त अपाङ्गता सहायता कार्यक्रम	५००००			५००००										
३६१	कृषक प्रोत्साहन कार्यक्रम	५००००			५००००										
३६२	युवा तथा खेलकुद कार्यक्रम	५००००			५००००										
३६३	सूचना तथा संचार	५००००			५००००										
३६४	महिला भवन मर्मत सुनखानी	५००००			५००००										

सि. नं.	कार्यक्रम/आयोजनाको नाम	प्रस्तावित अनुमान	आन्तरिक श्रोत	प्रस्तावित अनुमानको स्रोत									गत आ.व. को मौज्दात	जि.स.स	उद्योग मन्त्रालय
				संघीय सरकार				प्रदेश सरकार							
				राजश्व बाँडफाँड	वित्तीय समानिकरण	समपुरक अनुदान	सशर्त अनुदान	राजश्व बाँडफाँड	वित्तीय समानिकरण	विशेश अनुदान	सशर्त अनुदान	समपुरक अनुदान			
३६५	अपतकालिन सहायता/सम्मान तथा पुरस्कार कार्यक्रम	२०००००			२०००००										
च	**वडा नं ६ मा सञ्चालन हुने योजना/ कार्यक्रम**	**१००००००**			**१००००००**										
३६६	पराजुली मन्दिर छाप	३०००००			३०००००										
३६७	मंगलटोल सडक	३०००००			३०००००										
३६८	आठ किलो देउराली कृषि सडक	५०००००			५०००००										
३६९	बाह्रकिलो पूरानो घ्याङ्ग सडक	३०००००			३०००००										
३७०	तेह्रकिलो मिजारटोल सडक	३०००००			३०००००										
३७१	तेह्रकिलो बस्नेतगाउँ सडक	३०००००			३०००००										
३७२	कर्कले सडक	२०००००			२०००००										
३७३	लामाटोल घिसिङटोल खानेपानी	२०००००			२०००००										
३७४	मिजार टोल चारमाने सतल निर्माण	३०००००			३०००००										
३७५	स्वास्थ्य चौकी बाटो	३०००००			३०००००										
३७६	काजिमान टोल कचवय निर्माण	५००००			५००००										
३७७	ओडारे खानेपानी निर्माण	५००००			५००००										
३७८	कार्कीटोल खा.पा.टंङकी मर्मत	५००००			५००००										
३७९	मनकामना युवा क्लब खेल मैदान निर्माण	५००००			५००००										
३८०	कातिके त्रियापुत्री भवन मर्मत	५००००			५००००										
३८१	१० कि मी वासघारी चोक प्रतिक्षालय निर्माण	१०००००			१०००००										
३८२	पहिरो निर्माण सुन्दरडाँडा (जुना नेत्रदेवि हरी ब लाल बहादुर खडका)	७५०००			७५०००										
३८३	रातमाटे सडक सोलिङ	७५०००			७५०००										
३८४	कुईले कातिके खा.पा.निर्माण	५००००			५००००										
३८५	धुसिने धारा मर्मत	५००००			५००००										

सि. नं.	कार्यक्रम/आयोजनाको नाम	प्रस्तावित अनुमान	आन्तरिक श्रोत	प्रस्तावित अनुमानको स्रोत									गत आ.व. को मौज्दात	जि. स. स	उद्योग मन्त्रालय
				संघीय सरकार				प्रदेश सरकार							
				राजश्व बाँडफाँड	वित्तीय समानिकरण	समपुरक अनुदान	सशर्त अनुदान	राजश्व बाँडफाँड	वित्तीय समानिकरण	विशेश अनुदान	सशर्त अनुदान	समपुरक अनुदान			
३८६	तङगुरछागा पाखरदोवान खा.पा.मर्मत	५००००			५००००										
३८७	पाखरखोला घाट बाटो निर्माण	५००००			५००००										
३८८	नयाँ विहानी प्रतिक्षालय मर्मत	५००००			५००००										
३८९	७ कि मी कालिन्चोक मन्दिर बाट तल्लोटोल सिडि बाटो निर्माण	१०००००			१०००००										
३९०	भालुखोप कृषि आधुनिकरण	५००००			५००००										
३९१	भुलभुले ४ कि मी सिडी बाटो निर्माण	५००००			५००००										
३९२	ढाडटोल टुकी संघ सिडी बाटो निर्माण	५००००			५००००										
३९३	९ कि.मी पोखरे माथिल्लोछाप सडक	५००००			५००००										
३९४	वस्नेतधारा लिफ्टिङ खा.पा. निर्माण	५००००			५००००										
३९५	निग्रे सिचाई टंङकी तारवार	५००००			५००००										
३९६	निग्रे खेलमैदान स्तरउन्नति	५००००			५००००										
३९७	रक्तकाली मन्दिर अधुरो निर्माण	५००००			५००००										
३९८	विर्तािटोल भल नियन्त्रण	५००००			५००००										
३९९	लप्से सामुदायीक भवन निर्माण	५००००			५००००										
४००	भैसिकाटे कुवा टंङकी निर्माण	५००००			५००००										
४०१	धनेश्वारा खा.पा. टंङकी निर्माण	५००००			५००००										
४०२	भिरकुना माथिल्लोधारा खाने पानी लिफ्टिङ	१०००००			१०००००										
४०३	पिपलवोट शिव मन्दिर निर्माण	५००००			५००००										
४०४	मेन रोडदेखि खत्रीटोल सडक निर्माण	५००००			५००००										
४०५	ढोप्का सडक स्तरउन्नति	५००००			५००००										
४०६	घटेखोला कामिरून्टा आले सिचाई योजना	१०००००			१०००००										

सि. नं.	कार्यक्रम/आयोजनाको नाम	प्रस्तावित अनुमान	आन्तरिक श्रोत	प्रस्तावित अनुमानको स्रोत									गत आ.व. को मौज्दात	जि. स. स	उद्योग मन्त्रालय
				संघीय सरकार				प्रदेश सरकार							
				राजश्व बाँडफाँड	वित्तीय समानिकरण	समपुरक अनुदान	सशर्त अनुदान	राजश्व बाँडफाँड	वित्तीय समानिकरण	विशेश अनुदान	सशर्त अनुदान	समपुरक अनुदान			
४०७	१२ कि मी लिफ्टिङ खा.पा.धारा निर्माण	५००००			५००००										
४०८	नानकोटे लाकुरी वोटसिचाई	१०००००			१०००००										
४०९	घटेखोला भिरमुनि सिचाई	५००००			५००००										
४१०	देविथान मन्दिर सुधार	१०००००			१०००००										
४११	सानोपाखर कृषी टडेल	५००००			५००००										
४१२	१३ कि मी मिजारटोल सडक खोला ब्यवस्थापन	५००००			५००००										
४१३	वस्नेतटोल भुमेस्थान खा.पा.	५००००			५००००										
४१४	मंगलटोल खानेपानी निर्माण	७५०००			७५०००										
४१५	तीनधारे मंगलटोल सडक स्तरउन्नति	१०००००			१०००००										
४१६	गोल्मे मन्दिर निर्माण	५००००			५००००										
४१७	श्रीरूपाली वस्नेतटोल कुल मन्दिर पूर्वाधार निर्माण	५००००			५००००										
४१८	वस्नेतटोल रक्तकाली मन्दिर तारवार	५००००			५००००										
४१९	अन्त्र्पु सेतीदेवि कालिदेवि मन्दिर निर्माण	१००,०००			१०००००										
४२०	बील भद्र वगाले थापा कुल मन्दिर बाटो	७५०००			७५०००										
४२१	कोल्दोङडाँडाँ छार्तेन निर्माण टिमुरे	१०००००			१०००००										
४२२	टिमुरे कृषी टडेल	१०००००			१०००००										
४२३	सिमलडाँडा मुहान सुधार नाला सहित पुछारटोल	३०००००			३०००००										
४२४	थापाटोल खा पा दुब्लेडाँडा	५००००			५००००										
४२५	कोल्दोङ देवि मा वि अनुदान	२०००००			२०००००										
४२६	देउराली आ वि अनुदान	७५०००			७५०००										
४२७	महेन्द्रोदय मा वि अनुदान	२५००००			२५००००										
४२८	दिवा शिसु स्याहार आ वि अनुदान	७५०००			७५०००										
४२९	सेतीदेवि मा वि अनुदान	१५००००			१५००००										
४३०	वि पी आदर्श आ वि अनुदान	७५०००			७५०००										
४३१	चामुनादेवि नि मा वि अनुदान	१०००००			१०००००										

सि.नं.	कार्यक्रम/आयोजनाको नाम	प्रस्तावित अनुमान	आन्तरिक श्रोत	प्रस्तावित अनुमानको स्रोत									गत आ.व. को मौज्दात	जि.स.स	उद्योग मन्त्रालय
				संघीय सरकार				प्रदेश सरकार							
				राजश्व बाँडफाँड	वित्तीय समानिकरण	समपुरक अनुदान	सशर्त अनुदान	राजश्व बाँडफाँड	वित्तीय समानिकरण	विषेश अनुदान	सशर्त अनुदान	समपुरक अनुदान			
४३२	कुइले वालविकास अनुदान	२५०००			२५०००										
४३३	कृषी मलखाद खरीद सहकारी मार्फत	२५००००			२५००००										
४३४	आत्मनिर्भर आय आर्जन घुम्ति कोष	२०००००			२०००००										
४३५	स्वास्थ्य घुम्ती शिविर संचालन	२०००००			२०००००										
४३६	थुम्पाखर खेलकुद	१०००००			१०००००										
४३७	स्वास्थ्य शिविर संचालन	३०००००			३०००००										
४३८	लक्षित वर्ग (महिला वालवालिका जेष्ठ अपाँग)	२०००००			२०००००										
४३९	विपद ब्यवस्थापन	३०००००			३०००००										
४४०	कृषि उपज संकलन केन्द्र	२०००००			२०००००										
छ	**वडा नं ७ मा सञ्चालन हुने योजना/ कार्यक्रम**	**८५०००००**			**८५०००००**										
४४१	डिही जोरखम्वा सिम्ले बाटो निर्माण	१००००००			१००००००										
४४२	माफ चौतारी गोल्मादेवी मन्दिर बाटो निर्माण	५०००००			५०००००										
४४३	भञ्ज्याङ माफगाउँ ठूलो पँधेरो बडहरे बाटो निर्माण	५०००००			५०००००										
४४४	गाईपाइले गौश्वारा भिमसे नथान पदमार्ग निर्माण	५०००००			५०००००										
४४५	कालिन्चोकमाई अधुरो भवन निर्माण पात्ले	५०००००			५०००००										
४४६	खहरेखोला लामोसाँघु सिंचाई योजना	१५००००			१५००००										
४४७	अर्चले बाटो निर्माण	१५००००			१५००००										
४४८	धुसिने तथा बेताने सिंचाई योजना	२०००००			२०००००										
४४९	कापिङ सामुदायिक भवन अधूरो	१५००००			१५००००										
४५०	धुसिने प्रतिक्षालय निर्माण (धुसिने)	७००००			७००००										
४५१	पांग्रे बाटो तथा सिंचाई कुलो निर्माण	१५००००			१५००००										

सि.नं.	कार्यक्रम/आयोजनाको नाम	प्रस्तावित अनुमान	आन्तरिक श्रोत	प्रस्तावित अनुमानको स्रोत									गत आ.व. को मौज्दात	जि.स.स	उद्योग मन्त्रालय
				संघीय सरकार				प्रदेश सरकार							
				राजश्व बाँडफाँड	वित्तीय समानिकरण	समपुरक अनुदान	सशर्त अनुदान	राजश्व बाँडफाँड	वित्तीय समानिकरण	विशेश अनुदान	सशर्त अनुदान	समपुरक अनुदान			
४५२	बाल्का बाटो निर्माण मर्मत सुधार	१५००००			१५००००										
४५३	जामुने नेपालटोल सत्तल निर्माण	१५००००			१५००००										
४५४	गौस्वारा भल नियन्त्रण	५००००			५००००										
४५५	सादिगाउँ भल नियन्त्रण (नाला निर्माण मर्मत)	३०००००			३०००००										
४५६	प्राधिकरण गेट साँदी सडक निर्माण	४०००००			४०००००										
४५७	डिही लप्सेखोला गैरी सडक मर्मत	३०००००			३०००००										
४५८	डेढ किमी प्रतिक्षालय निर्माण	१०००००			१०००००										
४५९	सिस्नेरी खोला बाटो मर्मत सुधार	१५००००			१५००००										
४६०	गैरीगाउँ कुडुले सडक मर्मत	१०००००			१०००००										
४६१	२ किमी लाकुरीधारा मर्मत तथा बाटो निर्माण	८००००			८००००										
४६२	माझी गाउँ बाटो मर्मत सुधार	१५००००			१५००००										
४६३	खाडिचौर माझी गाउँ सडक भल नियन्त्रण	१५००००			१५००००										
४६४	पांग्रेटार खानेपानी मर्मत संभार योजना	४०००००			४०००००										
४६५	सेतिदेवी शारदा मा.वि. प्राविधीक शिक्षा क्षात्रवृत्ति कार्यक्रम	१०००००			१०००००										
४६६	सूर्योदय आ.वि. शौचालय मर्मत	४००००			४००००										
४६७	पांग्रेटार गोरेटो बाटो मर्मत	१०००००			१०००००										
४६८	सिंचाई योजना मर्मत सुधार	२०००००			२०००००										
४६९	बस्ती स्तरिय सडक मर्मत सुधार	२०००००			२०००००										
४७०	सार्वजनिक सडक बत्ती जडान	२०००००			२०००००										
४७१	कापीङ बस्ती संरक्षण	१०००००			१०००००										
४७२	संस्कृति संरक्षण तथा स्थानीय पर्व संचालन	५००००			५००००										

सि. नं.	कार्यक्रम/आयोजनाको नाम	प्रस्तावित अनुमान	आन्तरिक श्रोत	प्रस्तावित अनुमानको स्रोत									गत आ.व. को मौज्दात	जि. स. स	उद्योग मन्त्रालय
				संघीय सरकार				प्रदेश सरकार							
				राजश्व बाँडफाँड	वित्तीय समानिकरण	समपुरक अनुदान	सशर्त अनुदान	राजश्व बाँडफाँड	वित्तीय समानिकरण	विषेश अनुदान	सशर्त अनुदान	समपुरक अनुदान			
४७३	कम्प्युटर सिकाई तथा पुस्तकालय सहयोगीलाई पारिश्रमिक	१५००००			१५००००										
४७४	धुसिने तोलाङ्गे टोल खा. पा. मर्मत	५००००			५००००										
४७५	लामोसाघुँ काभ्रे तथा पांग्रे सडक मर्मत	१०००००			१०००००										
४७६	जुगेपानी दमईखोला गोरेटो बाटो मर्मत	१०००००			१०००००										
४७७	डिङ्वाको पँधेरो मर्मत तथा सत्तल निर्माण	१४००००			१४००००										
४७८	कोठे सडक मर्मत सुधार	२०००००			२०००००										
४७९	टाकुरे सडक निर्माण मर्मत	५००००			५००००										
४८०	खोक सिंचाई मर्मत	४००००			४००००										
४८१	विभिन्न प्रतिभा सम्मान तथा जनचेतना मूलक कार्यक्रम संचालन	५००००			५००००										
४८२	मकर टोल तथा भिमसेनथान सत्तल निर्माण	२०००००			२०००००										
४८३	खेलकुद प्रवर्द्धन कार्यक्रम वितरण	४००००			४००००										
४८४	सीमटोल खापा मर्मत	४००००			४००००										
	जम्मा	३०७५३००००													
ज	**संघ तर्फको सशर्त कार्यक्रम**	**२१९३०००००**					**२१९३०००००**								
झ	**प्रदेश तर्फको सशर्त कार्यक्रम**	**१९०१००००**									**१९०१००००**				
कुल जम्मा		**५४५८४००००**	**२००००००००**	**७०७०००००**	**१२३८०००००**	**२०००००००**	**२१९३०००००**	**२०२३१०००**	**११७९९०००**	**११००००००**	**१९०१००००**	**३०००००००**			

संघिय सरकार अन्तर्गत स-शर्त अनुदान (रु हजारमा)					२१९३००
क्र.सं.	विवरण	इकाई	परिमाण	प्रति इकाई दर	जम्मा
१	**उद्यमशीलता ,रोजगारी मुलक र सशक्तिकरण र सीप विकास तथा क्षमता अभिवृद्धि तालिम**				**३५००**
१.१	नयाँ उद्यमी सिर्जना तर्फको ६८ जना	पटक	१	२३८०	२३८०
१.२	स्तरोउन्नती तर्फको (आवश्यकता पहिचानका आधारमा पुनर्ताजगी र एडभान्स सिप विकास तालिम कार्यक्रम)	पटक	१	४८०	४८०
१.३	सम्भाव्य उत्पादनको उपादकत्व र बजार प्रतिस्पर्धा बृद्धि गर्नका लागि कम्तिमा ५ जनाको समूहमा प्रविधि हस्तान्तरण	पटक	१	१४०	१४०
१.४	अति गरिब परिवारहरूको लागि कम्तिमा १० जनाको लागि हुने गरी साझा सुविधा केन्द्रको स्थापना	पटक	१	५००	५००
२	**पंजिकरण शाखा**				**१०००**
२.१	कर्मचारी तलब भत्ता (पोशाक र चाडपर्व सहित)	पटक	१	४३७	४३७
२.२	मेशिनरी औजार तथा फर्निचर मर्मत सम्भार (सेवा केन्द्र सञ्चालानार्थ)	पटक	१	६०	६०
२.३	सञ्चार सामाग्री तथा छपाई (सञ्चार र पहुँच अभियान सञ्चालन)	पटक	१	१५०	१५०
२.४	अन्य विविध खर्च आयोजना सामाजिक सुरक्षा तथा घटना दर्ता सम्बन्धी विभिन्न बैठक को चियापान लगायतको खर्च	पटक	१	७८	७८
२.५	विभागले उपलब्ध गराउने विधि/पद्धती अनुसार वडा स्तरबाट घटना दर्ता सप्ताह अभियान	पटक	१	९०	९०
२.६	एम.आई.एस अपरेटर र फिल्ड सहायक दैनिक भ्रमण भत्ता/यातायात खर्च /इन्धन	पटक	१	६०	६०
२.७	मसलन्द सामान खरिद (सेवा केन्द्र सञ्चालानार्थ)	पटक	१	१२०	१२०
२.८	एम.आई.एस अपरेद्दर र फिल्ड सहायक का लागी सञ्चार खर्च	पटक	१	५	५
३	**प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम**				**६६००**
३.१	रोजगारी सृजना (आई डि ए)	पटक	१	२४५१	२४५१
३.२	रोजगारी सृजना (नेपाल सरकार)	पटक	१	२१४८	२१४८
३.३	रोजगार सेवा केन्द्र सञ्चालन खर्च	पटक	१	२६५	२६५
३.४	रोजगार सेवा केन्द्र सुदृढिकरण	पटक	१	३००	३००

क्र.सं.	विवरण	इकाई	परिमाण	प्रति इकाई दर	जम्मा
३.५	रोजगार संयोजकको तलव	पटक	१	४९४	४९४
३.६	रोजगार संयोजकको स्थानीय भत्ता	पटक	१	४८	४८
३.७	रोजगार संयोजकको पोशाक	पटक	१	१०	१०
३.८	प्राविधिक सहायकको तलब	पटक	१	३९३	३९३
३.९	प्राविधिक सहायकको पोशाक	पटक	१	१०	१०
४	प्राविधिक सहायकको स्थानीय भत्ता	पटक	१	३९	३९
४.१	रोजगार सहायकको तलव	पटक	१	३९३	३९३
४.२	रोजगार सहायकको पोशाक भत्ता	पटक	१	१०	१०
४.३	रोजगार सहायकको स्थानीय भत्ता	पटक	१	३९	३९
४	**पशु विकास कार्यक्रम**				**२०००**
४.१	आ.व. ०७९/०८० मा नया बाख्रा पकेट विकास कार्यक्रम	पटक	१	१५००	१५००
४.२	कृषि पशुपंक्षी तथा मत्स्य तथ्यांक अत्याबधिक कार्यक्रम	पटक	१	१००	१००
४.३	इपिटिमियोलोजी रिपोटिङ	पटक	१	२०	२०
४.४	पशु सेवा विभाग र प्रदेशिक निकायमा पशुपंक्षी तथ्यांक तथा पशु सेवा कार्यक्रमको प्रगती रिर्पोटिङ	पटक	१	२०	२०
४.५	कृतिम गर्भधारण मिसन कार्यक्रम	पटक	१	३५०	३५०
४.६	पशुपंक्षीको रोगको अन्वेषण नमुना संकल तथा सम्प्रेषण कार्यक्रम	पटक	१	१०	१०
५	**स्वास्थ्य तर्फ कार्यक्रम/आयोजनाको नाम**				**४११००**
५.१	प्रजनन् रूग्णता स्वास्थ्य सेवा	पटक	१	१००	१००
५.२	कोभिड १९ लगायत विभिन्न महामारीजन्य रोगहरूको रोकथाम, नियन्त्रण तथा निगरानीका लागि सरोकारवाला सँगको अन्तरक्रिया तथा RRT, स्वास्थ्यकर्मी परिचालन	पटक	१	२५.०	२५
५.३	पालिका स्तरमा स्वास्थ्य संस्थाहरूको मासिक बैठक, स्वास्थ्य कार्यक्रमहरूको डाटा भेरिफिकेशन एवं गुणस्तर सुधार साथै अर्धबार्षिक एवं बार्षिक समिक्षा	पटक	२	१२७.५	२५५
५.४	विद्यालय स्वास्थ्य शिक्षा र आमा समूह तथा महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविकाहरूका लागि सामाजिक ब्यवहार परिवर्तन कार्यक्रम	पटक	४	१८.८	७५

क्र.सं.	विवरण	इकाई	परिमाण	प्रति इकाई दर	जम्मा
५.५	ठोकर्सीपा अस्मापतालमा आधारित सामाजिक सेवा एकाइ र एकद्वार संकट व्यवस्थापन केन्द्र स्थापना तथा सञ्चालन वापत शसर्त अनुदान रकम	पटक	१	३००७.०	३००७
५.६	औषधालयको तलब, भत्ता, संचालन खर्च तथा कार्यक्रम बजेट	पटक	१	३२००	३२००
५.७	पोषण संवेदनशील (खानेपानी तथा सरसफाइ, कृषि, पशुसेवा, महिला तथा बालबालिका, शिक्षा र शासकीय प्रवन्ध) क्षेत्रका कार्यक्रमहरू सञ्चानल ।	पटक	१	८५०	८५०
५.८	स्थानीय तहका स्वास्थ्य चौकी, प्रा.स्वा.के. र अस्पतालहरूमा कार्यरत कर्मचारीहरूको तलव, महगी भत्ता, स्थानीय भत्ता, पोषाक लगायत प्रशासनिक खर्च समेत	पटक	१	२२८००.००	२२८००
५.९	विश्व औलो दिवस मनाउने, किटजन्य रोग नियन्त्रण कार्यक्रमको अनुगमन एवम् मूल्याङ्कन तथा किटजन्य रोग नियन्त्रणका लागि बहुनिकाय अन्तरक्रिया गर्ने तथा Active Case Detection (औलो र कालाजार)	पटक	१	५५.०	५५
५.१०	क्षयरोगका जोखिम समूह तथा स्वास्थ सेवाको पहुच कम भएका समुदायमा सकृय क्षयरोग खोजपडताल कार्यक्रम। घरपरिवारका सदस्यहरूको सम्पर्क परिक्षण, एवं पाँच वर्ष मुनिका बालबालिमा क्षयरोग रोकथाम सम्बन्धी टी.पि.टी. कार्यक्रम	पटक	१	९४.०	९४
५.११	Inj.Oxytocin भण्डारणका लागी ILR Refrigerator खरीद	पटक	४	१००.०	४००
५.१२	पोपण विशेष (स्वास्थ्य) क्षेत्रका कार्यक्रम सञ्चालन	पटक	१	१५०	१५०
५.१३	पोषण सुधारको लागि विपन्न समूदायका महिला समूह वा सहकारीहरूलाई विपन्न सदस्यहरूको आयआर्जन सुधार कार्यक्रमको गर्न अनुदान	पटक	१	६००.०	६००
५.१४	कोभिड १९ को भ्याक्सिनको डिजिटाइजेशन तथा क्यू आर कोड प्रमाणिकरण	पटक	१	८०.०	८०
५.१५	पोषण कार्यक्रम	पटक	१	१०३७.०	१०३७
५.१६	मातृ तथा नवशिशु कार्यक्रम संचालन	पटक	१	१५७१.०	१५७१
५.१७	मातृ तथा नवशिशु कार्यक्रम अन्तर्गत आमा सुरक्षा, गर्भवती, रक्तसंचार, उत्प्रेरणा सेवा, न्यानो झोला र निशुल्क गर्भपतन कार्यक्रम	पटक	१	८३२.०	८३२
५.१८	पशुपंक्षी आदीबाट हुने ईन्फुएन्जा, बर्डफ्लु, AMR,सिष्टिसर्कोसिस, टक्सोप्लाज्मोसिस आदि विभिन्न सरूवारोग सम्बन्धि रोकथाम तथा नियन्त्रणका लागि सचेतना कार्यक्रम	पटक	१	२०.०	२०
५.१९	आँखा, नाक, कान, घांटी तथा मुख स्वास्थ्य सम्वन्धि अभिमुखीकरण	पटक	१	१४०	१४०

क्र.सं.	विवरण	इकाई	परिमाण	प्रति इकाई दर	जम्मा
५.२०	आधारभूत तथा आकस्मिक स्वास्थ्य सेवाको लागि औषधि खरिद	पटक	४	८७०.०	३४८०
५.२१	स्वास्थ्य चौकी (आधारभुत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र) को न्युनतम सेवा मापदण्ड कार्यक्रम (अभिमुखीकरण, समिक्षा, फलो अप, अनुगमन तथा सुदृधिकरण समेत)	पटक	६	३०.०	१८०
५.२२	आकस्मिक अवस्थामा औसधि एवं ल्याब सामाग्री ढुवानी, रेकर्डिङ तथा रिपोर्टिङका लागि फर्म फरमेट छपाइ, हो टि.बि रजिस्टर अध्यावधिक, विश्व क्षयरोग दिवस सम्बन्धी कार्यक्रम, स्थलगत अनुशिक्षण तथा सुपरिवेक्षण, क्षयरोगका कार्यक्रमको अर्ध बार्षिक समिक्षा तथा कोहर्ट विश्लेषण	पटक	२	५३.०	१०६
५.२३	स्वास्थ्य सूचना साथै आइ एम यू सुदृढीकरण कार्यक्रम	पटक	१	६५.०	६५
५.२४	राष्ट्रिय महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका कार्यक्रम (पोशाक प्रोत्साहन, यातायात खर्च, वार्षिक समिक्षा गोष्ठी र दिवस मनाउने खर्च समेत)	पटक	१	१२९३.०	१२९३
५.२५	सुर्तिजन्य पदार्थ तथा मध्यपान सेवनको न्यूनिकरण सम्बन्धी संचार कार्यक्रम	पटक	१	२५	२५
५.२६	परिवार नियोजन किशोर किशोरी तथा प्रजनन् स्वास्थ्य कार्यक्रम	पटक	१	२२०.०	२२०
५.२७	कोभिड १९ विरूद्ध खोप अभियान तथा बुस्टर खोप समेत संचालन ब्यवस्थापन खर्च (पालिकास्तरिय योजना र पालिका तथा स्वास्थ्य सस्था स्तरिय सुपरिवेक्षण)	पटक	१	२२६.०	२२६
५.२८	नियमित खोप सुदृढीकरण, पूर्ण खोप सुनिश्चतता र दीगोपनाको लागि सुक्ष्मयोजना अद्यावधिक २ दिन र सरसफाई प्रबर्द्धन प्याकेज पुर्नताजगी तालिम १ दिन गरी ३ दिन एवं पूर्णखोप न.पा., गा.पा. सुनिश्चितताको लागि स्थानिय तह, वडा, खोप समन्वय समिति तथा नवनिवार्चित जनप्रतिनिधिहरूको अभिमुखिकरण, स्वास्थ्यकर्मिबाट वडामा घरधुरी सर्वेक्षण, पालिकाबाट वडा भेरिफिकेसन, अनुगमन तथा घोषणा सभा व्यवस्थापन घोषणा बांकीमा घोषणा तथा घोषणा भएकामा दिगोपना कायम गर्ने व्यवस्थापन खर्च	पटक	१	२१४.०	२१४
६	**शिक्षा शाखा**				**१५३२००**
६.१	कोभिड-१९ बाट पुगेको शैक्षिक क्षतिको परिपुरण तथा अन्य विपदको समयमा सिकाइ निरन्तरताका लागि कार्यक्रम	पटक	१	४००	४००

क्र.सं.	विवरण	इकाई	परिमाण	प्रति इकाई दर	जम्मा
६.२	विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरण एवम् कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान	पटक	१	५६००	५६००
६.३	माध्यमिक तह कक्षा (९-१०) मा अंग्रेजी,गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	जना	१	६३८२	६३८२
६.४	सामुदायिक विद्यालयका छात्राहरूलाई निशुल्क स्यानिटरी प्याड व्यवस्थापन	पटक	१	८९५	८९५
६.५	माध्यमिक तहका स्वीकृत दरवन्दीका शिक्षक, राहत अनुदान शिक्षक लागि तलब भत्ता अनुदान (विशेष शिक्षा परिषद अन्तरगतका शिक्षक/कर्मचारी, प्राविधिक धारका प्रशिक्षक समेत)	शिक्षक	१	३५१००	३५१००
६.६	शैक्षिक पहुँच सुनिश्चितता, अनौपचारिक तथा वैकल्पिक शिक्षा कार्यक्रम (परम्परागत विद्यालय, वैकल्पिक विद्यालय, साक्षरता र निरन्तर शिक्षाका कार्यक्रम समेत)	पटक	१	८००	८००
६.७	सार्वजनिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूका लागि छात्रबृत्ति (आवासीय तथा गैर आवासीय)	पटक	१	४९०	४९०
६.८	प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा सिकाइ सामग्री तथा डिजिटल सिकाइ समाग्री व्यवस्थाका लागि विद्यालयलाइ अनुदान	पटक	१	२५६४	२५६४
६.९	तोकिएका विद्यार्थीको दिवा खाजाका लागि विद्यालयलाई अनुदान	पटक	१	४७६६	४७६६
७	CBIMNCI कार्यक्रम (कार्यक्रम समिक्षा, स्थलगत अनुशिक्षण, समता तथा पहुच कार्यक्रम)	पटक	४	५००	५००
७.१	आधारभूत तहका स्वीकृत दरवन्दीका शिक्षक, राहत अनुदान शिक्षकका लागि तलब भत्ता अनुदान (विशेष शिक्षा परिषद अन्तरगतका शिक्षक/कर्मचारीहरू समेत)	शिक्षक	१	७८८००	७८८००
७.२	आधारमुत तह कक्षा (६-८) मा अंग्रेजी,गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	जना	१	१०८७	१०८७
७.३	प्रारम्भिक बाल विकास सहजकर्ताहरूको पारिश्रमिक तथा विद्यालय कर्मचारी व्यबस्थापन अनुदान	पटक	१	१०७९३	१०७९३
७.४	विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन अनुदान	पटक	१	२३४२	२३४२
७.५	सार्वजनिक विद्यालयका विद्यार्थीहरूका लागि निशुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान	पटक	१	२०४२	२०४२

क्र.सं.	विवरण	इकाई	परिमाण	प्रति इकाई दर	जम्मा
७.६	सस्थागत क्षमता विकास,परीक्षा सञ्चालन एवम् विद्यार्थी मूल्याङ्कन	पटक	१	६३९	६३९
८	**कृषि शाखा**				**६३००**
८.१	आ.व. २०७९/०८० मा नयाँ मकैवाली पकेट विकास कार्यक्रम	पटक	१	१२००	१२००
८.२	आ.व. २०७८/०७९ मा स्थापना भएको मकैवाली पकेट विकास कार्यक्रम गत वर्षको निरन्तर	पटक	१	६००	६००
८.३	कृषि स्नातक कर्मचारी करार तलब भत्ता	पटक	१	४८०	४८०
८.४	एक गाउँ एक कृषि प्राविधिक तलबभत्ता	पटक	१	२१०	२१०
८.५	बीउ आलू उत्पादन कार्यक्रम	पटक	१	१५२०	१५२०
८.६	जैविक विविधता संरक्षण कार्यक्रम	पटक	१	१५००	१५००
८.७	किसान सुचिकरण कार्यक्रम	पटक	१	२९०	२९०
८.८	फलफूल दशक विरूवा रोपण कार्यक्रम	पटक	१	५००	५००
९	**विविध**				**५६००**
९.१	गुनासो सुनुवाई कार्यक्रम	पटक	१	२००	२००
९.२	नवीकरणीय उर्जा प्रविधि जडान (वायोग्याँस/विद्युतीय चुलो/सुधारिएको चुलो/सौर्य उर्जा	पटक	१	८००	८००
९.३	झोलुङ्गे पुल	पटक	१	३०००	३०००
९.४	खानेपानी तथा सरसफाई संरचना निर्माण (पखरा लिफ्ट खा.पा.आ. सुनकोशी गा.पा. ४ र ५ सिन्धुपाल्चोक	पटक	१	१५००	१५००
९.५	राष्ट्रपती रनिङ्ग शिल्ड प्रतियोगिता (स्थानीय तहस्तरीय)	पटक	१	१००	१००

प्रदेश सरकार स-शर्त अनुदान (रु हजारमा)					१९०१०
क्र.सं.	मन्त्रालय		कार्यक्रम		रकम
१	३१३	खानेपानी,उर्जा तथा सिंचाई मन्त्रालय	६.२.२.२२९६	थापाखेत सिंचाई (ट्याङ्की निर्माण), सुनकोशी-६	२५००
२	३१३	खानेपानी,उर्जा तथा सिंचाई मन्त्रालय	६.२.२.२२९७	सेरोवेसी नदी नियन्त्रण, सनुकोशी-३	२५००
३	३१४	आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय	६.२.२.२४२२	स्थानीय न्यायिक सहजकर्ता कार्यक्रम (पारिश्रमिक/पोशाक भत्ता)	४६२
४	३३७	भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय	६.२.२.२६९६	बाह्रकिलो वेख सिम्ले सडक वडा नं. २, सुनकोशी गा.पा., सिन्धुपाल्चोक	५०००
५	३३७	भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय	६.२.२.२६९७	सुकुटे कालिका सडक वडा नं. ३, सुनकोशी गा.पा., सिन्धुपाल्चोक	५०००
६	३५०	सामाजिक विकास मन्त्रालय	६.२.२.३७४	माध्यामिक तहमा शून्य दरबन्दी भएका सामुदायिक माध्यामिक विद्यालयमा अंग्रेजी/गणित/विज्ञान शिक्षकका लागि शिक्षण सहयोग अनुदान	५६८
७	३५०	सामाजिक विकास मन्त्रालय	६.२.२.३७८	बाल विवाह अन्त्यका लागि समुदाय परिचालन कार्यक्रम	१५०
८	३५०	सामाजिक विकास मन्त्रालय	६.२.२.३७९	अपाङ्गता भएका ब्यक्तिहरूका लागि समुदायमा आधारित पुनर्स्थापना सहयोग कार्यक्रम	३००
९	३५०	सामाजिक विकास मन्त्रालय	६.२.२.३८०	बाल मैत्री स्थानीय तह घोषणा प्रोत्साहन कार्यक्रम	१५०
१०	३५०	सामाजिक विकास मन्त्रालय	६.२.२.३८६	बावुआमा विहिन बालवालिका संरक्षण कार्यक्रम	७२
११	३७०	स्वास्थ्य मन्त्रालय	२.७.२२.५	एक विद्यालय एक नर्स संचालन निरन्तरता तथा विस्तार	२००८
१२	३७०	स्वास्थ्य मन्त्रालय	६.२.२.३६४	न्युनतम सेवा मापदण्ड (minimum service standard-MSS), सुधारका लागि स्वास्थ्य संस्था(प्रा.स्वा.के./हे.पो.) लाई ससर्त अनुदान	३००

आ.व. २०७९/०८० को लागी गैरसरकारी संघ संस्थाबाट प्रप्त वजेट					
सि.नं.	संस्थाको नाम	क्षेत्र	वडा नं	बजटे	कैफियत
१	टुकी संघ सुनकोशी	विद्यालय,विद्यार्थी	१,२,३,४,५	१९४४१०९८	
२	ली वर्ड	पर्यावरणीय कृषि प्रवर्द्धन	१,२,५,६,७	३७७१३६०	
३	महिला आत्मनिर्भरता केन्द्र (माङ्क)			६२३५४२	२०२२ डिसेम्वर सम्मको लागी
४	प्राकृतिक स्रोत द्धन्द रूपान्तरण केन्द्र			१७२०००	
५	ग्रामिण महिला सिर्जनशील परिवार	मानव अधिकार		६४,२०,०००	
				३,०४,२८,०००	

सुनकोशी गाउँपालिकाको
मिति : २०७९/०४/१३ को गाउँसभाको बैठकबाट पारित

पञ्जीकरण शाखा

- सामाजिक सुरक्षा भत्ता एक व्यक्तिले दोहोरो रूपमा लिनु गैर कानुनी कार्य हो ।
- लाभग्राहीमा नाम नभएको व्यक्तिले अर्को व्यक्तिको नाममा सामाजकि सुरक्षा भत्ता लिनु हुँदैन ।
- लाभग्राहीमा सुचिकृत भएको अर्को महिनादेखी भत्ता प्राप्त गर्न सक्नेछन् ।
- एक व्यक्तिले एक भन्दा बढी लक्षित समूहबाट भत्ता प्राप्त गर्न पाइने छैन ।
- व्यक्तिगत घटना दर्ता ,झुटा विवरण दिई घटना दर्ता गराउनु दण्डनीय कार्य हो ।
- बहुविबाह गर्नु गैरूकानुनी कार्य हो, तसर्थ बहु बिवाह नगरौ, नगराऔं ।
- २० बर्ष भन्दा कम उमेरमा बिवाह गर्नु गराउनु दण्डनिय अपराध हो ।
- व्यक्तिगत घटना घटेको ३५ दिन भित्र दर्ता गराउँदा निशुल्क र त्यसपछी तोकीएको जरिवाना तिरी दर्ता गर्नुपर्दछ ।
- व्यक्तिगत घटना दर्ता गराउनु सबै नागरिकको कर्तव्य हो ।
- सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गर्दा अनिवार्य बैंकिङ्ग प्रणाली मार्फत गरौं ।

सामाजिक विकास शाखा

- महिला पुरूष विचको असमानता घटाउन दुबैको आवश्यकता सम्बोधन गर्न प्रयास गरौ ।
- महिला, एकल महिला, बालबालिका, किशोरी लक्षीत कार्यक्रमहरू गरौ ।
- वडा तथा पालिकामा महिला संजाल गठन गरी नेतृत्व तहमा महिलाहरूको सहभागिता बढाउन र महिलाहरूको पहुँचमा वृद्धि गर्न समग्र महिलाहरूको उत्थान गरी समतामुलक समाजको निर्माणको लागि सहयोग गरौं ।
- समाजमा विधमान रहेको छुवाछुत ,सामाजिक कुरीति, र अन्धविश्वास कायम रहेको र लैङ्गिक विभेद र हिंशाका घटना न्युनिकरण सम्बन्धि कार्यक्रम गरौ ।
- पिछडियका वर्ग एंव दलित उत्थानको लागि सिपमुलक कार्यक्रम गरौ ।
- विभिन्न जातजाति समुदाय विच सामाजिक सास्कृतिक विविधता रहेको छ, जसमा सामाजिक समावेशीकरण व्यवहार अवलम्बन गरौ ।
- पालिका तथा वडा स्तरीय योजनाको उपभोक्ता समितिहरूको मुख्य पदमा महिलाको सहभागिता बढाउन र नेतृत्व विकासको लागि आवश्यक सहयोग गरौ ।
- प्रत्येक विद्यालय उमेरका बालबालिकाहरूलाई विद्यालय पठाउनु प्रत्येक अभिभावकको कर्तब्य हो , बालबालिकाहरूलाई माया गरौ ।
- बालबालिकाहरूको लागि बौधिक क्षमता विकासको लागि विद्यालय, समाज र सम्वन्धित निकायबाट आवश्यक सहयोग र कार्यक्रम गरौ ।
- विभिन्न बाल क्लवहरूमा बालबालिकाहरूलाई आवन्ध गराए र उनीहरूको प्रतिभाको प्रस्पुटन गरी सिर्जनात्मक बनाई उनीहरूको प्रतिभााको सम्मान गरौ ।
- जेष्ठ नागरीकहरूको लागि आवश्यक कार्यक्रमहरू गरौ । साथै सम्मान गरौ ।
- जेष्ठ नागरीकहरूको अनुभवहरू आदानप्रदान गरौ र राम्रो अनुभवहरूको अनुसरण गरौ ।
- अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको सहयोग र हककहितको लागि आवाज उठाउनु हामी सबैको कर्तब्य हो ।

सामाजिक विकास शाखा

- महिला पुरूष विचको असमानता घटाउन दुबैको आवश्यकता सम्बोधन गर्न प्रयास गरौं ।
- महिला, एकल महिला, बालबालिका, किशोरी लक्षीत कार्यक्रमहरू गरौं ।
- समाजमा विधमान रहेको छुवाछुत, सामाजिक कुरीति, र अन्धविश्वास कायम रहेको र लैङ्गिक विभेद र हिंशाका घटना न्युनिकरण सम्बन्धि कार्यक्रम गरौं ।
- पिछडियका वर्ग एंव दलित उत्थानको लागि सिपमुलक कार्यक्रम गरौं ।

सुनकोशी गाउपालिकाको आर्थिक ऐन, २०७९

सुनकोशी गाउँपालिकाको अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्न बनेको ऐन ।

प्रस्तावना :

सुनकोशी गाउँपालिकाको आर्थिक बर्ष २०७९/८० को अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्नको निमित्त स्थानीय कर तथा शुल्क संकलन गर्ने, छुट दिने तथा आय संकलनको प्रशासनिक व्यबस्था गर्न वाञ्छनीय भएकाले,

नेपालको संबिधानको धारा २२८ को उपधारा (२) बमोजिम सुनकोशी गाउँपालिकाको गाउँ सभाले यो ऐन बनाएको छ ।

१) संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :

(१) यस ऐनको नाम "सुनकोशी गाँउपालिकाको आर्थिक ऐन, २०७९" रहेको छ ।
(२) यो ऐन २०७९ साल साउन १ गते देखि सुनकोशी गाउँपालिका क्षेत्रमा लागू हुनेछ ।

२) सम्पति कर :

गाउँपालिका क्षेत्र भित्रको सम्पत्ति करका मुल्यांकनको आधारमा अनुसूचि (१) बमोजिम सम्पत्ति कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

३) भुमि कर (मालपोत) :

गाउँपालिका क्षेत्रभित्र अनुसूचि (२) बमोजिम भुमि कर (मालपोत) लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

४) वहाल कर :

गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले भवन, घर, पसल, ग्यारेज, गाडी, गोदाम, टहरा, छप्पर, जग्गा वा पोखरी पुरै वा आंशिक तवरले वहालमा दिएकोमा अनुसूचि (३) बमोजिम वहाल कर लगाइने र असूल गरिनेछ ।

५) व्यबसाय कर :

गाउँपालिका क्षेत्र भित्र व्यपार, व्यबसाय वा सेवामा पुँजीगत लगानी र आर्थिक कारोबारका आधारमा अनुसूचि (४) बमोजिम व्यबसाय कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

६) जटिबुटी, कवाडी र जीवजन्तु कर :

गाउँपालिका क्षेत्र भित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले उन, खोटो, जटिबुटी, वनकस, कवाडी माल र प्रचलित कानुनले निषेधित गरिएको जीवजन्तु बाहेकका अन्य मृत वा मारिएका जीवजन्तुको हाड, सिङ, खुर, प्वाँख, छाला जस्ता वस्तुको व्यबसायिक कारोबार गरे बापत अनुसूचि (५) बमोजिमको कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

७) सवारी साधन कर :

गाउँपालिका क्षेत्रभित्र दर्ता भएका सवारी साधनमा अनुसूचि (६) बमोजिम सवारी साधन कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ । तर प्रदेश कानून स्वीकृत भई सो कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ ।

८) विज्ञापन कर :

गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने विज्ञापनमा अनुसूचि (७) बमोजिम विज्ञापन कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ । तर प्रदेश कानून स्वीकृत भई सो कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ ।

९) मनोरञ्जन कर :

गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने मनोरञ्जन व्यबसाय सेवामा अनुसूचि (८) बमोजिम व्यबसाय कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ । तर प्रदेश कानून स्वीकृत भई सो कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ ।

१०) बहाल बिटौरी शुल्क :

गाउँपालिका क्षेत्रभित्र आफुले निर्माण, रेखदेख वा संचालन गरेको अनुसूचि (९) मा उल्लेख भए अनुसार हाट बजार वा पसलमा सोहि अनुसूचिमा भएको व्यबस्था अनुसार बहाल बिटौरी शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

११) पार्किङ शुल्क :

गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै सवारी साधनलाई पार्किङ सुविधा उपलब्ध गराए बापत अनुसूचि (१०) बमोजिम पार्किङ शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

१२) ट्रेकिङ, कायोकिङ, क्यानोइङ, बन्जीजम्प, जिपफ्लायर र न्याफ्टिङ शुल्क :

गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र ट्रेकिङ, कायोकिङ, क्यानोइङ, बन्जीजम्प, जिपफ्लायर र न्याफ्टिङ सेवा संचालन गरेवापत अनुसूचि (११) बमोजिम शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

१३) सेवा शुल्क दस्तुर :

गाउँपालिकाले निर्माण, संचालन वा व्यबस्थापन गरेका अनुसूचि (१२) मा उल्लेखित स्थानीय पूर्वाधार र उपलब्ध गराइएको सेवामा सेवाग्राही बाट सोहि अनुसूचिमा व्यबस्था भए अनुसारको शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

१४) पर्यटन शुल्क :

गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र प्रवेश गर्ने पर्यटकहरू बाट अनुसूचि (१३) मा उल्लेखित दरमा पर्यटन शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ । तर प्रदेश कानून स्वीकृत भई सो कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ ।

१५) कर छुट :

यस ऐन बमोजिम कर तिर्ने दायित्व भएका व्यक्ति वा संस्थालाई कुनैपनि किसिमको कर छुट दिईने छैन ।

१६) कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धि कार्यविधि :

यो ऐनमा भएको व्यबस्था अनुसार कर तथाशुल्क संकलन सम्बन्धि र्कायविधि गाउँपालिकाले तोके अनुसार हुनेछ ।

अनुसूचि–१
दफा २ सँग सम्बन्धित

१. सम्पती कर

सि. नं.	विवरण	आ.व. २०७९/८० का लागि स्वीकृत दर
१	३ लाख सम्मको लागि	-
२	२० लाख सम्मको लागि	-
३	४० लाख सम्म र सो भन्दा माथी	-

अनुसूचि–२
दफा ३ सँग सम्बन्धित

२. भुमि (मालपोत) कर

सि. नं.	विवरण	आ.व. २०७९/८० का लागि स्वीकृत दर
१	खेत प्रति रोपनी	२०
२	अन्य प्रति रोपनी	१०
३	न्यूनतम प्रति रोपनी (१ रोपनी भन्दा कम भएमा)	१ रोपनी

अनुसूचि–३
दफा ४ सँग सम्बन्धित

३. बहाल कर

सि. नं.	विवरण	आ.व. २०७९/८० का लागि स्वीकृत दर
१	बहाल कर (बहाल तिरेको बेला)	बहाल तिरेको बेला १० प्रतिशत

अनुसूचि–४
दफा ५ सँग सम्बन्धित

४. व्यवसाय कर

सि. नं.	विवरण	आ.व. २०७९/८० का लागिस्वीकृत दर
१	ईलेक्ट्रीकल तथा अन्य पसल	५००
२	छापाखाना	१०००
३	सञ्चार सम्बन्धी व्यबसाय	२०००
४	व्यूटी पार्लर सैलुन	५००
५	फोटो स्टुडियो	७५०
६	हार्डवयर पसल	२०००
७	किचेन सामाग्री बिक्रेता (भाडँाकुडा)	५००
८	फर्निचर बिक्रेता	७००
९	काष्ठ उद्योग	१५००
१०	कुटानी, पिसानी, पेलानी मिल	५००
११	रेडिमेड कपडा पसल	७५०
१२	स्टेशनरी पसल (मसलन्द)	५००
१३	जुत्ताचपल पसल	६००
१४	किराना पसल	५००
१५	माछा मासु पसल	७५०

१६	मोटरसाईकल वर्कसप	१०००
१७	पोल्ट्री फर्म	२५०
१८	टेलरीङ्ग	७५०
१९	औषधि पसल	१०००
२०	सिङ्गार/ चुरा पसल	३५०
२१	पेट्रोलपम्प	२०००
२२	बैंक	क वर्ग १०००० र अन्य ५०००
२३	सुनचाँदी पसल	२०००
२४	पानी घट्टा	१००
२५	खाजा तथा चिया पसल/घर	५००
२६	लज/होम स्टे	२०००
२७	होटल सहितको लज	३०००
२८	रेष्टुरेन्ट/क्याफे/होटल	१००००
२९	ग्रिल पसल/व्यवसाय	५००
३०	संयुक्त व्यवसाय (माथि भएका एक भन्दा बढी प्रकृतिका एकै स्थानबाट पसल सञ्चालन)	१०००
३१	मदिरा पसल	५००
३२	नयाँ रिसोट दर्ता	५०००
३३	अन्य	७५०

अनुसूचि–५

दफा ६ सँग सम्बन्धित

५. जटिबुटी, कवाडी र जीवजन्तु कर

सि. नं.	विवरण	आ.व. २०७९/८० का लागि स्वीकृत दर
१	जटिबुटी निकासी गर्दा प्रति के.जी.	२.५ रूपैयाँ
२	कोइला निकासी प्रति के.जी.	२ रूपैयाँ
३	कवाडी कर प्रति ट्रक	१००० हलुका २००० ठुला
४	अलैची कफी निकासी प्रति के.जी.	०
५	काठ निकासी उतिस प्रति क्यूफिट	५ रूपैयाँ
६	काठ निकासी सल्लो र अन्य जातप्रति क्यूफिट	१० रूपैयाँ
७	तितेपाती/धुपिपात निकासी प्रति के.जी.	३ रूपैयाँ
८	अम्रिसो प्रति मुठा	१ रूपैयाँ

अनुसूचि–६

दफा ७ सँग सम्बन्धित

६. सवारी साधन कर

सि. नं.	विवरण	आ.व. २०७९/८० का लागि स्वीकृत दर (मु.अ.क. बाहेक)
१	ट्रिपर, लहरी लगायतका ह्यावी सवारी साधन	१५० रूपैया
२	ट्रक, ह्यावी ट्रयाक्टर, डोजर, मिनि ट्रक, बस लगायतका ठूला सवारी	९० रूपैया

३	कार, जिप, बोलेरो, सानो ट्रयाक्टर, लगायतका साना सवारी	६० रूपैया
४	बस, ट्रक	
५	अटो रिक्सा रूट पर्मिट	१,००० रूपैयाँ राजमार्ग
६	अटो रिक्सा रूट पर्मिट	१०० रूपैयाँ कच्ची

अनुसूचि–७

दफा ८ सँग सम्बन्धित

७. विज्ञापन कर

सि. नं.	विवरण	आ.व. २०७९/८० का लागि स्वीकृत दर
१	होडिङ बोर्ड प्रति स्क्वायर फिट	३० रूपैयाँ

अनुसूचि–८

दफा ९ सँग सम्बन्धित

८. मनोरञ्जन कर

सि. नं.	विवरण	आ.व. २०७९/८० का लागि स्वीकृत दर
१	सर्कस आदि मनोरञ्जन प्रतिदिन	५०० रूपैयाँ
२	भिडियो सुटिङ प्रतिदिन	५०० रूपैयाँ

अनुसूचि–९

दफा १० सँग सम्बन्धित

९. बहाल बिटौरी शुल्क

सि. नं.	विवरण	आ.व. २०७९/८० का लागि स्वीकृत दर
१	होटल पसल व्यवसाय सञ्चालन	गा.पा.ले तोके अनुसार
२	अन्य प्रयोजन	गा.पा.ले तोके अनुसार

अनुसूचि–१०

दफा ११ सँग सम्बन्धित

१०. पार्किङ शुल्क

सि. नं.	विवरण	आ.व. २०७९/८० का लागि स्वीकृत दर
१	पार्किङ शुल्क	०

अनुसूचि–११

दफा १२ सँग सम्बन्धित

११. ट्रेकिङ, कायोकिङ, क्यानोइङ, बन्जीजम्प, जिवफ्लायर र न्याफ्टिङ शुल्क

सि. नं.	विवरण	आ.व. २०७९/८० का लागि स्वीकृत दर
१	न्याफ्टिङ प्रती डुङ्गा	२००

अनुसूचि–१२
दफा १३ सँग सम्बन्धित

१२. सेवाशुल्क दस्तुर

सि. नं.	विवरण	आ.व. २०७९/८० का लागि स्वीकृत दर
१	आर.सी.सी. ढलान घर प्रति वर्गफिट पिच सडकसँग जोडिएको (नक्सापास दस्तुर)	२
२	आर.सी.सी. ढलान घर प्रति वर्गफिट कच्ची सडकसँग जोडिएको (१५ मिटर भित्र ठूला सडक भएको) (नक्सापास दस्तुर)	१
३	आर.सी.सी. ढलान घर प्रतिवर्गफिट अन्य साना सडकसँग जोडिएको (नक्सापास दस्तुर)	१
४	आर.सी.सी. बिनाको घर प्रति घर	१
५	सम्पन्न प्रमाण पत्र प्रतिलिपी	५००
६	नक्सापास फारम (दरखास्त पुस्तिका)	५००
७	विभिन्न प्रकारका साधारण सिफारिस दस्तुर	०
८	निवेदन दस्तुर	०
९	अभिलेखिकरण शुल्क	ऐन / मापदण्ड अनुसार
१०	अभिलेखिकरण शुल्क (मापदण्ड पालना नभएकाको)	ऐन / मापदण्ड अनुसार
११	अस्थायी घरको अभिलेखिकरण शुल्क	ऐन / मापदण्ड अनुसार
१२	कच्ची घरको अभिलेखिकरण शुल्क	ऐन / मापदण्ड अनुसार
१३	छुट जग्गादर्ता सिफारिस	५००
१४	जग्गा नामसारी सिफारिस	२००
१५	मोही दर्ता तथा मोही नामसारी सिफारिस	०
१६	आयश्रोत प्रमाणित प्रतिलाख	१००
१७	सम्पती मुल्यांकन प्रतिलाख	६०
१८	साना घरेलु उद्योग दर्ता/नामसारी	५००
१९	मझौला उद्योग दर्ता/नामसारी	१०००
२०	ठुला उद्योग (चिरानमिल, फर्निचर उद्योग) दर्ता/नामसारी	२०००
२१	अन्य निकायबाट दर्ता हुने उद्योग दर्ताको लागि सिफारिस/नामसारी	५००
	क. अन्यव्यक्तिको लागि	५००
	ख. अपाङ्गता भएको व्यक्तिलाई ५० % छुट	२५०
	ग. महिलालाई २५ % छुट	३७५
२२	डिलर लिने सिफारिस	२०००
२३	माथि नखुलेका उद्योग व्यवसायका सिफारिस	५००
२४	रकम कलम उठाइदिए वापत सयकडा	१ प्रतिशत
२५	नागरिक तालिमका लागिसिफारिस	०
२६	बाहिरी जिल्लाका कर्मचारी परिवार नागरिकता/प्रतिलिपी लिनका लागि सिफारिस	०

२७	नागरिकताको प्रतिलिपी लिन सिफारिस	०
२८	अंगिकृत नागरिकता सिफारिस	१०००
२९	प्रतिलिपी प्रमाणित/प्रतिलिपि दस्तुर प्रतिपाना	१०
३०	सूचनाको हक बमोजिम माग भएका सूचनाको प्रतिलिपी प्रमाणित/प्रतिलिपि दस्तुर प्रतिपाना	५
३१	चार किल्ला प्रमाणित (कच्ची सडक)	२००
३२	चार किल्ला प्रमाणित पिच सडक	५००
३३	घरबाटो सिफारिस पिच सडक जोडिएको	५००
३४	घरबाटो सिफारिस कच्ची सडक जोडिएको	२००
३५	घरबाटो सिफारिस अन्य	२००
३६	घर जग्गा कर रसिदको प्रतिलिपि	१००
३७	घर जग्गा छुट्याउन अमिन फिल्ड जानु पर्दा	१०००
३८	नाता प्रमाणित अंग्रेजी	५००
३९	नाता प्रमाणित नेपाली	०
४०	नाता सम्बन्ध खुलाएको अंग्रेजी	५००
४१	अंग्रेजीबाट गरिने जुनसुकै प्रकारका सिफारिसको प्रति सिफारीस	५००
४२	निजी स्तरका विद्यालय स्थापना तथा तहवृद्धी सम्बन्धी सिफारिस	५०००
४३	संचार टावर स्वीकृती सिफारिस	५०००
४४	अन्य सिफारिस	०
४५	व्यक्तिगत घटनादर्ता विलम्ब दस्तुर रू. ५०/-	०
४६	अस्पताल नर्सिङहोम दर्ता सेवाशुल्क	५०००
४७	गैर सरकारी संस्थादर्ता सेवाशुल्क	१०००
४८	घ वर्गको निर्माण व्यवसायी ईजाजत पत्र नविकरण शुल्क	५०००
४९	घ वर्गको निर्माण व्यवसायी ईजाजत पत्र (नयाँ)	१५०००
५०	घ वर्गको निर्माण व्यवसायी ईजाजत पत्र नविकरण जरिवाना (सोही बर्ष आएमा)	३०००
५१	घ वर्गको निर्माण व्यवसायी ईजाजतपत्र नविकरण जरिवाना (अर्को बर्ष आएमा)	५०००
५२	खानी दर्ता दस्तुर	५००००
५३	खानी नविकरण दस्तुर	५०००
५४	गै. स. स. दर्ता सिफारिस दस्तुर	१०००
५५	गै. स. स. वार्षिक नवीकरण सिफारिस दस्तुर	५००
५६	ईजाजत फर्म नामसारी (घ वर्ग)	२५०००
५७	ईजाजत फर्म ठेक्काखारेजी (घ वर्ग)	५०००
५८	कन्सुलर सिफारिस (विदेश जान)	०
५९	उपभोक्ता समिति, टोलविकास संस्थाले उत्खनन् गर्ने ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा प्रतिटिप	०
६०	अन्यले उत्खनन् गर्ने ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा प्रतिट्रिप	प्रदेश कानुन अनुसार

६१	खानी दर्ता अन्वेशण सिफारिस	५०००
६२	क्लव/पुस्तकालय दर्ता सिफारिस/नविकरण सिफारिस	०
६३	बहुउद्देश्यीय सहकारी, बचत तथा ऋण सहकारी दर्ता शुल्क	२०००
६४	बहुउद्देश्यीय सहकारी, बचत तथा ऋण सहकारी नविकरण शुल्क	१०००
६५	कृषि सहकारी, अन्य सहकारी संस्थादर्ता शुल्क	५००
६६	कृषि समूह, पशुपालन समूह, अन्य समूहदर्ता शुल्क	५००
६७	कृषि समूह, पशुपालन समूह, अन्य समूह नविकरण शुल्क	१००
६८	गाउँपालिकाबाट गरिने व्यक्तिगत घटना दर्ता प्रमाणित दस्तुर	०
६९	कक्षा थप अनुमती सामुदायीक	०
७०	उपभोक्ता समिति दर्ता दस्तुर	५०० संघ र प्रदेश
७१	उपभोक्ता समिति, टोलविकास संस्था दर्ता दस्तुर	१०० स्थानीय
७२	गुम्बा मठमन्दिर चर्च र अन्य समिति दर्ता/ नविकरण सिफारिस	०

अनुसूचि–१३
दफा १४ सँग सम्बन्धित

१३. पर्यटन शुल्क

सि. नं.	विवरण	आ.व. २०७९/८० का लागि स्वीकृत दर
१	भ्युटावर प्रवेश शुल्क	५०

नोटः एम्बुलेन्स डोजर प्रयोग गरे वापतको शुल्क सम्बन्धित कार्यविधिले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

सुनकोशी गाउँपालिकाको
मिति : २०७४/०४/१३ को गाउँसभाको बैठकबाट पारित

सुनकोशी गाउँपालिकाका केही झलकहरू

सुनकोशी गाउँपालिकाको नव निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरुको प्रमाण–पत्र वितरण तथा शपथ ग्रहण कार्यक्रम

सुनकोशी गाउँपालिकाको नव निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरुको प्रमाण–पत्र वितरण तथा शपथ ग्रहण कार्यक्रम

गा.पा. अध्यक्ष श्री टपिन्द्र प्रसाद तिमल्सिना ज्यूद्वारा आ.व. २०७९/०८० को गाउँसभामा दीप प्रज्वलन गर्नुहुँदै

आ.व. २०७९/०८० को नीति तथा कार्यक्रम र बजेट प्रस्तुति सम्बन्धि गाउँसभा कार्यक्रम

सुनकोशी गाउँपालिकाको दोस्रो गाउँ सभाको प्रथम अधिवेशन

सुनकोशी गाउँपालिकाको दोस्रो गाउँ सभाको प्रथम अधिवेशन

सुनकोशी गा.पा. कर्मचारी टिम

आ.व. २०७९/०८० को नीति तथा कार्यक्रम र बजेट प्रस्तुति सम्बन्धि गाउँसभा कार्यक्रम

गा.पा. अध्यक्ष श्री टपिन्द्र प्रसाद तिमल्सिना ज्यूद्वारा विद्यालय अनुगमन

उपाध्यक्ष श्री कान्छी लामाज्यूको संयोजकत्वमा भएको अस्पताल अनुगमन

योजना अनुगमनका क्रममा उपाध्यक्ष श्री कान्छी लामाज्यूको संयोजकत्वमा भएको अनुगमन

गुरु पद्म मूर्ति

नेपालको पहिलो एक घर एक धारा घोषित वडा नं. १ ठोकर्पा

सुनकोशी गा. पा. वडा नं. १ मा अबस्थित एक एक पाईला ठोकर्पा आधारभुत अस्पताल

अस्पतालको थप फोटो

एक एक पाईला ठोकर्पा आधारभुत अस्पतालमा अवस्थित अक्सीजन प्लान्ट

अक्सिजन प्लान्टको थप तस्बिर

उपाध्यक्ष्य श्री कान्छी लामाज्यूको संयोजकत्वमा भएको अस्पताल अनुगमन

सामाजिक सुरक्षा भत्ता वडा कार्यालय बाटै वितरण गरिएको तस्बिर

सामाजिक सुरक्षा भत्ता वडा कार्यालय बाटै वितरण गरिएको तस्बिर

नव निर्मित ४ नं. वडा कार्यलय भवन

सीता पाईला थामडाँडा पदमार्ग एक प्राकृतिक पर्यटकिय स्थल

डिप बोरिङ्गद्वारा खानेपानी संकलन तथा ट्याङ्की

नव निर्मित ३ नं. वडा कार्यालय भवन

डिप बोरिङ्गद्वारा खानेपानी संकलन

कानुनी विषयमा सरोकार वर्गसँग छलफल कार्यक्रम, पाङ्ग्रेटार सिन्धुपाल्चोक

कानुनी विषयमा सरोकार वर्गसँग छलफल कार्यक्रम

कानुनी विषयमा सरोकार वर्गसँग छलफल कार्यक्रम

आ.व. २०७९/८० को विजया दशमी तथा शुभ दिपावलीको शुभकामना आदन प्रदान कार्यक्रम

आ.व. २०७९/८० को विजया दशमी शुभ दिपावलीको शुभकामना आदन प्रदान कार्यक्रमको थप तस्विर

समाप्त !

सुनकोशी गाउँपालिका
पाङ्ग्रेटार, सिन्धुपाल्चोक
फोन नं. ०११-४८२२०८
Email : sunkoshiruralmun@gmail.com
info@sunkoshimunsindhupalchowk.gov.np
Website: www.sunkoshimunsindhupalchowk.gov.np